

NHIP CẦU

THÔNG TIN LIÊN LẠC CÔNG GIÁO VIỆT NAM VÙNG ĐÔNG BẮC-PHÁP

Bulletin De Liaison De La Mission Catholique Vietnamienne - Région Est De La France

Tháng 01 & 02.2016 - số 215 - Năm thứ XXXII - ISSN 1157 - 4496

Quân
đạo
bình an
tại đời
tiền
hoa
khai
phát
quốc
tộc
quyển
lại

Chúc Mừng Năm Mới

XUÂN BÌNH THÂN

2016

Thông Tin Liên Lạc Công Giáo
Việt Nam vùng Đông Bắc Pháp
Bulletin de Liaison
de la Communauté Catholique Vietnamienne
Région Est de la France

ISSN 1157-4496

Dépôt légal No 4398

Commission paritaire No 72513

Directeur de la publication : LAMQUOCHUNG

Imprimé par nos soins

Thư từ bài vở xin gửi về : Nhịp Cầu

3 Chemin du Doernelbruck

67000 Strasbourg-France

nhipcaulavang@yahoo.fr

Sáng Lập: Lm Giuse Võ Quang Linh (+).
Tuyên úy đương nhiệm: Lm P.M.Lâm Thái Sơn.
Chủ trương: Liên Cộng đoàn Công Giáo
Việt nam Strasbourg - Colmar - Mulhouse.

Chủ nhiệm: Lâm Quốc Hưng.

Chủ bút: Võ Hải Bình.

Kỹ thuật: Đặng Văn Lộc.

Thủ quỹ: Hồ Mỹ Khê.

Với sự cộng tác: Sr Nguyễn Thị Hường. Cao Tấn Hưng. Đặng Văn Cần. Kỳ Văn Cục. Sr Võ Thiên Nga. Luật Gia Strasbourg. V.L. Thiên Kim.

Ngân phiếu ủng hộ báo xin đề:

Journal NHIP CAU cep 1057 50 F Strasbourg

Đóng góp tùy lòng hảo tâm.

Lá thư chủ bút	3-4
Giá trị lời xin lỗi	4-5
NĂM THÁNH LÒNG THƯƠNG XÓT	
Kinh Năm Thánh Lòng Thương Xót	8
Vài chuyện lạ về Năm Toàn Xá	9
Nguồn gốc tấm hình	

Lòng Chúa Thương Xót	10-11
NĂM CHÌA KHÓA ĐỂ HIỂU	
NĂM THÁNH LÒNG THƯƠNG XÓT	
5giờ nữa tôi sẽ gặp Đức Giêsu	15-17
Một số truyền thống cổ truyền	

Ngày Tết	18-19
----------	-------

Chúc Tết	20-21
----------	-------

Trang Khoa học :	19-25
-------------------------	--------------

Hộ chiếu điện tử (ePassport)	
Đồng hồ thông minh lấy máu	
xét nghiệm không cần kim tiêm	
Khoa học lý giải vì sao đàn ông thì	
hay mất đồ còn đàn bà hay lạc đường	

Trang Y học :	29-36
----------------------	--------------

- Cảm ho
- Chóng mặt
- Ngứa

Trang Gia chánh :	37-41
--------------------------	--------------

- Cơm Bò Nướng Sả
- Cơm Bò Tây Ban Nha
- Cơm Cháy Chấm Mắm Ruốc
- Cơm Chiên Cá Mạn
- Cơm Chiên Đặc Biệt XO Sauce
- Cơm Chiên Kiểu Thái

Mảnh Tình Quê (Truyện dài)	43-53
----------------------------	-------

Hai mảnh tình	54-69
---------------	-------

Ao thả vịt	70-71
------------	-------

Tin tức Cộng Đoàn	72-75
-------------------	-------

Hình bìa : Xuân Bích Thân 2016	
---------------------------------------	--

Bìa sau : Dòng Nữ La san	
---------------------------------	--

Ái chà chữ bút ...

Nhip Cầu số Tết Nguyên đán năm Bính Thân đến với quý độc giả trong niềm ước nguyện và hy vọng cuộc sống có nhiều biến chuyển khả quan hơn trong năm vừa qua. Có những biến cố không ai nghĩ đến, nhưng luôn mang đến những hệ lụy lâu dài làm se thắt lòng người, làm thay đổi cách nhìn về nhân sinh quan. Tất nhiên, trong cách nhìn đó hàm chứa nỗi niềm bi quan lẫn lạc quan vào cuộc sống, vào con người.

Trong vòng một năm, nước Pháp bị hai cuộc tấn công mà con số thương vong đã làm mọi người đau lòng. Thứ nhất là vụ tấn công vào tòa soạn báo Charlie Hebdo ngày 7 tháng 1, cuộc thảm sát làm cho 12 người thiệt mạng. Thứ hai là cuộc khủng bố đẫm máu vào ngày 13 tháng 11 ngay tại thủ đô Paris với 140 nhân mạng tử vong. Tổng Thống François Hollande ban bố tình trạng khẩn cấp trên toàn quốc, và với sự đồng ý của quốc hội tình trạng trên có thể kéo dài thêm.

Tình hình an ninh thật chặt hơn, nhất là những nơi có tụ tập đông người. Thế nhưng trước những bạo lực hung bạo đó, có làm cho người dân Pháp vốn ý thức về tự do và dân chủ nhất nhì

Châu Âu phải sợ hãi khuất phục không ? Hoàn toàn không, mà ngược lại còn làm cho người dân ý thức và lưu tâm nhiều hơn những vấn đề xã hội quanh mình. Như một định luật bất di bất dịch là lòng nhân ái và sự hung bạo không bao giờ chung đường. Hung bạo có thể thắng thế, nhưng cuối cùng thì lòng nhân ái vẫn đến đích và luôn được tung hô.

Vụ thảm sát tòa soạn báo Charlie Hebdo, dư luận tất nhiên là không bao giờ đồng tình với bạo lực, giết người. Thế nhưng, cũng có ý kiến cho rằng đó là hậu quả tất yếu cho những kẻ xúc phạm niềm tin. Nhưng khi đức tin hướng dẫn con người đến sự tiêu diệt đồng loại, muốn xóa bỏ những chính kiến khác biệt với mình, thì đức tin đó chỉ có thể làm cho con người trở nên hung bạo thêm lên.

Chân - Thiện - Mỹ là những ý tưởng cao đẹp và căn bản nhất của phần lớn các tôn giáo, đeo đuổi những ý tưởng này để con người xa lánh tội lỗi, ước mong hoàn thiện căn tính và loại trừ dần những bản năng hoang dã của con người để hướng đến sự tốt đẹp hoàn mỹ hơn. Ngược lại cũng có những tôn giáo, giáo phái, khai thác phần bản năng thú tính trong con người, biến họ thành những kẻ cuồng tín sẵn sàng tiêu diệt hoặc tự diệt để mong đạt được những điều viễn vông trong tín lý của họ.

Là nhà báo, nhà văn, văn chương của họ ngoài những sự sáng tác theo ý tưởng phong phú của riêng họ. Họ còn nhìn xã hội với khía cạnh nhân bản, vì thế có thể tác phẩm của họ truyền tải được những thông điệp cảnh báo về một sự việc, một vấn đề nào đó mà xã hội con người chưa giải quyết được, chưa dám chạm đến hoặc vì bất lực hoặc vì sợ... Nếu chỉ mưu cầu sự bình an, sống trong tháp ngà của riêng ngành nghề mình, thì có lẽ văn chương của họ chưa làm được, chưa hoàn thành sứ mệnh nhà văn của mình. Một nhà báo chân chính là một nhà báo dám dấn thân, dám đối diện với sự thật và phê phán sự giả tạo trâng tráo. Tất nhiên, sự chạm đến đó ở mỗi cá nhân có mức độ hoặc quá đà, nhưng không có nghĩa là họ không biết đo lường những hậu quả mà họ sẽ phải lãnh nhận.

Trước thềm năm mới, tất cả chúng ta đều ao ước những điều tốt lành sẽ đến bằng những câu chúc. Thông thường, người ta chúc nhau Tam đa, đó là đa phúc, đa lộc và đa thọ. Cụ thể hơn, mọi người chúc nhau tài lộc dồi dào, phát đạt giàu sang, an khang thịnh vượng, sống lâu trăm tuổi... Trong mọi lời chúc luôn hàm chứa niềm tin tốt đẹp của cuộc sống chân-thiện-mỹ, và tất nhiên chúng ta không quên những nạn nhân đã nằm xuống vì lý tưởng của họ, cũng như những nạn nhân nằm xuống một cách bất ngờ. Cầu chúc họ nghỉ ngơi với sự bình an vĩnh hằng. Sự ra đi của họ chắc chắn không bao giờ là vô nghĩa, họ đã cho mỗi người chúng ta biết đoàn kết hơn, vòng

tay của chúng ta siết chặt hơn trước sự bạo tàn. Lòng nhân ái sẽ luôn tỏa sáng và chiếu thẳng vào bạo lực để hòa giải và hóa giải. Chúng ta luôn tin rằng nhân ái sẽ chiến thắng tất cả.

Nhịp Cầu

GIÁ TRỊ CỦA LỜI XIN LỖI.

Hôm nay ở chỗ tôi làm, có bà khách nợ, sau hơn một tiếng relax với pedicure và manicure thì hốt hoảng báo bị mất chiếc nhẫn.

Bà khá lớn tuổi. Là khách quen của tiệm. Những câu chuyện bà kể thường không đầu, không đuôi. Có lẽ do trí nhớ của bà bị sút giảm, là điều vẫn thường hay gặp ở tuổi già.

Bà khách không dám đổ lỗi cho hai người thợ vừa làm cho mình, nhưng xin được đi lục tất cả các thùng rác để kiểm. Nhìn bà thất thần bối tung tất cả những bịch dơ, chai lọ trong tiệm mà vẫn không tìm thấy, ai nấy cũng đều ái ngại, nên bảo bà hãy về đi, nếu tìm được nhẫn sẽ gọi cho bà.

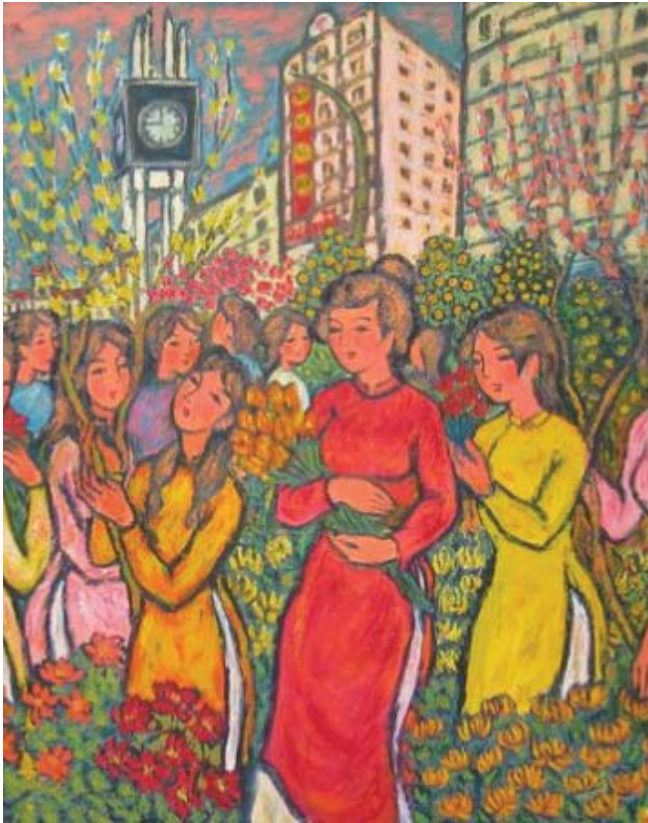
Thật ra thì đó chỉ là một chiếc nhẫn inox rất đổi bình thường, không đắt tiền, nhưng vì nó có giá trị kỷ niệm cao, nên bà khách rất quý nó.

Cuối cùng, bà khách đành thất thểu bỏ về sau hơn nửa giờ tìm kiếm không kết quả.

Bỗng dưng, khoảng chừng hai giờ đồng hồ sau, bà ấy lại xuất hiện trước cửa tiệm.

Trên tay bà khệ nệ ôm hai lọ hoa nhỏ có dòng chữ "I'm sorry" và hộp bánh cho tất cả mọi người.

Bà bật khóc, ôm hai người thợ vừa làm cho mình khi nãy, thì thầm :

- Tôi xin lỗi! Tôi thật là lảm cẩm quá! Hôm nay, tôi đã không đeo nhẫn khi đi ra ngoài. Tôi vừa trở về nhà và đã tìm thấy nhẫn của mình! Tôi xin lỗi... !!!

Tất cả chúng tôi đều im lặng vì cảm thấy quá xúc động.

Người đàn bà kia, từ đầu đến cuối, bà chưa hề mở miệng ra để trách móc, hay đổ lỗi cho hai người thợ đã làm cho mình nửa lời.

Thế mà, bà vẫn cảm thấy vô cùng ân hận, vì nghĩ rằng mình đã làm tổn thương họ.

Bà đã lụm cụm đi mua hoa để xin lỗi họ. Mua bánh để mời tất cả chúng tôi, vì nghĩ rằng mình đã làm phiền mọi người.

Trong cuộc sống, đôi khi chúng ta vô tình làm tổn thương những người bên cạnh, hay gây ra lầm lỗi với người xung quanh, nhưng vì sĩ diện hay tự cao, chúng ta vẫn thờ ơ, ngại mở miệng ra để nói lời xin lỗi đến họ.

Lời xin lỗi, bản thân nó không hề làm giảm giá trị của chủ nhân, mà ngược lại, còn tôn giá trị họ lên trong mắt người khác rất nhiều !

Trang Lê

Bông hoa đẹp giữa vườn hoa

Như hoa tươi nở giữa vườn hoa
 Đẹp thay linh mục, một người cha
 Bên đoàn con cái nơi xứ đạo
 Buồn vui chia sẻ thật hòa chan.

Dấu đường phía trước nhiều gian nan
 “Làm dâu trăm họ” khó muôn vàn
 Trọn niềm tin yêu cha phục vụ
 Chung xây xứ đạo mãi đẹp xinh.

Cha, con hiệp nhất đượm ân tình
 Gọi bao mùa mới những trở sinh
 Giáo đường hợp hoan dâng Thánh lễ
 Câu kinh sốt mên tạ ơn trời.

Thông ban bí tích cho muôn người
 Đem Lời Chúa đến khắp nơi nơi
 Mong sao con cái sống “đẹp đạo”
 An vui, hạnh phúc, sống “tốt đời”.

Trở nên men muối giữa trần đời
 Ngọn đèn soi dẫn luôn sáng ngời
 “Tư tế thừa tác”, “người mục tử”
 Bông hồng còn đó hoài thắm tươi.

Giuse Trần Thế Tiến

Đi tìm Chúa

Tôi đi tìm Chúa giữa đời thường
 Trong người anh em, trong mến thương
 Trọn niềm tin yêu tôi gặp Chúa
 Ngài ở ngay bên suốt đường dài.

Ngài ở nơi đây bước trần ai
 Nơi người nghèo khó gánh sừng vai
 Đơn côi, cùng khôn không cơm áo
 Ngay giữa sầu rơi kiếp con người.

Tâm tư thao thức những đầy vơi
 Tôi nghe tiếng Chúa đang gọi mời
 Mau rộng đôi tay cùng chia sẻ
 Yêu thương giúp đỡ hoài dần thân.

Tôi đi tìm Chúa khắp xa gần
 Tôi đi tìm đến với tha nhân
 Nơi phận đơn nghèo không phú quý
 Ngài ở bên tôi nặng nghĩa ân.

Giuse Trần Thế Tiến, Gx Tân Bùi

NĂM THÁNH LÒNG THƯƠNG XÓT

Khi cử hành phụng vụ thánh lễ, khởi đầu nghi thức sám hối, chúng ta thường đọc Kinh Cáo Mịch và hát: Xin Chúa thương xót chúng con. Xin Chúa Kitô thương xót chúng con. Năm nay, Đức Giáo Hoàng Phanxicô đã mở Năm Thánh Lòng Thương Xót.

Lòng Thương Xót Chúa trải qua đời nọ tới đời kia dành cho những ai trông cậy nơi Chúa. Tác giả thánh vịnh đã bày tỏ lòng thành tín: “Lạy Thiên Chúa, xin lấy lòng nhân hậu xót thương con, mở lượng hải hà xoá tội con đã phạm” (Tv 51, 3). Tiên tri Đanien cũng đã thốt lên trong lúc gặp gian truân khốn khó: “Lạy Thiên Chúa của con, xin lắng tai nghe, xin ghé mắt nhìn cảnh hoang tàn của chúng con và thành đô đã được thánh hiến cho Ngài. Chúng con không dựa vào những hành động chính trực của chúng con,

nhưng dựa vào lượng hải hà của Ngài mà dâng lời khẩn nguyện lên trước Tôn Nhan” (Dn 9, 18). Thánh Luca, với tâm tư của một lương y đã cảm nhận: “*Thiên Chúa ta đầy lòng trắc ẩn, cho Vàng Đông tự chốn cao vời viếng thăm ta*” (Lk 1, 78). Và thánh Phaolô tông đồ đã khuyên nhủ các Kitô hữu: “*Thưa anh em, vì Thiên Chúa thương xót chúng ta, tôi khuyên nhủ anh em hãy hiến dâng thân mình làm của lễ sống động, thánh thiện và đẹp lòng Thiên Chúa. Đó là cách thức xứng hợp để anh em thờ phượng Người*” (Rm 12, 1), và Chúa Cha giàu lòng thương xót (Eph 2: 4).

Năm Thánh là thời gian rất quan trọng trong đời sống của Giáo Hội Công Giáo. Giáo Hội cảm hứng truyền thống tốt đẹp của Đạo Do Thái về việc cử hành Năm Thánh. Đức Giáo Hoàng Boniface VIII, vào năm 1300 đã khởi sự các Năm Thánh trong Giáo Hội. Năm Thánh là một hồng ân tha thứ chung và mở cửa cho mọi tín hữu có cơ hội tiến gần tới tha nhân và kết hợp mật thiết với Thiên Chúa hơn.

Trong Giáo Hội, chúng ta có Năm Thánh bình thường và ngoại thường. Từ năm 1475, Năm Thánh bình thường được cử hành 25 năm một lần. Vào những dịp đặc biệt, Giáo Hội mở những Năm Thánh ngoại thường. Cho tới nay, đã có 24 Năm Thánh bình thường và 4 Năm Thánh Ngoại Thường. Lần cuối, Đức thánh Giáo Hoàng Gioan Phaolô Đệ Nhị đã mở Năm Thánh ngoại thường vào năm 1983 và Năm Thánh 2000 (Bình thường). Năm Thánh Lòng Thương Xót ngoại thường sẽ là lần thứ 5, do bởi Đức Giáo Hoàng Phanxicô mở ra năm nay.

Đức Giáo Hoàng Phanxicô đã công bố sắc lệnh về Năm Thánh Lòng Thương Xót “*Misericordiae vultus*” vào ngày 11 tháng 4, 2015. Ngài giải thích: Tại sao bây giờ có Năm Thánh Lòng Thương Xót? Đơn giản, bởi vì trong lúc lịch sử đang thay đổi, Giáo Hội được kêu mời cống hiến một cách nỗ lực hơn về dấu chỉ và sự hiện diện gần gũi của Thiên Chúa. Đây không phải là thời gian của sự xao lãng.

Năm Thánh Lòng Thương Xót sẽ được khai mạc vào ngày 08 Tháng 12 năm 2015, Lễ kính Đức Mẹ Vô Nhiễm Nguyên Tội. Ngày Đại Lễ này nhắc nhớ tác động của Thiên Chúa ngay từ đầu của lịch sử nhân loại. Lòng Thương Xót của Thiên Chúa đã trở nên sống động và hiện hữu nơi Đức Giêsu Kitô, là nguồn gốc ơn Cứu độ.

Cửa Thánh là gì?

Nghi thức đầu tiên của Năm Thánh Lòng Thương Xót là mở Cửa Thánh. Trong chuyến viếng thăm Phi Châu vào cuối tháng 11.2015 vừa qua, Đức Giáo Hoàng Phanxicô đã mở Cửa Thánh tại Nhà thờ Chính Tòa ở Bangui, tại Nước Cộng Hòa Trung Phi. Đây là một nghĩa cử có ảnh hưởng lớn bày tỏ Năm Thánh Lòng Thương Xót được mở ra cho mọi vùng trên thế giới. Cửa Thánh biểu tượng cách khác thường mà các tín hữu Công Giáo có thể khơi dậy niềm tin. Đặc biệt, dành cho các khách hành hương có cơ hội bước qua Cửa Thánh.

Đức Giáo Hoàng sẽ mở Cửa Thánh của Đền Thờ Thánh Phêrô. Lễ thường, Cửa Thánh chỉ 25 năm mới mở một lần, trừ trường hợp đặc biệt. Nên biết, khi kết thúc một Năm Thánh, người ta sẽ xây một bức tường gạch bên ngoài Cửa Thánh và chờ tới Năm Thánh kế tiếp sẽ được đập ra.

Cửa Thánh của Đền Thờ Thánh Phêrô sẽ được mở trước, tiếp theo là các Cửa Thánh của các đền thờ Giáo Hoàng khác sẽ lần lượt được mở ra. Và tại Giáo Hội địa phương, tất cả các Nhà thờ Chính Tòa, các Cửa Lòng Thương Xót cũng sẽ được mở ra trong suốt thời gian của Năm Thánh.

Năm Thánh Lòng Thương Xót sẽ được bế mạc vào Lễ Trọng Kính Chúa Kitô Vua, vào ngày 20 tháng 11 năm 2016. Giáo Hội sẽ lại niêm phong Cửa Thánh. Chúng ta cùng tạ ơn Thiên Chúa ban cho tất cả các Kitô hữu trên thế giới một thời gian ngoại thường của ân sủng.

Mỗi người chúng ta hãy chuẩn bị tâm hồn để đón nhận ân sủng của Lòng Thương Xót Chúa qua sự hòa giải với Chúa và với tha nhân, đặc biệt qua Bí Tích Hòa Giải. Khi đọc Kinh Lạy Cha, chúng ta đọc: Xin Cha tha nợ cho chúng con, như chúng con cũng tha kẻ có nợ chúng

con... ước chi lời cầu xin trên môi miệng được thấm nhập vào tim và thực hành trong đời sống hằng ngày. Chúng ta sẽ tìm được sự bình an đích thực trong tâm hồn và lãnh nhận dồi dào ân sủng. Trong Năm Thánh, chúng ta sẽ lãnh nhận được nhiều ân xá do lòng nhân hậu của Chúa.

Ân xá (indulgence) là gì?

Là sự tha thứ ta nhận được từ kho tàng các công ơn của Chúa Giêsu và các thánh, do Hội Thánh ban phát, để xóa bỏ những hình phạt mà chúng ta còn phải chịu sau khi tội đã được tha.

Ân xá là sự xá giải các hình phạt tạm (vạ) vì các tội lỗi đã được tha thứ qua Bí tích Giải Tội. Chúng ta phân biệt tha tội và tha vạ. Khi thật lòng xưng tội, chúng ta được ơn tha thứ tội lỗi, nhưng 'vạ' hình phạt vẫn còn. Ân xá là việc tha hình phạt tạm, chứ không phải là việc tha tội. Người tín hữu dọn mình xứng đáng và thi hành những điều kiện đã chỉ định, thì được hưởng ơn tha thứ ấy nhờ sự trung gian của Giáo Hội. Muốn lãnh nhận Ân Xá một cách có hiệu quả, thì chúng ta phải sạch tội trọng và thi hành một số việc tốt lành như: Xưng tội, dự lễ, rước Mình Thánh Chúa, viếng nhà thờ và đọc các Kinh Lạy

Cha, Kinh Mừng, Kinh Sáng Danh, Kinh Tin Kính và cầu nguyện theo ý Đức Giáo Hoàng.

Có hai thứ ân xá: Ôn đại xá hay toàn xá và ơn tiểu xá.

Ôn đại xá (Plenary indulgence): Tha toàn phần các hình phạt.

Ôn tiểu xá (Partial indulgence): Tha một phần hình phạt mà thôi.

Ôn Đại Xá là ơn tha tất cả mọi hình phạt do tội lỗi cần phải đền. Mọi tín hữu đều có thể hưởng ân xá toàn phần hay từng phần hoặc cho

chính mình hay để chuyển cầu cho những người đã qua đời.

Lạy Chúa, chúng con bước vào Năm Thánh Lòng Thương Xót, xin mở rộng tâm hồn chúng con để cảm nghiệm tình yêu thương vô bờ bến của Chúa. Xin Chúa thương xót chúng con. Chúa đang mời gọi chúng con: “Tất cả những ai đang vất vả mang gánh nặng nề, hãy đến cùng tôi, tôi sẽ cho nghỉ ngơi bồi dưỡng (Mt 11, 28).

LM Giuse Trần Việt Hùng

Kinh Năm Thánh Lòng Thương Xót

Lạy Chúa Giêsu Kitô,

Chúa đã dạy chúng con phải thương xót như Cha trên trời, và cho chúng con biết: ai thấy Chúa là thấy Chúa Cha. Xin tỏ cho chúng con thấy nhan thánh Chúa và chúng con sẽ được cứu thoát.

Ánh mắt yêu thương của Chúa đã cứu Giakêu và Matthêu khỏi vòng nô lệ tiền bạc; đã giúp người đàn bà ngoại tình và Madalêna không còn kiếm tìm hạnh phúc nơi thụ tạo; đã khiến Phêrô khóc lóc vì trót phản bội Chúa, và đã hứa Thiên Đàng cho người trộm cướp có lòng ăn năn.

Xin cho chúng con biết lắng nghe, như chính Chúa đang gửi đến mỗi người chúng con, những lời Chúa đã nói với người phụ nữ Samaria: “Nếu chị biết nhận ra ơn Chúa!”

Chúa là gương mặt hữu hình của Chúa Cha vô hình, gương mặt của Thiên Chúa đang đem lòng xót thương và tha thứ mà biểu lộ uy quyền trên mọi sự: xin cho Hội Thánh được nên gương mặt hữu hình của Chúa nơi trần gian, gương mặt của Chúa sống lại hiển vinh.

Chúa đã muốn các thừa tác viên của Chúa cũng phải khoác lên người sự yếu đuối để biết đồng cảm với những người đang sống trong u mê và lầm lạc: xin cho mọi người đến với các thừa tác viên đều thấy mình được Thiên Chúa tìm kiếm, yêu thương và tha thứ.

Xin Chúa gửi Thánh Thần đến và xúc dầu thánh hiến mỗi người chúng con, để Năm Thánh Lòng Thương Xót này trở thành năm được Chúa ban ân sủng, để Hội Thánh Chúa được thêm lòng nhiệt thành mang Tin Mừng đến với người nghèo, lo âu báo tự do cho những người bị giam cầm và áp bức, và cho người mù lại được nhìn thấy.

Nhờ lời chuyển cầu của Đức Maria, Mẹ của Lòng Thương Xót, chúng con nguyện xin Chúa là Đấng hằng sống và hiển trị cùng với Chúa Cha và Chúa Thánh Thần, đến muôn thuở muôn đời.

Amen.

Phanxicô, Giáo Hoàng

Vài chuyện lạ về Năm Toàn Xá

Nhà nguyện Sixtine được vẽ trong dịp một Năm Thánh

Theo sắc lệnh của Đức Phaolô II, người kế nhiệm của ngài là Sixte IV (1471-1484) triệu tập Năm Thánh năm 1475. Ngài xin nhân dịp này, Rôma làm đẹp bằng các tác phẩm nghệ thuật: để đáp ứng cho nguyện vọng này, nhà nguyện Sixtine đã được vẽ cũng như cầu Sixte cũng được xây, cả hai được đặt tên sau Giáo hoàng Sixte IV.

Ngoài những Năm Thánh ngoại lệ như Năm Thánh Lòng Thương Xót khai mạc ngày 8 tháng 12 thì từ năm 1300, các giáo hoàng thường xuyên mở Năm Thánh.

Chữ “toàn xá, jubilé” có nghĩa là “dương cừ, Bélier”

Nguồn gốc này là do người Hêbrơ dùng sừng dương cừu làm tù và để loan báo ngày mở Năm Thánh cứ năm mươi năm một lần. Ở Israel, cứ mỗi năm mươi năm là mở Năm Thánh một lần, trong dịp này vào tháng 9-2015, chính quyền Israel tuyên bố hủy nợ cho những người nghèo của xã hội.

Giáo hoàng Urbanô VI muốn có Năm Thánh mỗi 33 năm

33 năm là số năm Chúa Kitô ở trần gian. Đó là ý kiến của Giáo hoàng Urbanô VI (1378-1389), nhưng người kế vị của ngài là giáo hoàng Boniface IX không tiếp tục làm: ngài ban sắc lệnh tổ chức Năm Thánh vào năm 1390 sau đó, rồi thêm một lần nữa năm 1400 để đáp ứng cho làn sóng đông đảo khách hành hương tiếp tục về Rôma.

Các Năm Thánh sau là những năm 1425 và 1450, sau đó vào năm 1470, Đức Phaolô II ra quyết định cứ mỗi 25 năm tổ chức Năm Thánh một lần.

Hoàng đế Napoléon cản Năm Thánh năm 1800 Năm này, hoàng đế Napoléon I chiếm Quốc gia Tòa Thánh và quân của ông chiếm đóng Rôma. Giáo hoàng Piô VI chết năm 1799, mặt nghị do ban Chấp chính tổ chức kéo dài bất tận: Giáo hoàng Piô VII chỉ được bầu vào tháng 3-1800 ở Venise, nơi các hồng y họp đặc biệt. Tháng 7, giáo hoàng Piô VII mới về lại Rôma sau khi hoàng đế Napoléon cho thiết lập lại Quốc gia Tòa Thánh. Vì thế không thể tổ chức Năm Thánh bình thường ở Rôma. Một năm sau, Giáo hoàng Piô VII ký Hiệp ước với nước Cộng hòa Pháp và thuận mở ba mươi ngày toàn xá cho các người công giáo Pháp.

Giuse Nguyen

Nguồn gốc tấm hình Lòng Chúa Thương Xót

Trong nhật ký Thánh nữ có ghi: “Đêm đó, tôi được nhìn thấy Chúa Giêsu hiện ra. Chúa Giêsu mặc một chiếc áo trắng với cánh tay phải giơ lên như đang chúc lành. Tay trái của Ngài đung vào áo nơi trái tim, nơi mà hai ánh sáng chiếu tỏa ra, một tia màu đỏ và một tia màu trắng lạt. Thánh nữ nhìn thẳng vào Chúa không chớp mắt trong thình lạng, linh hồn thánh nữ tràn ngập lòng kính sợ, nhưng cũng tràn đầy niềm vui khôn tả. Chúa phán với Thánh nữ: “Con hãy vẽ một bức hình, theo những gì con trông thấy đây, với lời ghi chú: Giêsu, con tín thác vào Chúa” (gốc tiếng Ba Lan là Jezu, Ufam Tobie, ta thường thấy bản dịch ra tiếng Anh là Jesus, I trust in you)

Ngày 22/02/1931, tại tu viện Plock Thánh nữ Faustina đã được Chúa Giêsu hiện ra trong một thị kiến.

Trong nhật ký Thánh nữ có ghi: “Đêm đó, tôi được nhìn thấy Chúa Giêsu hiện ra. Chúa Giêsu mặc một chiếc áo trắng với cánh tay phải giơ lên như đang chúc lành. Tay trái của Ngài đung vào áo nơi trái tim, nơi mà hai ánh sáng chiếu tỏa ra, một tia màu đỏ và một tia màu trắng lạt. Thánh nữ nhìn thẳng vào Chúa không chớp mắt trong thình lạng, linh hồn thánh nữ tràn ngập lòng kính sợ, nhưng cũng tràn đầy niềm vui khôn tả. Chúa phán với Thánh nữ: “Con hãy vẽ một bức hình, theo những gì con trông thấy đây, với lời ghi chú: Giêsu, con tín thác vào Chúa” (gốc tiếng Ba Lan là Jezu, Ufam Tobie, ta thường thấy bản dịch ra tiếng Anh là Jesus, I trust in you)

Thánh nữ đã hỏi Chúa về ý nghĩa của 2 luồng sáng đó, Chúa trả lời: “Những luồng ánh sáng trắng nhạt biểu hiện Nước, sẽ làm cho các linh hồn nên công chính đạo đức. Những luồng ánh sáng màu đỏ biểu hiện Máu, là sự sống của các linh hồn. Hai luồng ánh sáng này, phát xuất từ chốn sâu thẳm của lòng xót thương dịu dàng và êm ái nhất của Ta, lúc trái tim hấp hối Ta bị

lưỡi trâu mở rộng ra. Phúc cho ai ẩn náu trong sự che chở của những luồng ánh sáng này, vì bàn tay công bằng của Thiên Chúa không giáng phạt họ.”

Sau đó, Thánh nữ đi hỏi mẹ Bê trên, và bà đã trả lời: “Con hãy vẽ Chúa đi”.

Nhưng vì khả năng hạn hẹp nên dù đã cố gắng, không có bức vẽ nào đẹp.

Năm 1934, cha linh hướng Michal Sopoćko của Thánh nữ liên lạc với một họa sĩ tên là Eugeniusz Kazimirowski ở Wilno, để vẽ lại ảnh Chúa theo sự mô tả của thánh nhân, nhưng không được như ý lắm. Đêm sau Chúa phán: “Giá trị của tấm ảnh này không căn cứ trên nét đẹp của màu sắc, nét vẽ, nhưng là ơn phúc của Ta. Đó là một nhắc nhở về lòng thương xót của Ta, Ta ban cho loài người con tàu để đưa họ tới nguồn suối xót thương và múc lấy mọi ơn phúc. Con tàu đó là tấm ảnh này.”

Sau khi Thánh nữ Maria Faustina qua đời ngày 05/10/1938, hương thơm thánh thiện của thánh nhân lan tỏa nhiều nơi cùng với sự phổ biến rộng rãi việc thực hành lòng tôn sùng Lòng Thương Xót Chúa. Ngoài ra, nhiều người đã được những ơn lành Thiên Chúa ban cho qua lời cầu bầu của sơ Maria Faustina. Tuy nhiên, tiến trình dẫn đến việc phong thánh cho nữ tu Maria Kowalska gặp phải nhiều thử thách. Mặc dầu tại Ba Lan nhiều tín hữu rất sùng mộ và học hỏi sứ điệp Lòng Thương Xót Chúa được ghi lại trong nhật ký của thánh nữ, Tòa Thánh đã từng lên án cuốn sách này là “lạc đạo” vào năm 1959. Điều đó cũng dễ hiểu bởi vì Tòa Thánh Roma nhận được một bản dịch nhật ký từ tiếng Ba Lan và được viết từ một người mới học hết lớp 3 (nữ tu Faustina là một người ít học nên nhật ký của thánh nữ hầu như chẳng có ghi dấu chấm phết nào cả).

Khi Đức Cha Karol Wojtila (Đức Giáo Hoàng Gioan Phaolô II tương lai) trở thành Tổng Giám mục Krakow năm 1964, ngài đứng trước một tình trạng tế nhị. Dầu sao đi nữa, ngài rất quen thuộc với sứ điệp Thánh nữ Faustina phổ biến vì lúc còn là chủng sinh “chui” trong thời Đệ Nhị Thế chiến khi Đức Quốc Xã cai trị Ba Lan, ngài đã thường xuyên viếng thăm Đền Lòng Thương Xót

Chúa ở đời Lagiewniki, Krakow, nơi thánh nữ Faustina từng cư ngụ và qua đời. Đức Tổng Giám mục Karol Wojtila cho điều tra sự việc và sau đó cho dịch lại một bản mới nhật ký của sơ Faustina để gửi cho Tòa Thánh. Nhờ đó, vào năm 1978 Tòa Thánh đã rút lại lệnh cấm cuốn nhật ký của Faustina, chỉ sáu tháng trước khi Đức Tổng Giám mục Karol được bầu làm Giáo hoàng.

Ngày 18/04/1993, Đức Thánh Cha Gioan Phaolô II đã phong Chân phước cho Nữ tu Faustina Kowalska sau khi một người phụ nữ tên Maureen Digan được chữa lành khỏi một bệnh di truyền về máu nhờ lời cầu bầu của nữ tu Faustina. Và cuộc phong thánh vào ngày 30/04/2000 với rất nhiều người tham dự là kết quả của một phép lạ chữa lành cha Ronald P. Pytel (Baltimore, Hoa Kỳ) khỏi bệnh tim. Đức Thánh Cha Gioan Phaolô II gọi Thánh nữ Maria Faustina là “món quà của Thiên Chúa ban cho thời đại chúng ta”. Trong bài giảng của buổi lễ phong thánh, Đức Thánh Cha nói: “Tương lai của nhân loại trên mặt đất này sẽ ra sao? Chúng ta không được biết. Tuy nhiên, con người có thêm tiến bộ thì không may cũng không thiếu kinh nghiệm đốn đau. Nhưng ánh sáng của lòng thương xót Chúa sẽ chiếu sáng đường đi cho con người trong thiên niên kỷ thứ ba. Đức Thánh Cha cũng đã chính thức công bố từ nay về sau Chúa nhật II Phục sinh sẽ được gọi là Chúa nhật kính Lòng Thương Xót Chúa. Trong bài giảng, Đức Thánh Cha cho rằng chỉ khi nào con người cảm nhận được lòng thương xót vô biên của Thiên Chúa dành cho nhân loại thì con người mới có thể “nhìn vào anh chị em của mình với đôi mắt mới, với thái độ vị tha và liên đới, đại lượng và tha thứ”. Việc tôn sùng Lòng Thương Xót Chúa hiện nay được phổ biến trong 29 quốc gia khắp thế giới (số liệu năm 2003) qua sự cổ vũ hoạt động của khoảng 2 triệu thành viên trong tổ chức “Tông đồ Lòng Thương

Xót Chúa” gồm các linh mục, tu sĩ và giáo dân.

Quyển nhật ký của sơ Maria Faustina sau này được biên tập và xuất bản lại dưới tựa đề: Divine Mercy in My Soul: The Diary of St. Faustina

Vào năm 1943, một họa sĩ tên là Adolf Hyla đã vẽ lại bức tranh Lòng Thương Xót Chúa, và đây là bức tranh chính thức thứ hai (được treo trên mộ của Thánh nữ Maria Faustina trong tu viện Our Lady of Mercy ở Cracow-Lagiewniki, Ba Lan), sau bức hình đầu tiên của họa sĩ Eugeniusz Kazimirowsk, bức này được lan truyền và sao chép lại khá giống với các bức hình mà ta thấy ngày nay. Ngoài ra, người ta còn cho rằng bức vẽ thứ ba cũng khá phổ biến là của họa sĩ người Mỹ – Robert Skemp, vẽ Chúa đứng trước một cánh cửa hình vòm.

PTH – Sưu tầm từ nhiều nguồn

NĂM CHÌA KHÓA ĐỂ HIỂU NĂM THÁNH LÒNG THƯƠNG XÓT

Đối với Đức Thánh Cha Phanxicô, Năm Thánh Lòng Thương Xót phải giúp vào con đường “hoán cải thiêng liêng” cho Giáo Hội mà ngài đang cải cách

Tại sao một Năm Lòng Thương Xót ?

Đức Thánh Cha Phanxicô đã làm ngạc nhiên vào ngày 13/5/2015 khi loan báo một Năm Thánh Lòng Thương Xót. Ngài muốn một Giáo Hội thương xót, nghĩa là chứng tá cho lòng thương xót của Thiên Chúa đối với thế giới và, vì thế, ngài khuyến khích mỗi Kitô hữu vun trồng thái độ tâm hồn này nơi chính mình. Ngài giải thích : “Đó là một con đường vốn bắt đầu bằng một cuộc hoán cải thiêng liêng ; và chúng ta phải thực hiện con đường này”.

Đức Thánh Cha sẽ khai mạc Năm Thánh này vào ngày 8/12/2015, bằng cách băng qua thánh môn của Vương cung thánh đường thánh Phêrô ở Rôma. Tiếp đến các Giám mục trên khắp thế giới sẽ mở các cánh cửa tại các giáo phận của mình

vào Chúa Nhật 13/12. Và trong suốt Năm Thánh này mà sẽ kết thúc vào ngày 20/11/2016, các tín hữu Công giáo được mời gọi băng qua các cánh cửa đó với một thái độ sám hối và xích lại gần Chúa Kitô. Đối với Đức Thánh Cha, Năm Thánh Lòng Thương Xót phải giúp vào con đường “hoán cải thiêng liêng” cho Giáo Hội mà ngài đang cải cách. Không chỉ trong Giáo Hội, lòng thương xót cũng cần thiết cho một thế giới mà Đức Thánh Cha đang thấy chiến tranh diễn ra khắp nơi.

Mới đây, trong cuộc phỏng vấn dành cho Tạp chí Công giáo Credere (Ý), Đức Thánh Cha đã giải thích lý do Năm Thánh : “Rõ ràng thế giới đang cần đến lòng thương xót, cần đến lòng trắc ẩn, tức là đau khổ với. Chúng ta đã quen với những tin xấu, với sự tàn bạo và những hung hăng tột độ nhất xúc phạm tới danh thánh và sự sống của Thiên Chúa. Thế giới cần khám phá rằng Thiên Chúa là Cha, rằng có lòng thương xót, rằng sự tàn bạo và kết án không phải là giải pháp. Nếu đôi khi Giáo Hội theo đuổi một đường lối cứng rắn hay bị cám dỗ theo đuổi con đường đó bằng cách nhấn mạnh đến những chuẩn mực luân lý, thì nhiều người bị gạt ra ngoài.... Tôi coi Giáo Hội như là một bệnh viện dã chiến sau trận chiến : có biết bao người đau khổ, bị thương tích hay bị giết chết !...Chúng ta phải săn sóc, chữa lành, nâng đỡ... Chúng ta hết thầy đều là tội nhân, và chúng ta đang mang thập giá của chúng ta. Tôi đã cảm thấy rằng Chúa Giêsu muốn mở cánh cửa tâm hồn của Ngài, rằng Chúa Cha muốn cho thấy lòng thương xót nhân từ của Ngài... Đây là năm tha thứ, hòa giải”.

Điều gì không phải là lòng thương xót ?

Cái riêng của Kitô giáo. Lòng thương xót không phải là cái riêng của Kitô giáo. Do Thái giáo và Hồi giáo cũng đề cập đến lòng thương

Lòng thương xót là gì ?

Từ “misericorde” có nguồn gốc từ tiếng Latinh “misereor” (tôi thương xót) và “cor” (trái tim). Người ta thường so sánh nó với lòng trắc ẩn (compassion), mà tiếng giống với tiếng Latinh “cum – patior” (tôi đau khổ với). Cho dù trước hết người ta gán lòng thương xót cho Thiên Chúa, nhưng Đức Thánh Cha đã đưa ra một định nghĩa rất cụ thể : “một thực tại cụ thể xuyên qua đó Ngài biểu lộ tình yêu của mình như tình yêu của một người cha và một người mẹ để cho mình xúc động sâu xa bởi con cái mình”. Đức Thánh Cha đi đến chỗ nói về một tình yêu “nội tạng”, đến từ sâu thẳm tâm hồn như “một tình cảm sâu xa, tự nhiên, bởi sự dịu dàng và trắc ẩn, bao dung và tha thứ”.

Lòng thương xót cũng là trụ cột nâng đỡ đời sống Giáo Hội, nhất là qua chúng ta tha thứ. Đức Thánh Cha mong muốn rằng trong hoạt động mục vụ của Giáo Hội, “mọi sự phải được bao bọc bởi sự dịu dàng qua đó chúng ta nói với các tín hữu”. Tính khả tín của Giáo Hội phụ thuộc vào điều đó. Đức Thánh Cha lấy làm tiếc vì các Kitô hữu “đôi khi đã quên cho thấy và sống con đường thương xót”.

Nó được biểu lộ qua những việc được mô tả trong Tân Ước. Những công việc “thể lý” “cho kẻ đói ăn, cho kẻ khát uống, cho kẻ rách rưới ăn mặc, viếng kẻ liệt cùng kẻ tù rạc, cho khách đậu nhà, chôn xác kẻ chết” ; những công việc “tinh thần” : lấy lời lành mà khuyên người, mở dạy kẻ mê muội, an ủi kẻ âu lo, răn bảo kẻ có tội, tha kẻ để ta, nhin kẻ mất lòng ta, cầu nguyện và nâng đỡ cho tha nhân.

Những lời Kinh Hòa Bình cũng là những biểu lộ cụ thể những công việc thương xót :

Lạy Chúa từ nhân,

Xin cho con biết mến yêu và phụng sự Chúa trong mọi người.

Lạy Chúa, xin hãy dùng con như khí cụ bình an của Chúa

xót. Phật giáo nhấn mạnh lòng từ bi.

Một từ ngữ lỗi thời. Người ta coi nó là lỗi thời và thích dùng những từ ngữ khác hơn, như lòng trắc ẩn, thương cảm, khoan dung. Tuy nhiên, với lễ kính lòng Chúa thương xót, Đức Thánh Cha Gioan-Phaolô II đã đem lại giá trị cho nó và Đức Thánh Cha Phanxicô đã nhấn mạnh nó, cả trong khẩu hiệu giám mục của ngài.

Chỉ là một chuyện tội lỗi. Nếu trong sách Giáo lý Giáo Hội Công Giáo, từ ngữ “Lòng thương xót” chỉ có mặt trong phần dành cho tội lỗi, thì trái lại trong Cuốn Toát yếu năm 2005, từ ngữ này cũng xuất hiện trong các chương về bí tích chữa lành, về Kinh Lạy Cha, hay trong các phần dành riêng cho Đức Maria, “Mẹ của Lòng thương xót”, và những công việc thương xót.

Một quan niệm màu mè. Lòng thương xót không phải là một dấu yếu nhược, Đức Thánh Cha đã khẳng định như thế trong Tông chiếu Misericordiae vultus. Ngài dựa vào Tổng luận Thần học của thánh Tôma Aquinô để khẳng định rằng “lòng thương xót là đặc điểm của Thiên Chúa mà sự toàn năng của Ngài hệ tại thực thi lòng thương xót”.

*Để con đem yêu thương vào nơi oán thù,
Đem thứ tha vào nơi lừng nhục
Đem an hoà vào nơi tranh chấp,
Đem chân lý vào chốn lối lầm.*

*Để con đem tin kính vào nơi nghi nan, chiếu
trông cậy vào nơi thất vọng,*

*Để con rọi ánh sáng vào nơi tối tăm, đem
niềm vui đến chốn u sầu.*

Lạy Chúa xin hãy dạy con:

Tìm an ủi người hơn được người ủi an,

Tìm hiểu biết người hơn được người hiểu biết

Tìm yêu mến người hơn được người mến yêu.

Vì chính khi hiến thân là khi được nhận lãnh,

Chính lúc quên mình là lúc gặp lại bản thân,

Vì chính khi thứ tha là khi được tha thứ,

Chính lúc chết đi là khi vui sống muôn đời.

Năm Thánh được triển khai thế nào ?

Gọi là Năm Thánh vì đó là thời điểm khuyến khích tiến bước trên con đường thánh thiện, việc bước qua cửa thánh gọi lên “sự bước qua mà mọi Kitô hữu được mời gọi thực hiện từ tội lỗi đến với ân sủng”.

Trong mục đích này, một ân xá – tức là theo Giáo luật, “sự tháo gỡ trước mặt Chúa các hình phạt thế tạm vì các tội lỗi đã được xóa bỏ” (c. 992) – được ban cho các tín hữu. Các điều kiện lãnh nhận ân xá sẽ được nói rõ vào ngày 8/12 này, nhưng cách chung ân xá được lãnh nhận qua việc thăm viếng các nơi thánh, cầu nguyện theo một số ý hướng, tham dự thánh lễ và bí tích hòa giải.

Đức Thánh Cha đã muốn nhấn mạnh đến chiều kích tha thứ này. Vì thế, ngài đã quyết định sai đi “các thừa sai của lòng thương xót” đến các giáo phận, từ đầu Mùa Chay. Cách riêng ngài cho phép các linh mục tha các tội dành riêng cho Tòa Thánh vì tính nghiêm trọng của chúng, cách riêng tội phá thai.

Năm Thánh nói với ai ?

Với mọi người Côn giáo chứ không chỉ cho khách hành hương đến Rôma mà thôi : lần đầu tiên trong lịch sử của các năm thánh, Năm Thánh lần này hoàn toàn không còn trung ương tập quyền. Dấu chỉ rõ ràng nhất sẽ là việc mở cửa

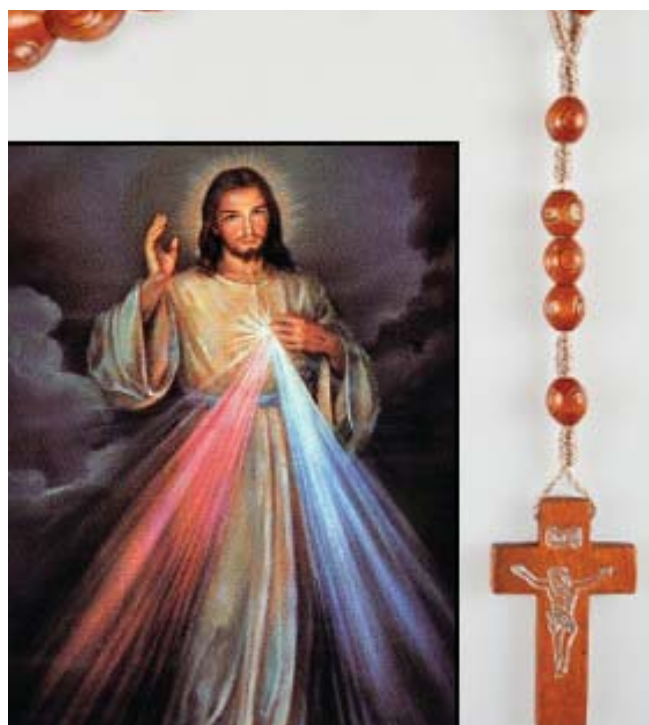
Năm Thánh tại các nhà thờ chánh tòa của các giáo phận trên thế giới.

Năm Thánh này muốn cho thấy sự quảng đại của một Giáo Hội không loại trừ ai : những người phá thai, những kẻ tù tội mà Đức Thánh Cha mời họ chỉ cần vượt qua cánh cửa xà lim của họ như thể họ đang bước qua một cánh cửa thánh...Ngài cũng nói với “những người nam người nữ thuộc về một tổ chức tội phạm”, như tổ chức mafia, và với những người “tham nhũng hay đồng lõa tham nhũng” để họ thay đổi lối sống của mình.

Năm Thánh cùng bao hàm một cử chỉ đặc biệt hướng đến Huynh đoàn thánh Piô X : đi xưng tội nơi một linh mục thuộc Huynh đoàn này sẽ có giá trị trong suốt Năm Thánh. Năm Thánh cũng phải giúp vào việc xích lại gần người Do thái giáo và Hồi giáo, mà đối với họ lòng thương xót cũng nằm ở trung tâm đức tin.

Hôm Chúa Nhật II Mùa Vọng (6/12/2015), Đức Thánh Cha cũng nhắc lại biến cố lịch sử là sự hòa giải giữa Giáo Hội Chính Thống và Giáo Hội Công Giáo, dứt bỏ vạ tuyệt thông cho nhau, mà ngày 7/12/2015 là ngày kỷ niệm 50 năm biến cố đó. dịp này, Đức Thánh Cha bày tỏ mong muốn vượt lên sự chia rẽ để xây dựng sự hiệp nhất, một sự hiệp nhất vốn đòi hỏi sự tha thứ và lòng thương xót.

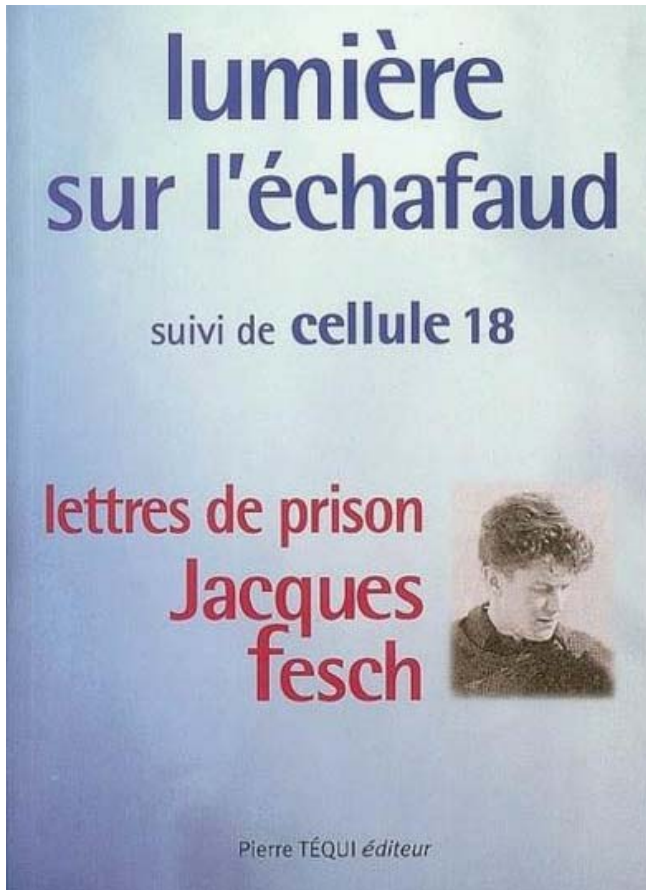
Tý Linh

(XIII) 5 GIỜ NỮA, TÔI SẼ GẶP ĐỨC GIÊSU (Dans 5 heures, je verrai Jésus)

(tác giả : Jacques FESCH)

Phan Hữu Lộc
phỏng dịch

**Một tháng nữa,
chính Ba sẽ bị đóng đinh....**

Thứ hai 2 tháng chín

Hôm nay thì khá, trừ cánh tay của Ba còn đau, không viết được nhiều như Ba muốn. Ba hy vọng thuốc men Ba sẽ nhận được, giúp bớt đau, vì tay đau chẳng thích thú gì. Tâm hồn Ba còn đầy tình mến Chúa và bây giờ thì Ba yên tĩnh hơn. Chỉ có là Ba muốn yêu thương Chúa Giêsu đáng yêu hơn tí nữa. Còn nhiều chuyện mà Ba chưa hiểu được hết, và con tim Ba chưa rung động trước những bức tranh đáng lẽ phải làm cho Ba khóc. Khi Ba suy niệm về thánh giá, đôi khi Ba thấy cảm động, đôi khi không. Để dễ thêm xúc động, đôi khi Ba chuyển-hóa và tưởng tượng rằng chỉ một tháng nữa là chính Ba sẽ bị đóng đinh trong sân nhà giam, Ba khiếp sợ luôn... Chính những cái đinh đóng vào làm cho đau đớn. Ba tưởng tượng rằng mình phải giang tay ra, những ngón tay bị giữ chặt trên chiều dài thanh gỗ và đầu đinh nhọn dí vào mu bàn tay để cho đứng giữa; rồi thì những nhát búa giáng xuống rầm rầm và thịt rơi và máu vọt ra... Bàn tay phải được đóng ngay từ nhát búa đầu, và đầu đinh nhọn cắm chặt vào thanh gỗ. Để cho đinh được lún sâu vào gỗ, chấn chấn sẽ phải bổ thêm vài nhát búa nữa, và mỗi lần như thế, đinh sắt cần phải xuyên qua bàn tay và làm nhàu nát những đường gân. Những ngón tay phải co-quắp quanh cái đinh và mỗi lần rung mình đau đớn, quả là không thể chịu nổi !

Và sau cánh tay thứ nhất, lại đến cái thứ hai! Rồi đến hai chân. Hai chân phải vắt chéo lên nhau và phải chịu một đinh đóng lên. Ba nghĩ đến cái đinh nhọn phải dài và phải đóng nhiều lần đinh mới vào sâu được. Hai chân chéo nhau phải mềm mại và đinh phải dài đủ và đóng đinh

thật mạnh mỗi thâu qua, xương bể nát làm đỉnh phải trệch vẹo nên phải kéo chân lại cho thẳng ,thịt bị chảy máu xót xa. Sau đó, thân mình nhúch-nhích chút đỉnh làm máu chảy ra và gây đau thương khôn xiết. Đau đốn biết bao! và nói sao cho hết nỗi đau thương của người Mẹ khi chiêm ngắm việc đó mà không làm gì được để xoa dịu cơn đau của Con mình.

Thương thay cho Đức Mẹ, Mẹ thật nặng thương đau. Ba thấy Mẹ rụt rè và rầu rĩ dưới chân Thánh giá, nói đi nói lại nhỏ tiếng : “Không, không...”! không cùng, và không dám , vốn khiêm nhường, lớn tiếng than vãn khổ đau của mình (1). Có lẽ khi Con mình yêu cầu được uống nước, thì Mẹ đưa con mắt hốt hoảng nhìn chung quanh và thẳm thĩ nói như kêu van “Người đòi uống nước” và Mẹ theo dõi khi người lính cầm gậy chấm dấm đưa lên ! Ta phải yêu mến Mẹ thật nhiều và kính trọng Mẹ cho lắm. Ba vừa nhận được một số hình ảnh trình bày về Đức Mẹ và Ba rất hài lòng. Nhiều ảnh tượng rất đẹp ! Ba vừa nhìn ảnh vừa cầu nguyện và cách đó giúp ba cầu nguyện hơn.

Chú thích dịch giả: JF. cho rằng Đức Mẹ đau khổ lắm, nên mới tả oán như thế, nhưng thiết tưởng Đức Mẹ đã hiệp dâng đau khổ của mình với đau khổ Con mình..., nên thánh Gioan đã viết: “ Cạn kẻ thập giá đức Giêsu, có thân mẫu Người đứng thẳng... (19,25) (Stabat Mater...), thái độ của kẻ can trường, không gục ngã trước khổ đau!

Cho hết mọi sự không cần thiết Thứ ba 3 tháng chín

Mấy ngày nay, Ba nhất định phải thực sự tiến đức, vì đã lâu rồi, Ba cứ bám lấy những cách sống của mình. Đã hai ba ngày qua, Ba đã làm được một vài bước tiến, nhưng Ba không thể ngưng lại nửa đường tiến bộ như thế. Sẽ hoàn toàn bỏ hút thuốc vào ngày thứ sáu tới, dứt khoát bỏ ! Đó là một cuộc chiến đấu cứng rắn, nhưng Ba hỏ thẹn. Về vấn đề ăn uống, còn nhiều việc để làm. Ba không ăn gì cầu kỳ, nhưng ba còn có

THƯ GỬI MÙA ĐÔNG

**Về với Đông về trong chiếc áo bông mưa phùng
Về với Đông thắm từng cơn gió bắc
lạnh...run...!**

**Trong cơn mơ mùa Đông ngổn ngang vết cắt
Tình yêu đầu .niềm riêng sâu .se sắt
Người bước về phía đường cuối lạnh căm
Năm tháng nào .dòng sông .ký ức nằm !
Hẹn ước đầu trao em mùa Đông ấy**

Tháng năm ngọt ngào

Năm tháng bão giông

Về với mùa Đông

lặng ly cà phê nóng

nổi thao thức ...chờ mong ...

giọt rí rách trong lòng !

Điều thuốc nào thơm đằm suốt mùa Đông

an ủi đời ta qua bão giông

Bên chén trà nồng đặc

thẳm ngòi nuốt xuống từng giọt Đông

Tìm mình bên nhánh sông

đạp xe giữa cánh đồng

khẽ gọi hồn mình trong thung lũng sâu

trong câu yêu thương hoang hoải tim sâu

Đời qua khúc long đong

mùa Đông chẳng đủ ấm trong lòng

Trăng giải nỗi chờ mong !

Nay tìm về với Đông

Tìm về với cơn mơ đời dang dở

Nhận thấy mình thơ bé giữa bể dâu

Lượm lên chính mình qua khúc sông sâu

Đời vẫn chưa thôi ngừng chiến đấu !

Sớm ĐX 17.11.15

thể bỏ qua nhiều món được. Phải đi tới việc chỉ ăn bánh mì với nước lã hay nước xúp. Như là ba bị phạt vậy. Ba nghĩ rằng cần phải làm mọi việc nhỏ nhất . Đứng chờ nhiều, nhưng cái gì đã cho rồi, thì đừng lấy lại, vì bất kỳ lý do nào. Phải keo kiệt với Chúa. Như một người hà tiện biết giá trị của đồng tiền , biết cân nhắc và trị giá đồng tiền ta xuất túi ,và sau đó không nghĩ ngợi gì nữa. Có ba phần phải canh chừng để vươn lên tốt lành : trước hết là lời cầu nguyện, không thể thiếu, đó là chuyện trò thân mật với Chúa,

bắt ta phải đứng ngày giờ nghĩ về Chúa. Những kinh có sẵn làm thành cái sườn và trên sườn này ghép những lời cầu nguyện, những chuyện trò riêng với Chúa, những lời cầu xin, và những kinh khác ta có thể cho thêm vào đây, buổi đọc sách đạo đức hay những bài nguyện gẫm. Sau nữa là những hy sinh : phải đi đến chỗ dâng cho Chúa những gì không cần thiết, nhưng làm như thế mỗi lần một ít và Chúa biết ta cho những gì!... Sau hết, tìm kiếm nhân đức và sự chiến đấu với những gì khiếm khuyết. Một số thì dễ tìm thấy, những cái khác thì không. Chúng tỏ hiện cho ta dần dần theo sự hoàn thiện của ta ...

Ba vừa được trạng sư Baudet đến thăm. Ba thấy như hai người phấn khởi cho nhau qua việc trao đổi những lời đạo đức. Ước gì Ba làm cho ông ta hết lo lắng những gì về Ba, trừ phần rối linh hồn. Ba kính phục ông ta về sự kiên nhẫn, nhất là ông ta bị nhiều cám dỗ bao vây như thế. Ba sẽ ra sao? Ba phải chờ đợi sự quyết định (ân xá ?) từ ngày 25 tháng chín và có lẽ phải vào tháng tám. Kể cũng khá gần!

**Kỳ sau: Mẹ Maria sẽ cho vài giọt mật ong.
Thứ tư 4 tháng chín**

HÀ NỘI MÙA ĐÔNG

**Hà Nội mùa Đông
những cơn mưa phùn
dong buồm nổi nhớ !**

**Hà Nội mùa Đông
hương đêm mê dại
mang đi suốt cuộc hành trình !**

**Hà Nội lim dim
ngủ quên mùi Hoa Sữa
trong con tim hé cửa
mùa tê tái tràn về
mưa kéo dài lê thê
lời yêu đầu giấu kỹ
nằm trở trăn trong từng suy nghĩ
cơn gió nào mang đi...!**

**Ta gói được những gì
Hoài vương trong kỷ niệm**

**Tháng năm và tuổi trẻ
Những rung động đầu đời
Những khát vọng tan rơi**

**Hà Nội đầu Đông
Tháp Rùa co ro
Cầu Thê Húc quàng khăn những ngọn gió
Trôn dưới chân cầu
từng con sóng
lạnh! run! ...**

**Hà Nội hàng quán quen
Hà Nội ly cà phê nóng
Hà Nội thơm thơm mùi khoai nướng
Hà Nội lang thang những con đường
Những góc phố thân thương
Ly trà sớm nồng hương
Hà Nội bình yên trong hơi sương !**

**Hà Nội nhớ Hồ Tây, Trúc Bạch
Buổi sớm nào sương mờ giăng hóa thạch
Mùa Đông ấm những đôi tình nhân
Những hàng cây ngầy ngô
Chết lặng bên hồ !**

**Hà Nội mùa Đông
Lòng run run nhớ từng cơn gió
Trong con tim bé nhỏ
Hà Nội ấm mùa Đông !**

Đồng Xoài 12.2015

Một số truyền thống cổ truyền Ngày Tết

Tết Nguyên Đán là ngày lễ thiêng liêng nhất, mở đầu cho một năm mới, vì vậy đây được gọi là Tết lớn. Do đó Việt Nam ta có rất nhiều tục lệ và các phong tục cổ truyền. Sau đây là một số điều tiêu biểu:

NGÀY TẾT GIA ĐÌNH SUM HỢP BÊN NHAU

Người Việt dù đi đâu, ở đâu, làm gì cũng mong được trở về sum họp cùng gia đình trong ba ngày tết, gặp lại người thân, nhìn lại cả quãng đời thơ ấu, nơi chôn rau cắt rốn của mình. Ngày tết, ngày xuân là ngày hội tụ, đoàn viên nếu không cũng là ngày gửi gắm niềm thương nỗi nhớ, tình cảm Tết, xuân thật là thiêng liêng.

18 Nhịp Cầu 215

KÍNH NHỚ ĐẮNG THIÊNG LIÊNG VÀ CÁC TỔ TIÊN

Người Việt hoan hỉ và thỏa mãn được ăn Tết một cách xứng đáng trước Tổ tiên, trước Trời, Phật ngay trong mỗi gia đình hoặc giữa những người cúng xứ sở. Nên việc đầu tiên là thờ kính Đấng Thiêng Liêng và kính nhớ và khấn vái trước bàn thờ các Tổ Tiên.

BUỔI SÁNG NGÀY ĐẦU NĂM LINH THIÊNG NÊN AI NẤY PHẢI GIỮ GÌN

Ngày Tết là thời điểm khởi đầu năm mới, vì thế, buổi sáng ngày đầu năm là buổi sáng thiêng liêng nhất. Nó là điềm báo trước các sự kiện sẽ diễn ra trong một năm, tốt có, xấu có, thuận lợi có, khó khăn cũng có. Do đó, tất cả mọi người

đều hết sức cố gắng trong việc giữ mình từ ăn mặc, đi đứng cho đến nói năng... Cũng trong cái ngày đầu tiên thiêng liêng ấy, xa kia ở Việt Nam còn có bao nhiêu tục lệ xoay quanh nó. Mọi người thường thổi ống tiêu, cân đong nước để đoán định thời tiết, khí hậu trong năm, uống rượu, đốt pháo để xua đi hơi lạnh, xua đi tà khí... Thanh niên nam nữ

làng trên xóm dưới thường hội tụ và làm quen nhau trong nhịp đàn nhịp phách, trong những câu hát đối, còn có những cuộc thi tài và nhiều trò chơi khác.

RỒNG RẮN XÔNG NHÀ

Năm mới đến, người Việt Nam có tục chúc tết, xông nhà để mong một xuân mới sức khỏe dồi dào, làm ăn phát đạt, tấn tới... đó là một phong

tục đẹp có từ xa xưa.

Trước đây, ở một số địa phương miền xuôi hay miền núi có tục “rồng rắn xông nhà” lúc giao thừa. Rồng rắn xông nhà gồm một đoàn năm đến bảy người, đi đầu là một người đứng tuổi, có phong cách điềm đạm, vợ chồng hạnh phúc, con cháu đề huề. Đoàn rồng rắn xông nhà đến nhà ai, chủ nhà coi như “đặc ân”, hân hoan đón tiếp và đáp lễ.

Trong cộng đồng người Mường cũng có tục “tập thể xông nhà”, gọi là phường bùa - gồm từ năm, bảy người đến vài ba chục người. Khi đoàn đến xông nhà chúc tết nhà ai, sau khi hát bài mở cửa, cả đoàn đồng thanh vừa hát bài chúc tụng chủ nhà, vừa đánh cồng, chủ nhà vui mừng đón nhận lời hay ý đẹp ngày đầu năm mới, đem tặng phường bùa lúa gạo (tượng trng), quà bánh, phường bùa lại “rồng rắn” kéo đi xông nhà người khác.

VÀ CHÚC TẾT NGÀY XUÂN

Tục “khai vại xuân” (chúc tết ngày xuân) vùng bà con người Tày Việt Bắc lại có nét đặc thù riêng. Ngày xuân năm mới thường có mấy ông kè (chỉ người già), bà con còn gọi là ông “khai vại xuân” vai đeo túi thổ cẩm đến từng nhà chúc tết, chúc phúc gia phủ vài câu: “tháng giêng năm mới, lão đến khai vại xuân. Lão nắm tay gia chủ, chúc chủ nhà lời mới: năm mới không ốm đau, bước lên thang nhanh như hươu, như nai. Chúc cho gia súc sinh sôi, gà vịt đầy sân, trâu bò đầy chuồng, lợn nuôi mau lớn, ba tháng bằng cái cối, sáu tháng bằng cái bồ. Chúc cho việc đồng áng, mưa thuận gió hòa, cây lúa cấy xuống để nhánh to nhiều bông tròn hạt mẩy, khóm to và mập tròn nh đuôi gà, xè đuôi công, bông lúa quạ xách không nổi, mẹ gà lòi ra cầu thang không được, gà trống lòi ra cửa gậy cựa...”

Ông kè khai vại xuân làm xong thủ tục rồi đi dán tờ giấy đỏ in hình con trâu lên cửa chuồng trâu, chuồng bò của chủ nhà.

Gia chủ cảm ơn, rồi đáp lại bằng một bài ngắn có vần điệu:

- Vài lời xuân lời hay ý đẹp, lời hay không để rơi xuống sàn, lời đẹp không để rơi xuống đất, lời quý cho vào hòm bạc khóa lại.

Nói xong gia chủ biểu kẻ khai vại xuân quà bánh, chè lam bánh khảo. Ké xin phép ra về vì còn phải lội khe ra nương, chúc mọi người lời thương, lời nhớ.

Có thể nói mỗi phong tục, mỗi nghi lễ là một bài giáo dục in sâu trong tâm thức mỗi con người, khơi dậy cái thiện, xóa đi cái ác. Vì thế, trong suốt thời gian diễn ra Tết nguyên đán, con người ai cũng như tốt hơn và mong muốn người khác cũng được như mình. Họ chúc nhau sức khỏe và hạnh phúc, học chúc nhau” năm mới an khang, thịnh vượng”, “ năm mới vạn sự như ý”...

**Trích và tóm lược từ VNA
THIÊN-ÂN**

Chúc Tết

Một trong những tục lệ của ngày Tết là chúc Tết. Có những lời chúc chân thành, cũng có thể có những lời chúc đã trở thành khuôn sáo. Nhưng chân thành hay khuôn sáo cũng không ngoài những điều phú, quý, thọ, Khang, ninh, nói chung là phước.

Phước là điều ai cũng muốn có, chẳng những trong ba ngày Tết nhưng mỗi ngày trong đời sống chúng ta đều muốn có phước hay được phước. Nhưng phước thật hay hạnh phúc thật là gì? Hạnh phúc thật ra là một điều tương đối, tùy thuộc vào hoàn cảnh sống và cái nhìn của chúng ta. Đối với người ở Việt Nam thì một đời sống như chúng ta đang có ở đây là quá hạnh phúc rồi, còn ước mong gì hơn nữa. Nhưng đối với chúng ta thì khác, chúng ta lại mơ ước nhiều hơn nữa và như vậy chúng ta mới cho là phước. Đối với những người đang đau thì được khỏe mạnh là một ơn phước, nhưng người khỏe mạnh khó thấy những gì mình đang có là phước. Tương tự như vậy với tự do, của cải vật chất, việc làm, gia đình và tất cả những gì mà chúng ta đang có.

Để hưởng hạnh phúc thật hay để biết mình có phước hay không vì vậy chúng ta cần hồi tâm, nhìn lại những gì mình đang có và nhìn đến những gì mà người khác không có. Như vậy chúng ta sẽ thấy rõ mình là người có phước hay không. Hạnh phúc thật, theo Lời Chúa dạy là những điều sau đây:

1. Hạnh phúc được tha thứ

Lời Chúa dạy: “*Hạnh phúc thay, kẻ lỗi lầm mà được tha thứ, người có tội mà được khoan dung. Hạnh phúc thay, người Chúa không hạch tội và lòng trí chẳng chút gian tà*”. Đây không phải là lời nói suông nhưng là kinh nghiệm của một người đã hưởng ơn tha thứ. Người ấy nói tiếp: “*Bao lâu con lặng thinh không thú lỗi thì gân cốt rã rời, cả ngày con gào thét vì ngày đêm con bị tay Ngài đè nặng nên sức lực hao mòn như bị nắng mùa hè thiêu đốt*”. Chúng ta sẽ không thấy tha thứ là một ơn phước nếu không thấy nỗi khổ của người có tội. Đây không phải chỉ là mặc cảm tội lỗi nhưng là gánh nặng tội lỗi đè nặng trên tâm hồn chúng ta. Trong những ngày cuối tại chức, tổng thống Clinton đã thấy nhẹ nhàng khi ông biết chắc mình sẽ không còn bị truy tố sau khi đã chịu nộp phạt và có những lời nhận lỗi. Sau đó ông cũng đã ân xá cho cả trăm người có tội khác. Tâm hồn và thể xác những người này thật sung sướng khi hưởng ơn ân xá đó.

Con người chúng ta không thật sự hạnh phúc khi tâm hồn vẫn còn nặng trĩu với tội lỗi. Chính vì để giải quyết vấn đề trọng đại đó mà Chúa Giêsu đã giáng trần chịu chết vì tội của nhân loại. Chúa đã nhận hình phạt thế cho chúng ta để có thể tha thứ cho chúng ta. Ơn tha thứ chúng ta nhận đã được trả bằng mạng sống của Chúa Giêsu. Không được tha thứ, chúng ta sẽ không bao giờ được vào Nước Chúa và tâm hồn sẽ luôn trĩu nặng nếu tội lỗi chưa được tha thứ. Bạn đã kinh nghiệm ơn tha thứ của Thiên Chúa chưa hay vẫn còn vật vã với gánh nặng tội lỗi mỗi ngày? Ơn tha thứ là hạnh phúc lớn nhất Đức Chúa Trời ban cho chúng ta khi chúng ta nhận mình là tội nhân, ăn năn và đến với Chúa để nhận ơn tha thứ.

2. Hạnh phúc lánh xa con đường tội lỗi

Được tha thứ mới chỉ là bước đầu, chúng ta phải tiếp tục xa lánh con đường tội lỗi, đó mới là hạnh phúc thật. Lời Chúa dạy: “*Phước cho người nào chẳng theo mưu kế của kẻ dữ, chẳng đứng trong đường tội nhân, không ngồi chỗ của*

kẻ nhạo báng”. Có những người sống trên giàu có, nhưng lụn bại, có địa vị trong xã hội, có đời sống thoải mái nhưng do kết quả của việc làm không ngay thẳng, giả dối, lường gạt. Người khác nhìn vào đời sống của những người đó có vẻ như hạnh phúc nhưng thật sự không phải là hạnh phúc. Đó là hạnh phúc bề ngoài, tạm bợ, chóng qua. Cũng có thể chúng ta làm ăn, sinh sống lương thiện, không có gì giả dối nhưng nếu nếp sống của chúng ta về hòa với số đông, chấp nhận những hành vi tội lỗi và không thấy gì khó chịu khi chứng kiến những hành động gian trá tội lỗi, chúng ta cũng không thật sự hạnh phúc. Có thể trên đời này chúng ta không thấy sự khác nhau giữa những người gian ác và những người lương thiện, nhưng Lời Chúa cho biết, “*Kẻ ác chẳng đứng nổi trong ngày đoán xét, tội nhân cũng không được vào hội người công bình vì Chúa Hằng Hữu biết đường người công bình song đường kẻ ác rồi bị diệt vong*”. Ngày đoán xét, ngày xử án, phiên tòa chung thẩm, đó mới là lúc quyết định. Xa lánh con đường tội ác hôm nay sẽ đảm bảo cho chúng ta hạnh phúc đời đời trong ngày cuối cùng.

3. Hạnh phúc đón nhận thử thách

Tôi tin rằng không ai chúc cho Bạn gặp thử thách trong năm mới nhưng Lời Chúa dạy cho thấy người gặp thử thách là người hạnh phúc. “*Phúc thay người biết kiên trì chịu đựng cơn thử thách vì một khi đã được tôi luyện, họ sẽ lãnh phần thưởng là sự sống Chúa đã hứa ban cho những ai yêu mến Người*”. Thử thách là điều không ai muốn có nhưng thử thách là điều không ai tránh khỏi. Dù người chung quanh chúc chúng ta bao nhiêu phước lành, hoạn nạn, thử thách, khó khăn là điều chúng ta không thể nào tránh

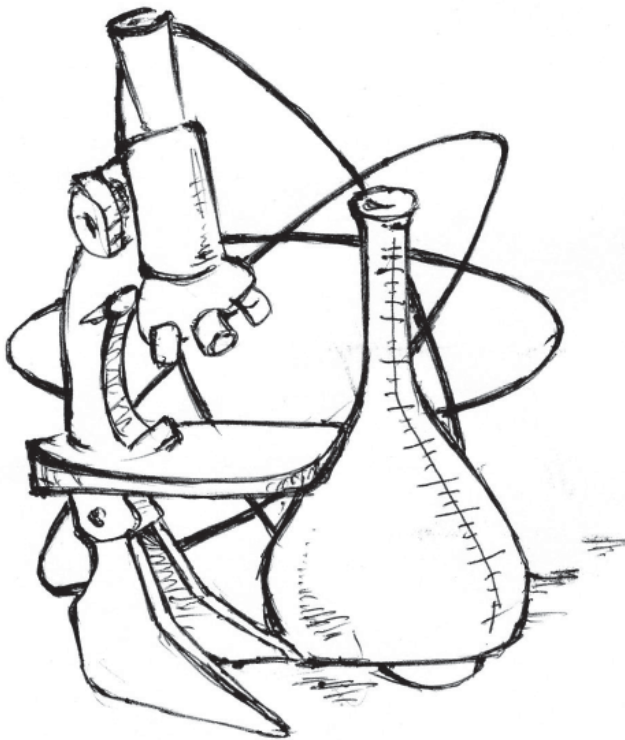
khỏi. Thử thách thật ra là một ơn phước vì qua thử thách khó khăn, con người chúng ta được tôi luyện và qua thử thách chúng ta thêm lòng kiên nhẫn chịu đựng. Đó là chưa nói đến phần thưởng Chúa dành cho những người chịu đựng thử thách.

Khó khăn, thử thách là điều không thiếu trong đời sống, nó giúp chúng ta đối diện với đời sống một cách thực tế và có thể vui sống, do đó chúng ta kinh nghiệm hạnh phúc thật. Nhiều người trong chúng ta chỉ vui khi nhận phước lành, còn khi gặp thử thách khó khăn chúng ta chùn bước và than trách, buồn nản. Hãy kể thử thách là một phần của ơn phước vì qua đó ta sẽ trưởng thành và cũng có kinh nghiệm cũng như thông cảm với người khác. Tôi biết một bài hát tác giả đã viết những lời như thế này: “*Ngài không hứa mây trời sẽ mãi luôn giăng đường anh, Ngài không nói tháng ngày sẽ luôn trôi nhẹ nhàng. Ngài chỉ hứa mỗi một điều dấu gió mưa hay cuồng phong thì Ngài sẽ đưa đường đến bến bờ*”. Hạnh phúc thật không phải là không có hoạn nạn thử thách nhưng là trong hoạn nạn thử thách ta có bàn tay của Thiên Chúa dẫn dắt, bảo bọc.

Có lẽ tôi sẽ không cần chúc Tết cho Bạn nữa vì Bạn đã được chúc nhiều rồi, nhưng điều tôi chúc Bạn là Bạn sẽ kinh nghiệm hạnh phúc thật sự trong Năm Mới, đó là hạnh phúc của người được tha thứ, hạnh phúc của người lánh xa con đường tội lỗi và hạnh phúc của những người trưởng thành trong thử thách.

Trang Khoa Học

hoặc ở trang giữa của passport. Mô tả chi tiết về quyển hộ chiếu cũng như cấu hình con chip nói trên được quản lý bởi Hiệp hội Hàng không Dân dụng Quốc tế (ICAO), còn dữ liệu sinh trắc học có thể được xài bao gồm vân tay, gương mặt hoặc nhận diện mống mắt. Trên các passport điện tử sẽ có biểu tượng của một con chip được giản thể như trong ảnh đầu bài.

Theo tài liệu ICAO 9303, chỉ có tám ảnh kĩ thuật số của chi tiết sinh trắc học là được lưu trên con chip. Việc so sánh dữ liệu trên chip với dữ liệu thật sự của chủ sở hữu passport sẽ được tiến hành bằng các hệ thống hiện đại ở hải quan để đảm bảo tính an toàn. Tất nhiên, giao thức để kết nối không dây giữa passport và hệ thống này (contactless card) cũng được chuẩn hóa để mọi quốc gia có thể sử dụng nó dễ dàng và không gây trở ngại cho người đi du lịch. Thậm chí các nhà

sản xuất passport khác nhau cũng phải xài chung chuẩn này luôn.

Vì sao cần passport điện tử ?

Theo trang web của chính phủ Canada, mục tiêu chính của ePassport là tăng tính an ninh, từ đó hạn chế tình trạng giả mạo hộ chiếu. Còn theo trang web của Bộ Nội vụ Mỹ, ePassport có thể giúp chống lại tình trạng trộm cắp hộ chiếu để làm

chuyện xấu, tăng cường bảo mật sự riêng tư cho người dùng, cũng như khiến việc chỉnh sửa hộ chiếu để nhập cư trái phép trở nên khó khăn hơn rất nhiều.

Một số người cho rằng hộ chiếu điện tử sẽ giúp bạn đi qua hải quan nhanh hơn, tuy nhiên không có gì đảm bảo điều đó. Nếu cảm thấy nghi vấn, nhân viên hải quan vẫn sẽ hỏi bạn hàng loạt câu hỏi như hiện nay mà thôi, chủ yếu nó chỉ giúp quá trình truyền tải thông tin từ passport

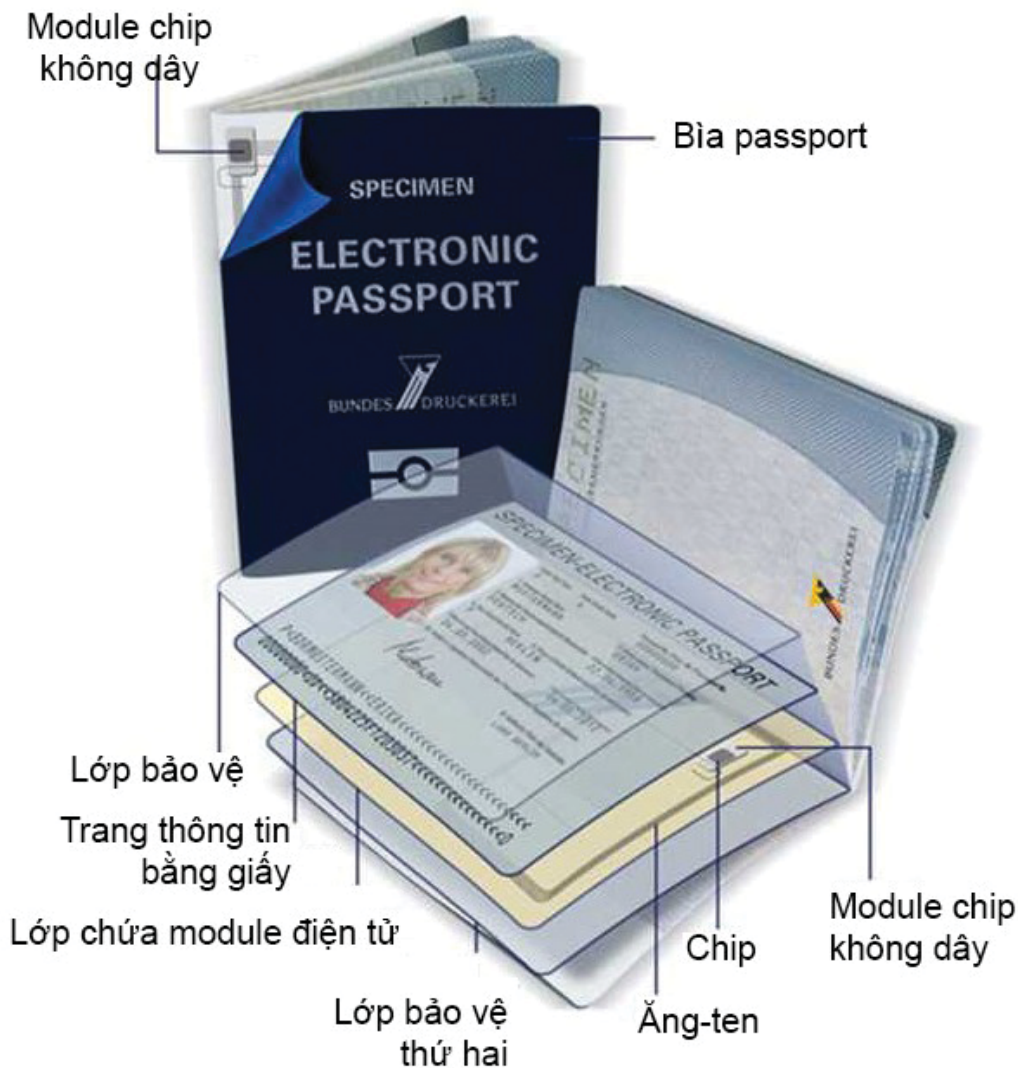
Hộ chiếu điện tử (ePassport): khi passport bằng giấy có gắn thêm chip không dây

Một quyển hộ chiếu điện tử, hay còn gọi là e-passport / ePassport / passport sinh trắc học, là một dạng hộ chiếu được kết hợp giữa giấy truyền thống với một phương tiện để lưu thông tin cá nhân (tên, ngày tháng năm sinh, giới tính,...) và dữ liệu sinh trắc học của chủ sở hữu. Thường phương tiện đó sẽ là một con chip kết hợp với ăng-ten không dây nhúng trong bìa trước, sau

sang hệ thống quản lý xuất nhập cảnh được dễ hơn, chính xác hơn, an toàn hơn.

Cấu tạo của một quyển ePassport

Trên thế giới còn có một thứ nữa gọi là Passport Card, nó không phải là ePassport. Passport Card chỉ được cấp cho công dân Mỹ và chỉ có thể xài để vào Mỹ từ Canada, Mexico, khu vực Caribbean và Bermuda, còn ePassport là thứ được áp dụng trên toàn cầu và nó thay thế cho quyển hộ chiếu bình thường.

Các nước đang dùng ePassport

Hiện có nhiều nước đã bắt đầu triển khai ePassport hoặc lên kế hoạch đưa ePassport vào sử dụng cho công dân mình. Mỹ, Canada, một số nước ở Nam Mỹ, hầu hết khu vực liên minh Châu Âu, Úc, Nhật Bản, Indonesia, Đài Loan đều đã bắt đầu áp dụng loại hình hộ chiếu mới,

Ấn Độ thì đang lên kế hoạch cho tương lai. Bạn có thể xem qua bản đồ bên dưới để biết rõ hơn.

Được biết thêm rằng tính đến lúc này, trong số các nước Đông Nam Á thì đã có 5 nước là Brunei, Malaysia, Philippines, Singapore và Thái Lan đã sử dụng ePassport. Lào cũng chuẩn bị dùng ePassport cho các nhà ngoại giao vào đầu năm 2016, tới giữa năm sau thì phổ biến ra cho mọi người dân bình thường. Việt Nam thì chưa có ePassport tính đến lúc mình viết bài này.

Tất nhiên, trên thế giới vẫn còn đó nhiều quốc gia chưa dùng ePassport, thế nên hầu hết mọi quyển hộ chiếu điện tử đều lưu trữ thêm một lớp thông tin nữa trong dải từ để đảm bảo rằng tất cả cửa khẩu đều có thể đọc được dữ liệu dù cho họ có máy đọc chip mới theo chuẩn ICAO 9303 hay không. Tình trạng này cũng giống như khi ngành ngân hàng thế giới chuyển từ thẻ từ sang thẻ chip vậy.

Bảo vệ dữ liệu trên passport ra sao ?

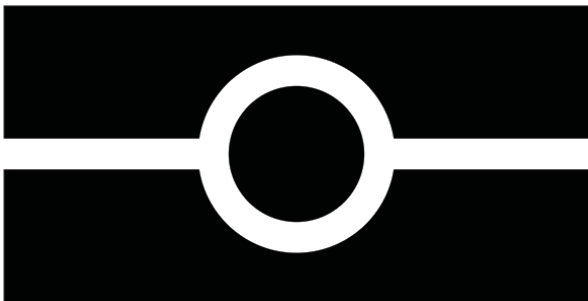
Trong tài liệu ICAO 9303 có đề cập đến một số biện pháp giúp bảo vệ dữ

liệu trên passport điện tử như sau:

Chip không có khả năng theo dõi: Mỗi lần chip được đọc và xác thực ở cửa khẩu, một mã số ngẫu nhiên sẽ được tạo ra để định danh cho quyển hộ chiếu đó. Và bởi vì những con số hoàn toàn ngẫu nhiên nên người ta không thể theo dõi xem quyển hộ chiếu này đã đi những nơi đâu,

đảm bảo quyền riêng tư cho công dân. Muốn biết người ta đã đi qua những nước nào, chính phủ cần phải liên hệ với các nước bạn khác để lấy thông tin. Mặc dù vậy, khả năng không theo dõi của chip là tùy chọn.

Basic Access Control (BAC): BAC làm nhiệm vụ bảo vệ kết nối không dây giữa chip với đầu đọc bằng cách mã hóa thông tin được truyền đi. Trước khi dữ liệu được lấy khỏi chip, đầu đọc sẽ phải cung cấp một "chìa khóa" đặc biệt được tạo ra từ ngày tháng năm sinh, ngày hết hạn và số passport. Nếu BAC được sử dụng thì tin tức sẽ không thể dễ dàng lấy được thông tin trong quá trình truyền tải vì hẳn ta không có chìa khóa đó trong tay. BAC là tính năng tùy chọn.

Biểu tượng để nhận biết hộ chiếu điện tử

Passive Authentication (PA - xác thực thụ động): mục tiêu của PA là để xác định xem dữ liệu trên con chip có bị thay đổi so với khi phát hành từ cục xuất nhập cảnh hay không. PA hoạt động bằng cách sử dụng một file SOD đặc biệt chứa dữ liệu hash dựa trên tất cả mọi thứ nằm trong chip. Dữ liệu hash này là duy nhất, và nếu một thứ gì đó bị chỉnh sửa (ví dụ: bị đổi tên và ảnh chụp gương mặt) thì mã hash mới sẽ khác với hash cũ chứa trong file SOD. Khi đó, hải quan sẽ biết và bạn sẽ được "mời" vào để thẩm vấn thêm. PA là biện pháp bảo mật bắt buộc trên mọi ePassport.

Active Authentication (AA - xác thực chủ động): AA dùng để chống sao chép chip trên passport sang một quyển hộ chiếu khác. Theo đó, con chip trên hộ chiếu sẽ chứa một private key không thể được đọc hay copy gì cả, tuy nhiên sự tồn tại của nó lại có thể được xác định một cách dễ dàng nhờ một hệ thống đặc biệt (không

biết là gì). AA là tùy chọn, không phải tính năng bắt buộc.

SAC: đây là một giải pháp bảo mật kết nối mới được giới thiệu vào năm 2009 như là một phần mở rộng cho BAC nhằm giải quyết các khuyết điểm hiện tại. Trong tương lai SAC sẽ thay thế cho BAC.

Bọc kim loại cho chip: biện pháp này để tránh đọc lén. Một số quốc gia, trong đó có Mỹ, đã đưa một lớp kim loại rất mỏng vào trong bìa passport, khi bạn đóng quyển hộ chiếu của mình lại thì nó đóng vai trò như là một tấm chắn sóng.

Quy trình xác thực danh tính chủ sở hữu

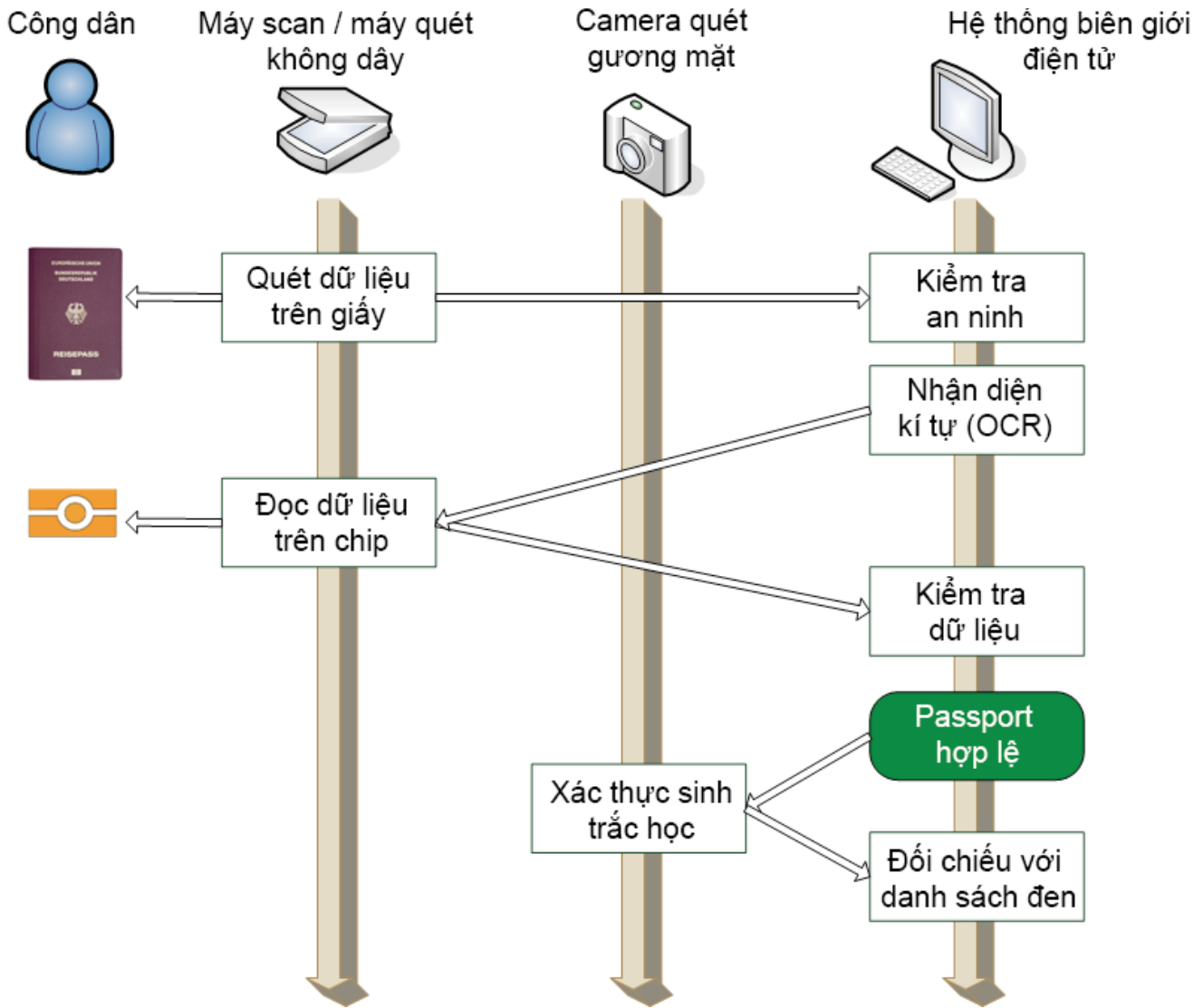
Trong quy trình trên, bạn có thể thấy là dữ liệu trên giấy và dữ liệu chip được thực hiện đồng thời, tức là gần giống như kiểu "bảo mật 2 lớp" vậy. Kỹ thuật OCR là công nghệ đọc được chữ trong hình ảnh và chuyển nó thành văn bản để tiếp tục xử lý chuyên sâu hơn.

Trong trường hợp tên của người chủ sở hữu passport không được viết bằng kí tự Latin, hoặc chữ Latin nhưng lại có các dấu thanh (như tiếng Việt chẳng hạn), ICAO có đưa ra hẳn một bộ chuyển mã để đảm bảo tính tương thích. Một ví dụ cụ thể: ở tiếng Đức, chữ ä, ö, ü và ß được chuyển thành AE/OE/UE và SS, như vậy, tên một người là Müller thì sẽ thành MUELLER, Größmann thành GROESSMANN. Tuy nhiên, vấn đề về chuyển mã hiện vẫn còn đang được thảo luận và chưa có một giải pháp tốt nhất nào đã được đưa ra trên quy mô toàn cầu cả.

Các vụ tấn công và những sự phản đối

Kể từ khi passport điện tử được giới thiệu, nhiều vụ tấn công đã được thử nghiệm và trình diễn. Năm 2005, một chuyên gia bảo mật nhận thấy rằng số passport của Đức có thể được dự đoán trước nên kẻ xấu có thể dùng kĩ thuật dự đoán để tạo ra key đọc dữ liệu trên chip. Năm 2006, một phần mềm được viết ra để triển khai ý tưởng này. Cũng trong năm này, đã có một nghiên cứu cho thấy việc copy dữ liệu từ passport này sang passport khác có thể được thực hiện rất nhanh và bằng các công cụ đơn giản bởi vì có

nhiều ePassport chưa được triển khai chức năng Active Authentication (chống sao chép).

Năm 2008, một nhóm đến từ Đại học Radboud/Lausitz trình bày một phương pháp hack để biết được passport đó đến từ nước nào mà không cần phải có key bảo mật. Năm 2010, hai chuyên gia bảo mật trình diễn việc chỉnh sửa lại các yêu cầu BAC để theo dõi passport của người dùng.

Trong khi đó, nhiều tổ chức hoạt động nhân quyền ở nhiều quốc gia thì cho rằng việc người dân không biết chính xác dữ liệu trong con chip có gì có thể gây ảnh hưởng tới quyền riêng tư của họ. Họ cũng bày tỏ quan ngại về việc dữ liệu có thể bị đánh cắp vì sóng không dây RFID có tầm hoạt động rộng (1-4m), đồng thời đề xuất tăng số lượng chuyên gia bảo mật để làm cho ePassport ngày càng trở nên an toàn hơn. Tờ BBC thì dẫn lời một chuyên gia nói rằng trong quá trình xác thực dữ liệu sẽ có rất nhiều lỗ hổng có thể bị

khai thác để làm chuyên xấu.

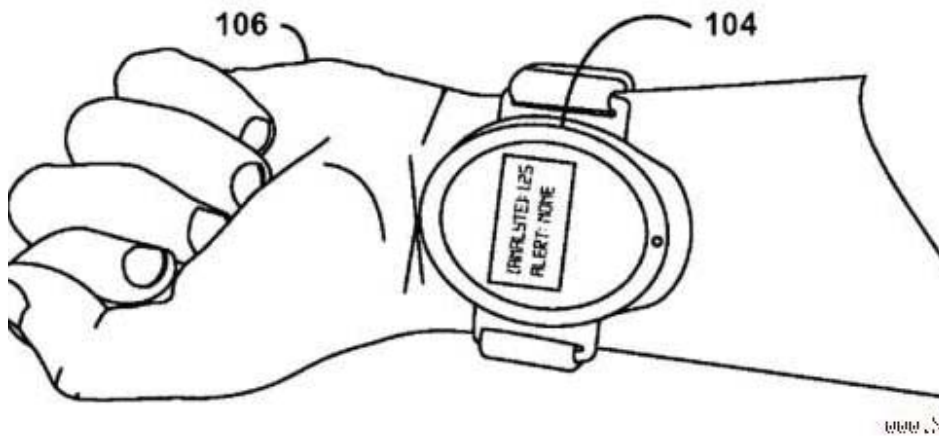
Ngoài ra, hệ thống bảo mật hiện tại cũng chỉ được thiết kế để chống lại những công dân không đáng tin cậy, nó không thể chống lại một chính phủ đã bị tham nhũng nặng hay các quốc gia triển khai ePassport nhưng chưa đạt đủ chuẩn trong việc xử lý thông tin.

Đồng hồ thông minh lấy máu xét nghiệm không cần kim tiêm

Thiết bị này sẽ giúp các bệnh nhân tiểu đường lấy máu xét nghiệm một cách nhanh chóng mà không gây ra bất kỳ sự đau đớn nào.

Chiếc đồng hồ thông minh của Google có thể thay thế toàn bộ hệ thống xét nghiệm phức tạp cho bệnh nhân tiểu đường?

Chiếc đồng hồ thông minh của Google có thể thay thế toàn bộ hệ thống xét nghiệm phức tạp cho bệnh nhân tiểu đường?

Google đã đệ đơn xin cấp bằng sáng chế cho một chiếc đồng hồ thông minh có thể lấy một mẫu máu nhỏ không cần kim tiêm. Điều này có thể giúp các bệnh nhân tiểu đường dễ dàng theo dõi nồng độ glucose trong máu một cách thường xuyên.

Hiện nay, các bệnh nhân tiểu đường cần phải lấy máu bằng kim tiêm ở đầu ngón tay, và sử dụng máy đo đường huyết nhiều lần trong ngày để đảm bảo mức độ insulin của họ đang được kiểm soát.

Tuy nhiên mới đây, một số nguồn tin cho biết, một thiết bị đồng hồ thông minh mới của Google có vẻ như đã sẵn sàng để thay thế phương pháp cổ điển ở trên với cách thức ít đau và tự động hơn.

Vì thiết bị vẫn đang trong giai đoạn cấp bằng sáng chế nên Google từ chối tiết lộ cách thức hoạt động, cũng như công năng của nó. Thậm chí ngay cả việc liệu thiết bị này có được sản xuất hay không cũng được Google giữ kín. Tuy nhiên, theo hồ sơ gửi đăng ký sáng chế, chúng ta có thể biết được một chút thông tin về thiết bị mới này.

Thiết bị sẽ phát ra một luồng khí gas đột ngột vào một nòng ống tròn có chứa một hạt cực nhỏ,

sau đó hạt này được bắn thẳng vào da để tạo ra một giọt máu. Giọt máu này sẽ được hút vào một ống chân không để thực hiện các xét nghiệm.

Từ bản vẽ phác họa trong hồ sơ xin cấp bằng sáng chế, thiết bị này bao gồm một ống nhỏ được lắp vào mát xét nghiệm có hình dáng giống một chiếc đồng hồ.

Ống này sẽ được lấy ra và sử dụng nếu bệnh nhân cần lấy máu.

Hình ảnh mô tả một phần sản phẩm trong hồ sơ xin cấp bằng sáng chế của Google

Mặc dù bệnh nhân tiểu đường không được đề cập cụ thể trong hồ sơ sản phẩm, các chuyên gia công nghệ cao cũng có thể đoán được thị trường mục tiêu mà Google nhắm tới. Và đây cũng không phải lần đầu tiên Google tích cực trong các phát minh dành cho bệnh nhân tiểu đường.

Chỉ mới năm ngoái, một nhóm nghiên cứu tại Google Life Sciences đã thông báo rằng, họ đang phát triển kính áp tròng thông minh có thể theo dõi nồng độ glucose trong máu, và một nhóm khác cũng đang nghiên cứu máy đo lượng đường dùng một lần với kích cỡ bằng khoảng một chiếc bằng cá nhân.

Đây là một động thái kinh doanh khá hợp lý của Google bởi theo dự đoán của Trung tâm Kiểm soát và Phòng ngừa dịch bệnh Mỹ (CDC), 1/3 số người trưởng thành ở Mỹ sẽ bị bệnh tiểu đường vào năm 2050 nếu xu hướng này vẫn tiếp tục tăng.

Tuy nhiên, theo Google, việc được cấp bằng sáng chế cho một ý tưởng, không có nghĩa là họ sẽ ứng dụng công nghệ này sớm. “Chúng tôi giữ bằng sáng chế của một loạt các ý tưởng - một số trong những ý tưởng này sẽ phát triển thành sản phẩm hoặc dịch vụ thực tế, một số

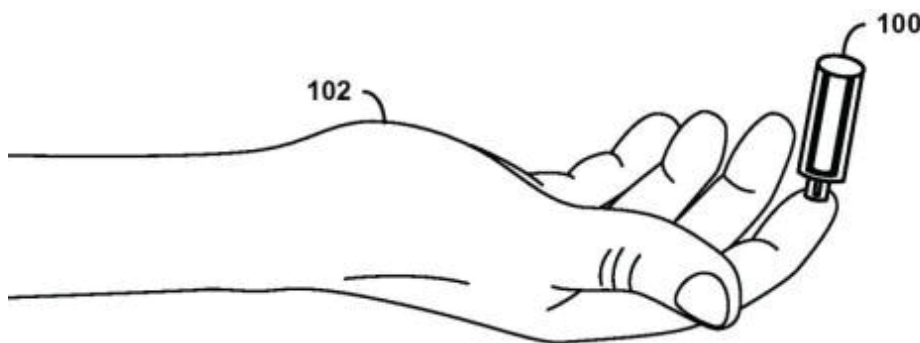

FIG. 1A

thì không”, Google cho biết. Tuy nhiên, họ cũng hi vọng có thể hiện thực hóa thiết bị này sớm bởi nó giúp người dân dễ dàng hơn trong việc kiểm soát bệnh tiểu đường.

Khoa học lý giải vì sao đàn ông thì hay mất đồ còn đàn bà hay lạc đường

Các nhà nghiên cứu cho rằng, sự khác biệt trong não của đàn ông và phụ nữ đã hình thành và được duy trì cho tới tận ngày nay khi loài người bắt đầu phân chia thành nhóm “thợ săn” và “hái lượm”.

Đàn ông có cảm giác về phương hướng tốt hơn phụ nữ

Một nghiên cứu mới đây khẳng định những người đàn ông có cảm giác về phương hướng tốt hơn so với phụ nữ và khi phụ nữ giảm được lượng testosterone trong cơ thể, nhận thức về phương hướng của họ sẽ được cải thiện.

Kết quả nghiên cứu này ngay lập tức tạo ra nhiều tranh luận xung quanh tính chính xác của nó.

Các đường màu hiển thị cách đàn ông và phụ nữ tìm đường trong thí nghiệm. Đường màu xanh là tuyến đường của phụ nữ, còn màu đỏ là của nam giới. Kết quả cho thấy đàn ông đến đích nhanh hơn và giải quyết được nhiều nhiệm vụ hơn.

Nghiên cứu trên vừa được công bố trên tạp chí Behavioral Brain Research và được thực hiện bởi các nhà khoa học thuộc Đại học Khoa học và Công nghệ (NTNU), thuộc Trondheim, Na Uy.

Điểm hạn chế của nghiên cứu này là nó chỉ thực nghiệm trên một lượng cá thể rất hạn chế:

lần đầu tiên họ sử dụng 18 người phụ nữ và 18 người đàn ông, lần thứ hai họ sử dụng 42 người phụ nữ.

Tuy nhiên, các nhà nghiên cứu cho rằng họ vẫn có cơ sở để khẳng định những người đàn ông có cảm giác về phương hướng tốt hơn phụ nữ.

Trong phần đầu, người tham gia được nối với một hình ảnh cộng hưởng từ (fMRI) và yêu cầu thoát ra một mê cung ảo.

Kết quả cho thấy những người đàn ông sử dụng các hướng chính (Đông, Tây, Nam, Bắc) tốt hơn, họ đã tìm được điểm cuối của mê cung

nhanh hơn và hoàn thành được nhiều nhiệm vụ được giao trên đường đi, chẳng hạn như việc tìm kiếm một chiếc xe màu vàng.

Những người tham gia sẽ được đeo một kính 3D và dùng các phím để điều hướng đường đi, những hình ảnh trong não của họ sẽ được các thiết bị chuyên dụng ghi lại.

Carl Pintzka, một bác sĩ và nghiên cứu sinh y tế tại Sở Khoa học thần kinh NTNU cho biết: “Những người đàn

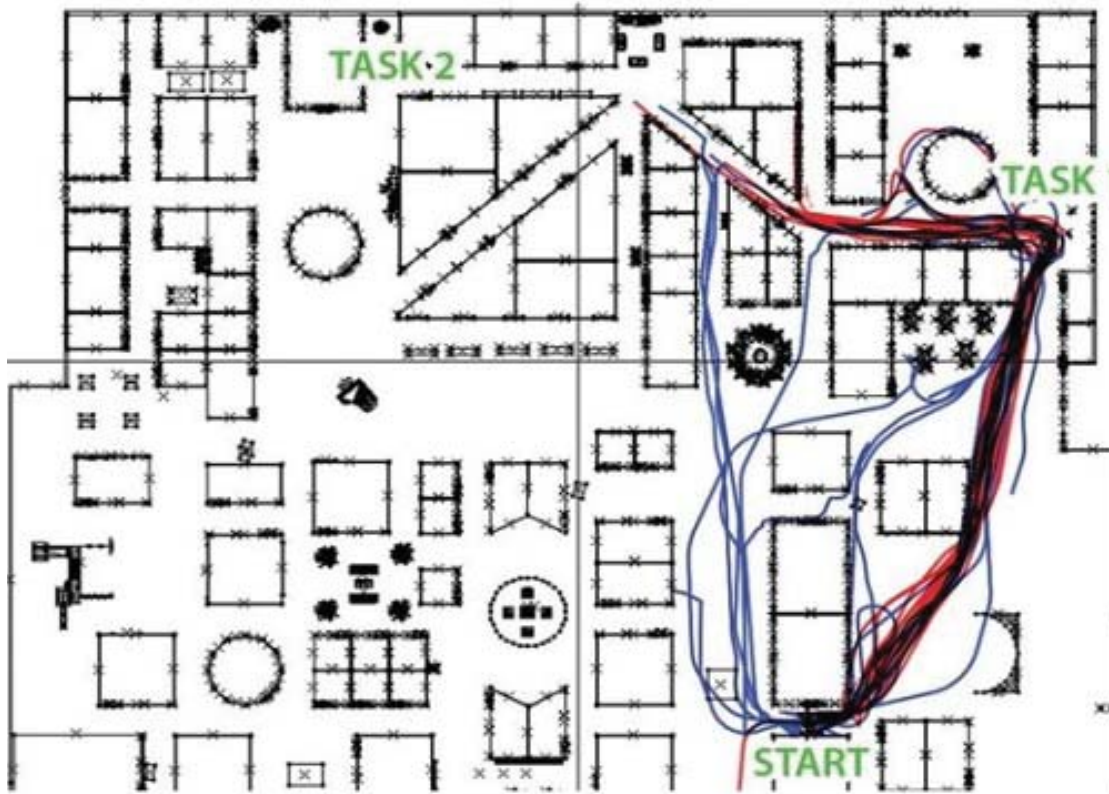
ông chỉ đạo cảm giác tốt hơn. Họ tìm ra cách đơn giản để đến đích nhanh hơn”.

Trong thí nghiệm thứ hai, 42 phụ nữ được chia thành hai nhóm, mỗi nhóm 21 người. Một nửa được uống một giọt testosterone và một nửa uống giả dược.

Người ta nhận thấy việc giảm lượng testosterone trong máu sẽ giúp những người phụ nữ tăng khả năng phán đoán các hướng đi trong mê cung.

Những người phụ nữ trong thí nghiệm này không giải quyết được nhiều nhiệm vụ hơn so với những người thử nghiệm lần đầu tiên nhưng ở họ đã có sự cải thiện trong nhận thức về “bố trí của mê cung”. Các nhà khoa học lý giải điều này là sự tiến hóa của bộ não qua thời gian.

Ví dụ, thời xa xưa, khi những người đàn ông làm nhiệm vụ săn bắn, những người phụ nữ lo việc hái lượm. Có nghĩa là những người đàn ông

đó cho rằng bộ não của nam và nữ về cơ bản là giống nhau. Một số nhà khoa học cũng cho rằng nghiên cứu trên dựa trên số lượng cá thể quá nhỏ nên không thể đi đến một kết luận chính xác cao được.

Tuy nhiên, cảm giác hướng suy giảm là một triệu chứng của căn bệnh Alzheimer và nghiên cứu này có thể giúp ích

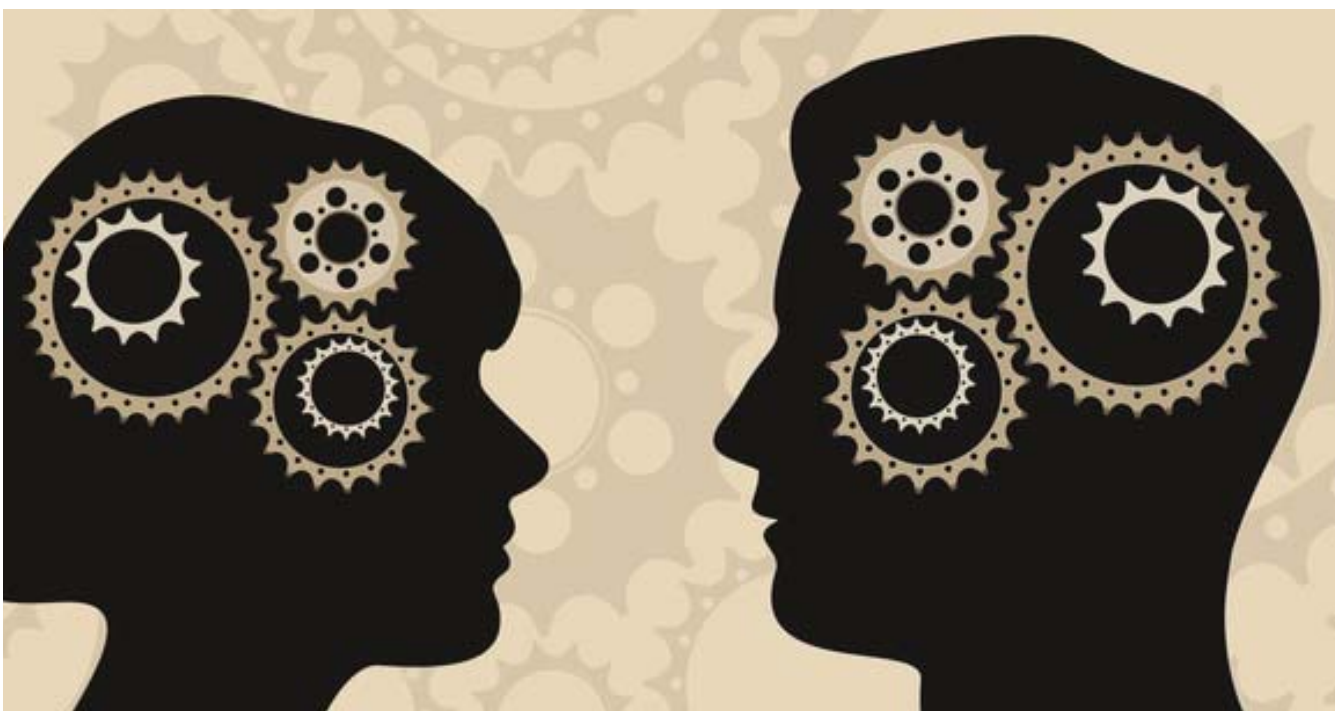
làm những việc có tính khái quát, phán đoán nhiều hơn trong khi phụ nữ tập trung tốt với những công việc đòi hỏi sự tỉ mỉ.

Kết quả là qua thời gian, bạn thường thấy phụ nữ tìm kiếm đồ vật trong nhà nhanh hơn trong khi những người đàn ông lại nhìn thấy ngôi nhà trước phụ nữ.

Điều này trái ngược với những nghiên cứu trước

cho quá trình tìm hiểu về loại bệnh này trong tương lai.

Carl Pintzka cho biết: “Phụ nữ tìm đồ vật trong nhà dễ dàng hơn đàn ông nhưng lại dễ lạc đường, còn đàn ông thì ngược lại, họ tìm nhà tốt hơn phụ nữ nhưng rất hay mất đồ. Đây chính là cách thức bộ não con người được xây dựng”.

Trang Y Học

Cảm ho

Hỏi: Mấy hôm nay, cả nhà, cả sở tôi ai cũng ho hen sù sù, mũi dãi sụt sùi. Có người nói là cảm, có người nói là cúm, có người nói là bị dị ứng, có người nói là viêm phế quản. Làm sao biết được là mình đang bị bệnh gì? Và cách chữa có gì khác nhau?

- Tôi bị ho hen, sổ mũi, rêm mình rêm mẩy đã ba, bốn ngày nay rồi, nước mũi chuyển sang màu vàng, mà bác sĩ của tôi vẫn không cho thuốc trụ sinh, vì nói không có sốt, không bị nhiễm trùng, thì không cần uống trụ sinh. Dù không sốt mà nước mũi vàng khè, cũng không cần trụ sinh hay sao? Bệnh sẽ kéo dài bao lâu? Và tôi có nên uống thêm vitamin C hay không?

- Cảm có phải do lạnh gây ra không? Vì người Việt mình hay nói là “cảm lạnh,” mà tiếng Mỹ cũng gọi là “cold” hay “common cold”? Nếu

vậy thì muốn khỏi cảm thì phải giữ ấm, có đúng không? Có người nói là phải rửa tay để phòng cảm. Rửa tay thì có liên quan gì đến “lạnh”?

- Tôi bị cảm lạnh, không dám tắm, vì sợ trúng lạnh, trúng nước, thế nhưng con tôi, làm y tá, cứ nhắc tắm rửa cho thoải mái, sẽ mau hết bệnh hơn. Xin bác sĩ cho biết y tá nói có đúng không?

Đáp: Một số người chúng ta thường gộp chung cảm cúm với nhau. Tuy nhiên, dù có một số triệu chứng giống nhau, thật ra cảm và cúm là hai bệnh khác nhau.

Nói chung, cảm thường nhẹ hơn cúm, và thường gặp hơn cúm rất nhiều.

Cảm (tiếng Mỹ gọi là “cold” hay “common cold”), là tình trạng viêm mũi do siêu vi trùng gây ra. Có rất nhiều siêu vi trùng (còn gọi là vi rút) khác nhau gây ra tình trạng này. Đây là một trong số các bệnh nhiễm trùng thường gặp nhất ở loài người.

Ở Hoa Kỳ, trung bình mỗi người lớn bị cảm từ một tới ba lần mỗi năm, và mỗi trẻ em tuổi nhà trẻ bị cảm từ năm đến bảy lần mỗi năm. Cảm là nguyên nhân của 40 phần trăm các trường hợp phải nghỉ làm vì bệnh. Cảm xảy ra quanh năm, tuy nhiên, bệnh thường nhẹ, và tự khỏi dù không điều trị.

Cảm gây ra các triệu chứng mà không cần phải là bác sĩ, hầu như ai cũng có thể nhận ra. Triệu chứng đầu tiên thường là đau họng, các triệu chứng thường đi kèm sau đó là nghẹt mũi, chảy mũi, ách xì. Khàn giọng và ho thường ít gặp hơn, nhưng nếu có, chúng lại thường kéo dài hơn, có khi kéo dài vài tuần. Tuy nhiên, cảm thường ít gây ra sốt cao và ớn lạnh. Đôi khi, bệnh nhân có thể bị đỏ mắt do viêm kết mạc. Vì có nhiều vi rút có thể gây ra cảm, tùy theo loại vi rút gây ra bệnh mà triệu chứng có thể khác nhau.

Ở một số trường hợp, ở các bệnh nhân mà sức đề kháng của cơ thể thấp, bệnh có thể nặng hơn. Các trường hợp này có thể là do tuổi còn nhỏ, sinh non, sinh nhẹ cân, bị các bệnh mạn tính, bị suy giảm miễn dịch, suy dinh dưỡng, vân vân.

Một số bệnh cũng có một số triệu chứng gần giống cảm là viêm mũi dị ứng (đã trình bày kỹ vừa rồi), viêm mũi do co giãn mạch máu ở mũi, các hội chứng do nhiễm các loại vi rút khác.

Làm sao để biết mình bị cảm

Cảm thường được chẩn đoán bằng các triệu chứng đặc hiệu như sổ mũi, nghẹt mũi, đau họng... như đã kể trên. Các bác sĩ thường chẩn đoán cảm qua các lời kể bệnh của bệnh nhân, cùng với thăm khám. Điều họ thường quan tâm hơn, là xem coi bệnh nhân có bị các biến chứng như viêm xoang, viêm phổi hay không. Các xét nghiệm máu và quang tuyến ít khi cần thiết và chỉ được làm khi cần phải khám phá hoặc loại trừ các biến chứng của cảm như viêm phổi, viêm xoang như đã kể trên.

Nguyên nhân của cảm

Có tới hơn hai trăm loại vi rút khác nhau gây ra cảm. Nhóm thường gặp nhất có tên là rhinovirus (siêu vi trùng ở mũi), gây ra khoảng 40 phần trăm các trường hợp cảm, chỉ nhóm này không cũng đã có hơn một trăm chủng khác nhau.

Nhiều người vẫn tưởng là lạnh là một nguyên nhân gây ra cảm. Thật ra, nhiều nghiên cứu cho thấy khí hậu lạnh không phải là nguyên nhân của cảm.

Lạnh có thể gây ra viêm mũi do co giãn mạch máu trong mũi (vasomotor rhinitis), có triệu chứng giống như cảm, nhưng đó không phải là cảm, và không lây. Tuy nhiên, dù sao, giữ cơ thể đủ ấm vẫn là điều tốt và cần thiết.

Cảm thường kéo dài bao lâu? Có biến chứng gì không?

Các triệu chứng của cảm thường lên đến cao điểm vào ngày thứ hai đến thứ tư sau khi nhiễm bệnh, thời gian trung bình là khoảng một tuần. Có khoảng 25 phần trăm bệnh nhân có thể bị các triệu chứng kéo dài như ho đến vài tuần.

Cảm thường dễ lây nhất trong vòng 24 tiếng đầu tiên, tuy nhiên, khi nào còn triệu chứng thì khi đó bệnh nhân còn có

thể lây bệnh sang người khác.

Một tỉ lệ nhỏ các bệnh nhân cảm có thể bị các biến chứng, các biến chứng thường là viêm xoang, viêm phổi, viêm tai giữa ở trẻ em.

Cách điều trị cảm

Trong việc điều trị cảm, nâng đỡ sức đề kháng của cơ thể và trị triệu chứng đều là điều rất quan trọng.

Chính sức đề kháng của cơ thể là thành phần chính chống chọi với vi rút cảm. Do đó, ta cần chú ý nâng đỡ sức đề kháng của mình bằng cách:

- Uống đủ nước.
- Nghỉ ngơi đầy đủ.
- Ăn uống dễ tiêu và cung cấp đủ năng lượng cho cơ thể bằng cách nấu thức dễ tiêu hóa, bổ dưỡng, ăn mỗi lần một ít nhưng ăn nhiều lần hơn.
- Tắm rửa cho sạch sẽ, mát mẻ, cũng giúp người thư thái hơn, thoải mái hơn.

Bệnh gây ra do siêu vi trùng (virus), chứ không phải do lạnh hay nước, nên không cần phải sợ “trúng nước”. Chỉ cần phải cẩn thận để đừng bị té ngã trong buồng tắm do trơn trượt, mệt mỏi, chóng mặt.

Ngoài ra, ta có thể trị triệu chứng bằng cách:

- Súc miệng và họng bằng nước muối ấm và loãng. Cần chú ý là nên pha nước muối chỉ lạt như nước mắt của ta, nếu mặn quá sẽ làm khó chịu, kích thích niêm mạc cổ họng, có thể làm ho nhiều hơn.

- Uống thuốc giảm đau, giảm sốt (nhớ tránh aspirin ở trẻ em).

- Thuốc uống khô mũi, thuốc ho. (Những người bị bệnh cao huyết áp không nên uống thuốc làm khô mũi, vì thuốc có thể đẩy huyết áp lên cao hơn).

- Gần đây, một nghiên cứu trên trẻ em cho thấy là mật ong, dùng ở trẻ trên một tuổi, có thể giúp giảm ho như là hoặc hơn cả thuốc ho (hiện nay đã được khuyến cáo không nên, không được dùng cho trẻ em nhỏ vì không có tác dụng rõ ràng mà lại có thể gây ra các tác dụng phụ nguy hiểm). Người ta nghĩ rằng mật ong cũng có thể giúp giảm ho ở người lớn.

- Xông mũi bằng nước ấm

Cần chú ý là trái với nhiều người tin tưởng, rất nhiều nghiên cứu cho thấy thuốc trụ sinh và vitamin C không giúp làm cho cảm mau hết hơn. Ngay cả, nếu nước mũi đổi màu, đó cũng không phải là dấu hiệu cho thấy ta cần trụ sinh. Và thuốc trụ sinh là một thuốc cần được bác sĩ kê toa, sau khi thăm khám, nếu thấy cần thiết, bác sĩ sẽ kê toa trụ sinh cho bệnh nhân. Không nên để dành trụ sinh và tự uống mà không có ý kiến bác sĩ.

Ta nên đi thăm bác sĩ nếu có sốt cao, đau vùng xoang, khó thở, đau nhức mình mẩy quá nhiều để có thể được bác sĩ chẩn đoán và điều trị chính xác và đúng lúc.

Làm sao để phòng ngừa cảm?

Cách phòng ngừa cảm, phần lớn (trừ việc chủng ngừa: Cho tới nay, không có thuốc chủng nào để ngừa cảm cả) cũng giống như phòng ngừa cúm.

Cảm (cũng như cúm) lây sang người khác thường nhất bằng các tiếp xúc trực tiếp với các chất tiết (như nước mũi) của người bệnh, có thể là từ tay người này sang tay người khác, hoặc qua trung gian như nắm cửa... Vì rút có thể tồn tại trong môi trường đến ba tiếng đồng hồ. Khi tay ta tiếp xúc với các chất tiết này, rồi dụi vào mắt mũi của mình, ta sẽ bị lây bệnh.

Do đó, điều quan trọng đầu tiên để phòng cảm và cúm, là:

- Nên rửa tay thường xuyên. Tốt nhất là rửa với xà bông và nước ấm, khoảng 20 đến 30 giây. Hai mươi đến ba mươi giây là khoảng thời gian mà ta hát bài “Happy birthday to you, happy birthday, happy birthday, happy birthday to you” khoảng hai lần.

- Không vứt bỏ khăn chùi mũi bừa bãi.

- Khi ho hay ách xì, nên che miệng bằng cánh

tay, chú không phải bằng bàn tay, để giảm bớt các chất tiết dính vào bàn tay rồi qua các vật dụng hoặc bàn tay người khác.

- Tránh sờ, móc tay, ngón tay vào mắt, mũi.

Các vi rút cảm và cúm cũng có thể lan truyền qua các hạt li ti bay trong không khí sau khi người bệnh ho hay ách xì, do đó, nên tránh tiếp xúc kéo dài với người bệnh.

Người bệnh cũng nên nghỉ làm khi còn triệu chứng, để mau giảm bệnh và tránh lây cho người trong sở làm.

Dù nằm trong các hạt li ti trong không khí sau khi người bệnh ho hay ách xì ra, vi rút lại không có trong nước bọt của người bệnh trong 90 phần trăm các trường hợp. Do đó, điều lý thú là bị (hay được) người bệnh hôn, thường không khiến ta bị lây bệnh.

Thân mến

Bác Sĩ Nguyễn Trần Hoàng

www.nguyentranhoang.com

(714) 531-7930

Chóng mặt

Bác Sĩ Đặng Trần Hòa

Gan là một trong những tạng có nhiệm vụ thanh lọc rất quan trọng để bảo vệ sức khỏe của con người. Nhiệm vụ chính của gan là tẩy độc. Gan sẽ trung hòa tất cả những độc tố trong máu và di chuyển chúng xuống thận. Thận, ruột non và ruột già thanh lọc một lần nữa. Thanh đi ngược lên phế trở lại, còn trục thì tống ra ngoài theo đường tiểu tiện và đại tiện. Gan còn chế biến tất cả những đồ ăn chúng ta ăn vào và chuyển hóa thành những dưỡng chất cần yếu để cơ thể chúng ta sẵn sàng hấp thụ.

Theo nghiên cứu của Bác Sĩ Bernad MD cho biết những chất mỡ và cholesterol sau khi gan thanh lọc chuyển xuống thận và ruột để tiếp tục thanh lọc nữa, nhưng muốn thanh tẩy những chất này cần phải có chất xơ. Có một số người không ăn rau trái và các hạt, nên không có chất xơ để chuyển những cholesterol, mỡ và tế bào ung thư ra ngoài, rồi chúng lại đi ngược về gan và cứ thế làm thành một vòng lẩn quẩn và càng ngày

chất độc càng tích lũy càng nhiều mà gây ra ung bướu.

Thường người ta không để ý đến lá gan nhiều, bởi vì lá gan không trực tiếp nối với dây thần kinh. Vào lúc mà chúng ta cảm thấy có điều gì không ổn định với tạng này, thì hầu như lúc đó gan đã bị hủy hoại tới 75%. Lúc sự hư hoại đã xuyên qua lớp ngoài của lá gan và chạm tới những dây thần kinh, thì cảm giác đau đớn mới nhận được. Đó là những triệu chứng báo động như” viêm gan, xơ gan và ung thư gan.

Chóng mặt do gan phong

Chóng mặt do gan phong gây ra thường ù tai, hay giận dữ, thường dễ bực tức, nhức đầu một bên, đôi khi buồn mửa, hay đắng, khô miệng và cổ họng, tê tứ chi. Lưỡi đỏ, rêu lưỡi mỏng. Mạch huyền.

Trong trường hợp này là nội phong, chứ không phải phong từ bên ngoài tấn công vào tạng gan. Khi gan phong nổi động đi nghịch lên thành chóng mặt, nhức đầu.

Chủ trị: Bình gan, giải nhiệt, vì gan khí uất kết gây ra nhiệt, nóng nảy đưa tới đắng miệng và khô. Khí không thông cản huyết đưa ra ngoài bì da mà gây ra tê tứ chi. Dùng bài:

Trấn An Túc Phong

Ngưu tất 12 grs; Đại giả thạch 15grs; Long cốt 18grs; Mẫu lệ 12grs; Qui bản 12grs; Bạch thược 12grs; Huyền sâm 9grs; Thiên môn đông 9grs;

Xuyên luyện tử 6grs; Mạch nha 12grs; Nhân trần 9grs; Cam thảo 3grs

- Xuyên luyện tử, nhân trần: Xơ gan, giáng hỏa,

- Long cốt, mẫu lệ, đại giả thạch, qui bản:

Trấn kinh, tiềm dương.

- Bạch thược, huyền sâm, thiên môn đông: Bổ âm, sinh tân dịch.

- Mạch nha: Bổ tì, tiêu tích.

- Ngưu tất dẫn huyết xuống chân.

- Cam thảo điều hòa các vị thuốc.

Chóng mặt do gan dương hữu dư

Chóng mặt thấy nhà cửa quay cuồng, ù tai, miệng đắng. Lưỡi đỏ và mịn, rêu vàng khô. Mạch sắc và huyền.

Trong trường gan dương thượng nghịch này có thể gây ra nội phong. Muốn chữa trường hợp này phải bình gan và trừ phong tà.

Bài thuốc

Sài hồ 9 grs; Bạch thược 6 grs; Thanh bì 6 grs; Xuyên khung 4 grs; Hương phụ 6 grs; Cam thảo 3 grs; Câu đằng 9 grs; Thạch quyết minh 9 grs; Linh dương giác 9 grs; Địa long 6 grs

- Sài hồ, bạch thược, xuyên khung: Bình gan, trị nhức đầu.

- Thanh bì, hương phụ, cảm thảo: Tản khí trung tiêu, kiện toàn tiêu hóa.

- Câu đằng, địa long: Trị nhức đầu, chóng mặt.

- Linh dương giác, thạch quyết minh: Thanh nhiệt, giải phong.

Chóng mặt do thiếu máu

Nguồn gốc của máu do sự chuyển hóa của thức ăn. Sau khi bao tử nhận và tiêu hóa đồ ăn, tỳ (lá lách) phân tích và biến hóa thành chất bổ

trình khiết. Rồi tỳ khí chuyển hóa những chất này lên phổi. Trong khi chuyển hóa lên trên, cốc khí bắt đầu chuyển những chất cần thiết thành máu. Sự chuyển hóa hoàn hảo khi chất bổ trình khiết tới phổi, nơi đây đồ ăn đã chuyển hóa phối hợp với thanh khí từ bên ngoài vào và cuối cùng tạo thành máu. Và máu được phân phối đi toàn cơ thể là nhờ vào tâm khí phối hợp với phế khí ở ngực.

Vậy nguyên nhân gây ra thiếu máu thường là do sự yếu kém của tỳ vị là hai tạng phủ chính trong việc kiện toàn tiêu hóa.

Khi bị thiếu máu gây ra chóng mặt vì máu không đủ để tim điều hòa, tim phải đập nhanh hơn, làm việc dễ mệt mỏi, lên cầu thang vài bậc đã muốn chóng mặt và thở hổn hển.

Đau vùng thượng vị và hạ vị liên miên, ê ẩm vùng thượng vị, đau có khi lan rộng ra cả hai bên bụng dưới, mùa Đông đau nhiều hơn mùa Hè, thường đau vào lúc đói, chườm ấm dễ chịu, thích ăn đồ nóng, ăn đồ lạnh vào thì dạ dày khó chịu, thường đầy bụng, đại tiện phân nhão hoặc lỏng bất thường, ợ hơi, chàm tiêu, biếng ăn, bụng trướng, miệng nhạt, người mệt mỏi, chân tay đôi khi bất lực, sợ lạnh. Khi bệnh nhân nói tiếng thường nhỏ yếu, hụt hơi, sắc mặt vàng nhạt. Mạch trầm trì, vô lực. Rêu lưỡi mỏng, trắng lợt.

Phương pháp chữa:

Kiện tỳ, hòa vị, nếu tỳ hư hàn thì ôn trung, kiện tỳ. Hương Sa Lục Quân Tử Thang; Sâm hoa kỳ 12 grs; Bạch truật 9 grs; Phục linh 9 grs; Cam thảo 6 grs; Bán hạ chế 9 grs; Mộc hương 6 grs; Sinh khương 3 lát; Sa nhân 6 grs; Trần bì 6 grs; Đại táo 3 trái.

- Nhân sâm: Bổ tỳ và bao tử.

- Bạch truật: Tiêu thấp trong bao tử.

- Phục linh: Thông thủy tích trong bao tử.

- Cam thảo: Phối hợp và điều động các vị thuốc.

- Sa nhân, mộc hương, trần bì, sinh khương: Bổ tỳ vị khí, kiện toàn tiêu hóa, giúp ăn ngon.

- Bán hạ: Chữa nôn mửa do tỳ vị hư hàn gây ra.

Thịt đỏ, thịt chế biến gia tăng nguy cơ bệnh tiểu đường

NEW YORK (Reuters) - Các loại thịt đỏ và thịt đã được chế biến, như “hot dog”, hình như làm tăng nguy cơ bệnh tiểu đường, cũng như một chế độ ăn uống nặng tính cách “tây phương”, theo một cuộc nghiên cứu mới được công bố.

Các nhà nghiên cứu Hoa Kỳ đã thấy rằng những người phần lớn ăn các thực phẩm tây phương - kể cả kẹo, khoai tây chiên (French fries), các loại hạt đã được tinh chế, như bánh mì trắng, thịt đỏ và thịt đã chế biến - có thể phát triển các bệnh tiểu đường hầu như nhiều hơn 50%, so với những người ăn những lượng tối thiểu các thực phẩm loại tây phương.

Các nhà nghiên cứu đã thấy rằng người ta càng ăn nhiều thịt đỏ và thịt đã chế biến, nguy cơ bệnh tiểu đường càng tăng.

Những kết luận này cho thấy nên ăn thịt đã chế biến “càng ít càng tốt,” và “rất ít” thịt đỏ, theo tác giả đứng đầu cuộc nghiên cứu, bác sĩ Teresa T. Fung.

Bà giải thích rằng nhiều loại thịt chế biến và thịt đỏ và những loại thực phẩm hàm lượng chất

béo cao khác khi được nấu nướng ở nhiệt độ cao, chúng sẽ hình thành những chất có vẻ như giúp khơi mào cho sự phát triển bệnh tiểu đường.

Cuộc nghiên cứu đã chú trọng vào những bệnh tiểu đường loại 2, là hình thức bệnh thông thường nhất đi đôi với bệnh phì mập.

Hiện giờ, tỉ lệ các bệnh tiểu đường loại 2 đang gia tăng với một nhịp độ “báo động” ở Hoa Kỳ, bác sĩ Fung và các đồng nghiệp của bà viết trong tạp chí Archives of Internal Medicine.

Để điều tra, các nhà nghiên cứu đã phân tích các dữ kiện thu thập được từ khoảng 70,000 phụ nữ, được theo dõi suốt 14 năm. Tất cả những phụ nữ này đều không bị bệnh tiểu đường vào lúc cuộc nghiên cứu bắt đầu.

Gần 2,700 bà đã phát triển các bệnh tiểu đường loại 2. Cả thực đơn tây phương và việc ăn những lượng lớn thịt đỏ và thịt chế biến đều làm gia tăng nguy cơ.

Các nhà nghiên cứu cũng thấy rằng những phụ nữ tuân theo một thực đơn được gọi là “thận trọng,” - bao gồm những lượng cao về cá, đậu, trái cây, rau và ngũ cốc nguyên hạt - nguy cơ những bệnh tiểu đường có vẻ giảm bớt.

Thực đơn thận trọng hình như tạo một sự bảo vệ đặc biệt mạnh mẽ đối với các hình thức bệnh tiểu đường có triệu chứng, thường nặng hơn là những bệnh tiểu đường không có triệu chứng.

“Do đó, có thể rằng loại thực đơn thận trọng làm trì hoãn việc phát tác bệnh tiểu đường, hoặc làm chậm sự tiến triển của bệnh,” theo lời bà Fung, tại Trường Y Tế Công Cộng Harvard ở Boston, Massachusetts.

Tuy nhiên cũng có thể có một cách giải thích khác, bà nói thêm. “Có thể rằng những người ăn một thực đơn loại thận trọng có thể quan tâm đến sức khỏe nhiều hơn và kiểm tra sức khỏe thường xuyên hơn. Do đó, nếu họ bị mắc bệnh tiểu đường, bệnh được chẩn đoán ngay trong thời kỳ đầu và vào thời kỳ không có triệu chứng.” (n.n.)

Ngứa

BS Đặng Trần Hào

Gan là tạng lớn thứ hai trong cơ thể (da là cơ phận lớn nhất), nằm ở bên phải cơ thể và bên trên bụng và phía dưới hạ sườn phải, lên tới vùng thượng vị, nặng khoảng 4 pounds.

Ngoài ra gan còn là một trong những tạng có nhiệm vụ thanh lọc rất quan trọng nhằm giúp đào thải các chất cặn bã độc hại ra ngoài cơ thể, để bảo vệ sức khỏe của con người. Nhiệm vụ chính của gan là tẩy độc. Gan sẽ trung hòa tất cả những độc tố trong máu và di chuyển chúng xuống thận. Thận, ruột non và ruột già thanh lọc một lần nữa. Thanh đi ngược lên phế trở lại, còn trọc thì tống ra ngoài theo đường tiểu tiện và đại tiện. Gan còn chế biến tất cả những đồ ăn chúng ta ăn vào và chuyển hóa thành những dưỡng chất cần yếu để cơ thể chúng ta sẵn sàng hấp thụ.

Vì gan có nhiệm vụ giải độc và giải quyết những thực phẩm ăn vào hàng ngày có độc chất: chất bảo quản thực phẩm, hóa chất còn sót lại trong thịt do kỹ nghệ nuôi gia súc, làm tăng trưởng nhanh hơn để kiếm lời. Những chất này gọi chung là tan trong chất béo, hay còn gọi là hợp chất (lipid-soluble). Gan là một trong những tạng có tế bào, có màng hòa tan được chất béo này.

Thường người ta không để ý đến lá gan nhiều, bởi vì lá gan không trực tiếp nối với dây thần kinh. Vào lúc mà chúng ta cảm thấy có điều gì không ổn định với tạng này, thì hầu như lúc đó gan đã bị hủy hoại tới 75%. Lúc sự hư hoại đã xuyên qua lớp ngoài của lá gan và chạm tới những dây thần kinh, thì cảm giác đau đốn mới nhận được. Đó là những triệu chứng báo động

như: viêm gan, xơ gan và ung thư gan.

Gan là một tạng rất quan trọng nên chúng ta cần phải thanh lọc, và tẩy rửa giúp cho nó có khả năng làm đúng chức năng của nó.

Nếu gan chúng ta mạnh, sẽ làm việc rất hữu hiệu, có khả năng tái tạo những tế bào mới để thay thế những tế bào bị hư hỏng vì vậy sức khỏe của chúng ta phụ thuộc vào gan.

Ngứa do nhiều nguyên nhân gây ra, có thể do bệnh vẩy nến, ung thư gan, xơ gan, viêm gan A, B, C, D,...

Trong bài này chúng ta chỉ tìm hiểu và chữa trị bệnh ngứa do: phong, xuất hiện theo mùa đột ngột, hay ăn phải những thức ăn có độc chất, ảnh hưởng tới lá gan, làm gan không thanh lọc hết được mà sinh ra ngứa khó chịu tứ chi và thân thể.

Theo kinh nghiệm lâm sàng về Đông dược và châm cứu, ngứa thường do gan không thanh lọc được những độc chất và những nọc độc của những con tôm, cua, sò, hến. Chúng sống trong những vùng nước bị ô nhiễm. Một khi chúng ta ăn phải những sinh vật có nọc độc này và gan không thanh lọc được thì chúng ta bị ngứa, gãi nổi thành đê đờ từng phần cơ thể, hay cùng mình tùy theo độc nhiều hay ít. Ngứa đến rồi đi, nếu bị nhẹ, đôi khi ngứa liên miên từ ngày nọ qua ngày kia làm cuộc sống chúng ta rất là khó chịu. Đôi khi chúng ta chỉ ăn một chút thôi là bị ngứa lại ngay, nhưng đôi khi chúng ta ăn nhiều mà không sao.

Lý do không phải con tôm hay cua nào cũng bị độc cả. Chỉ khi nào chúng ta ăn phải những sinh vật có nọc độc mới gây ra chúng ta ngứa. Và nọc độc đó nằm lì trong máu của chúng ta, vì gan chúng ta không thanh lọc và thải nó ra ngoài được.

Đây không phải là một loại vi trùng, nên thử nghiệm không thể tìm ra được. Nếu chúng ta tiếp tục dùng steroid để chữa trị, chỉ cầm chừng và không hết hẳn được, và nếu chúng ta lợi dụng chất này nhiều sẽ làm hệ miễn nhiễm của chúng ta suy yếu, và chúng ta sẽ dễ bị thụ nhiều bệnh khác do phản ứng phụ của thuốc.

Chủ trị: Dưỡng gan, trừ độc.

Liên Kiều Bại Độc thang

Liên kiều 3 chỉ; Kim ngân hoa 3 grs; Bồ công anh 3 grs; Thuyền thoái 3 grs; Địa phủ tử 3grs; Xa tiền tử 3 grs; Nhân trần 3 grs; Câu kỷ tử 3 grs; Bạch hoa xà thiên thảo 6 grs; Bán chỉ liên 3 grs; Cam thảo 1 grs

Thêm: - Liên kiều, kim ngân hoa, thuyền thoái, bạch hoa xà thiên thảo, bán chỉ liên: Giải độc, trừ sưng, viêm và mụn.

- Bồ công anh, địa phủ tử, câu kỷ tử, nhân trần: Dưỡng gan.

- Xa tiền tử: Dưỡng gan và thông điều thủy đạo. - Cam thảo: Phối hợp các vị thuốc trừ viêm.

Ngứa do phong:

Ngoại phong và nội phong, còn gọi là gan phong nổi động mà gây ra ngứa. Thường ngứa ở vùng trên như đầu mặt, cổ, vai tay,...

Chủ trị: Dưỡng gan, bình phong

Dùng bài Liên Kiều Bại Độc thang

Thêm: - Phòng phong, chi tử, bạch thược: trừ phong, thanh nhiệt và bình gan phong.

Ngứa do ăn phải những con bò vá, có phong, kèm theo hóa chất do sự nuôi gia súc cũng gây ra ngứa.

Chủ trị: Dưỡng gan, trừ phong và độc.

Dùng bài Liên Kiều Bại Độc thang.

Thêm: - Phòng phong: trừ phong.

- Xà xàng tử, câu kỷ tử, sơn thù du: Dưỡng gan, trừ độc.

Ngứa còn do thấp thường ngứa ở háng, bẹn, rốn; quý bà do âm suy, gây ra hư hỏa, làm cửa mình khô và ngứa, khó chịu, đưa tới lạnh cảm

Chủ trị: Bổ âm, thanh hỏa, trừ độc.

Lục Vị Địa Hoàng thang;
Phục linh 3 chỉ; Sơn thù du 3 grs; Mẫu đơn bì 3grs; Trạch tả 3 grs; Hoài sơn 3 grs; Thục địa 4 chỉ

Lục vị địa hoàng thang:
Bổ huyết, thanh nhiệt, trừ thấp, sinh tân.

Thêm: -Liên kiều, kim ngân hoa, bồ công anh, Bạch hoa xà thiên thảo, bán chỉ liên: Tiêu độc, trừ ngứa.

- Xa tiền tử, xá xàng tử, hoàng bá, độc hoạt: Tiêu thấp, thông điều thủy đạo.

Ngứa do thấp nhiệt bốc lên đầu: Bệnh này cũng thường do âm suy và tì khí suy, ăn uống nhiều chất phải những đồ ăn nhiều hóa chất và độc chất, thêm nội phong, gây ra ngứa trên đầu. Có những mụn nhỏ và nếu tì khí suy nhiều, không kiện toàn tiêu hóa, gây ra thấp có khí tọc rưng từng mảng, trơ cả da đầu và ngứa đầu:

Chủ trị: Bổ âm, bổ tì, thanh nhiệt, tiêu viêm, trừ thấp.

Dùng bài Lục Vị Địa Hoàng thang.

Thêm: - Quế bì: Dẫn hỏa qui nguyên, nghĩa là đưa hỏa xuống dưới chân.

- Phục linh, bạch truật, đảng sâm: Bổ tì khí giúp kiện toàn tiêu hóa.

- Liên kiều, kim ngân hoa, bồ công anh: Tiêu viêm và độc.

- Hoàng liên: Thanh nhiệt ở vùng đầu

- Khương hoạt, tần giao, tục đoạn: Tiêu thấp.

Trang Gia Chánh

Cơm Bò Nướng Sả

Nguyên liệu:

- 1/2 kí thịt bò cắt miếng vừa đừng mỏng quá
- 2 muỗng canh sả băm - 1 gói mè.
- 1 muỗng café đường.
- 2 muỗng canh dầu hào - 4 củ hành tây.
- Hành lá, dưa leo, chuối chát, giá.
- Nước mắm, salad, rau thơm, đồ chua.
- Đậu phụng rang giã nhỏ - cơm trắng.

Cách Làm:

1. Sả băm, mè, dầu hào, và đường trộn đều.
  2. Hành tây cắt khoanh tròn và cắt làm 4.
  3. Hành lá cắt nhỏ cho chút dầu ăn và bỏ vào microwave 1 phút.
  4. Trải miếng thịt bò ra đĩa và cho sả đã trộn vào, cho đều miếng thịt, kế đến cho hành tây vào cuốn như cuốn chả giò cho đến hết thịt và sả.
  5. Sau đó xỏ cây tre nhỏ vào ngay miếng thịt để khi nướng khỏi rớt nhân ra ngoài. Nướng vừa chín tới thì thịt mềm và ngon, đừng nướng quá chín thịt cứng ăn sẽ không ngon.
- Món này dùng với cơm kèm với rau, dưa leo, giá và nước mắm chút đồ chua.

Cơm Bò Tây Ban Nha

Nguyên liệu:

- Cơm trắng - tương cà (ketchup).
- thịt bò loại mềm.
- 1 gói gia vị Mễ (fajita hoặc taco seasoning mix) - 1 tí muối - ớt xanh + đỏ - dưa leo.
- tỏi băm - hành tây - xà lách - cà chua.

Cách Làm:

1. Cơm nấu chín, để nguội. Sau đó bỏ lên bếp trộn đều với tương cà, nêm 1 tí muối cho đậm đà.
(Một cách nấu cơm khác cũng rất ngon: Bạn đong gạo, vo gạo và đong nước nấu như nấu nồi cơm bình thường, nhưng trước khi bấm nồi cơm điện để nấu, hãy pha vào nước gạo 1 tí muối, 2 muỗng bột nêm và tương cà, ít nhiều tương cà tùy theo bạn thích màu đỏ đậm hay nhạt).
2. Thịt bò xắt miếng vuông hoặc miếng dài, rắc gia vị fajita hoặc taco mix (ít nhiều tùy ý), trộn đều.
3. Ớt xanh + đỏ và hành tây xắt vuông hoặc xắt lát (cũng nên rắc vào 1 ít gia vị fajita/taco mix cho ngon).

Cách Làm:

1. Để chảo dầu nóng, cho tỏi băm vào xào thịt bò cho vừa chín tới, đổ ra đĩa liền (khi xào nhớ để lửa nóng và xào thật nhanh tay, để thịt không bị dai).
2. Bắc chảo xào tỏi cho thơm, cho hỗn hợp hành củ + ớt xanh + đỏ, xào vừa chín tới là được.
Trộn chung hỗn hợp thịt bò và hành + ớt đã xào vào chung với nhau, bày ra đĩa với cơm và xà lách dưa leo như hình ảnh trên. Khi ăn nếu muốn mặn mà hơn thì rắc 1 tí muối hoặc xì dầu.
Món này ăn rất ngon và lạ miệng,

Cơm cháy

Nguyên Liệu:

- 2 ly gạo Jasmin, vo sạch - 4 ly nước
- 1/2 thìa bơ - 1 cái khăn thấm nước

Cách Làm:

Luộc gạo trong nước cho hơi búp búp, nhắc khỏi lò, đổ ra rá xả nước lạnh vài lần. Trong khi đó, cho bơ vào nồi hơi chảy, cho gạo trở vào nồi, lấy khăn ướt che lên gạo, lấy vung đập lại cho kín, giữ lửa riu riu. 30 phút sau cơm chín, nhắc nồi ra khỏi lò, nhúng đáy nồi vào chậu nước lạnh chừng 5 phút, lau sạch nước dưới đáy nồi, lấy cái đĩa to đặt trên mặt nồi, nhanh tay lật ngược nồi cho cơm rơi vào đĩa, mặt có cháy nằm trên.

Cơm cháy dọn ăn với gà quay, heo quay, bò lúc lắc, cá kho tộ hoặc bất cứ loại thức ăn thịt cá nào bạn ưa thích.

Cơm Cháy Chấm Mắm Ruốc

Thời gian chuẩn bị và chế biến khoảng 40 phút. Dành cho 4 người ăn.

Nguyên liệu:

- 200gr gạo tẻ ngon - 250ml nước cốt dừa.
- 150gr thịt nạc heo xay nhỏ.
- 100gr cà chua bi- 4 nhánh riềng.
- 1 muỗng cà phê sa tế tôm.
- 1 muỗng canh nước mắm.
- 2 muỗng canh nước me.
- 2 nhánh lá hẹ - 4 trái ớt khô.
- 2 muỗng canh đậu phộng, rang chín giã dập

- 2 nhánh tỏi, băm nhỏ.
- 2 nhánh hành tươi, xắt nhỏ - Dầu ăn.

Cách làm:

1. Gạo vo sạch, cho vào nồi thổi chín, xúc cơm ra khay đá láng qua một lớp dầu ăn, dùng muỗng bẹt nèn chặt cơm lên mặt khay, cho vào lò nướng đến khi cơm khô và cứng.

2. Ớt khô ngâm trong nước ấm khoảng 10 phút, vớt ra, để ráo. Cho lá hẹ, tỏi, riềng, ớt vào cối giã nhỏ. Cà chua bi băm nhỏ.

3. Cho nước cốt dừa vào nồi đun sôi, cho hỗn hợp ớt, nêm sa tế, chờ sôi trở lại cho thịt heo, đun khoảng 8 phút, đảo đều tay để thịt không bị vón, nêm cà chua, nước mắm, đường, nước me, đun nhỏ lửa đến khi cạn, cho ra chén, rắc hành tươi, đậu phộng.

4. Bắc chảo lên bếp, đun nóng dầu ăn cho từng miếng cơm vào chiên cho đến khi cơm phồng lên, vớt ra, để ráo dầu.

Cơm Chiên

Nguyên liệu:

- dầu bắp - 2 muỗng canh hành shallot cắt mỏng phi vàng - 2 trứng gà nâu.
- 2 lạng xương cắt nhỏ như hạt bắp.
- 5 chén cơm nguội để trong tủ lạnh qua đêm hiệu nạng thơm.
- 1/2 cup thịt jambon (ham) cắt nhỏ vuông như hạt bắp.
- 1/2 cup thịt xá xíu cắt nhỏ như hạt bắp.
- 1/2 cup tôm luộc lột vỏ, cắt nhỏ như hạt bắp.
- 2 muỗng canh xì dầu Maggi.
- 1 muỗng canh tomato paste.
- 1 muỗng canh Tabasco sauce.

- 1 muống canh dầu mè.
- 1 muống cà phê nước mắm mặn.
- 1 muống canh tỏi băm nhỏ phi vàng.
- 2 cây hành lá cắt hạt lựu.
- vài con ngò để trang trí - muối tiêu.

Cách chiên cơm:

Cho khoảng 2 muống canh dầu ăn vào chảo, chờ nóng, đập trứng vào xào đều lên, kể đến cho sụp xuống vào xào cho đổi màu sụp xuống, rồi đến là phi hành cho vàng, đổ tỏi đã phi vào, đổ cơm vào xào đều tay, lúc này gia vị với sauce cà chua paste, xì dầu, dầu mè, nước mắm, tabasco, tí tẹo muối, tiêu, sau cùng là đổ tôm, xá xíu và thịt jambon (ham) vào, trộn đều, xào cơm đều khoảng 5 phút nữa trên lửa high, cuối cùng là hành lá xanh trộn đều. Rắc vào chút bột ngọt nếu thích (option).

Lấy ra rắc thêm tiêu vào cho thơm cơm, xúc ra đĩa lớn, trang trí một ít ngò lên mặt cơm cho đẹp, ăn nóng. Món cơm chiên này ăn kèm với dưa cải muối chua cũng ngon lắm.

Cơm Chiên Cá Mặn 1

Vật liệu:

- 1 tô cơm - 1 miếng cá mặn khô nhỏ (2 oz).
- 1 cái lườn gà - 1/3 cup hành tây cắt hạt lựu.
- 2 cái trứng - 1/2 cups frozen peas/carrot.
- 1/2 muống súp muối - 1 muống súp soy sauce - Tiêu - 3 con hành lá cắt khúc.
- Ớt jalapeno nếu muốn cay.

Cách làm:

Cá khô cắt hạt lựu, chiên cho giòn, vớt ra cho ráo dầu. Lườn gà thái hạt lựu to xào sơ với 1 tí muối.

Lấy cái wok cho vào 3 muống súp dầu, dầu thật nóng đập 2 quả trứng vào, đảo qua đảo lại, cho thịt gà vào đảo thật nhanh tay rồi cho cơm, cá, peas, carrot, muối, soy sauce, ớt và tiêu vào. Rang cho hạt gạo săn lại, cho hành lá vào đảo thêm 2 cái là xong.

Chiên cơm này cho ngon thì khi nấu cơm cho 1 tí dầu và 1 tí muối vào. Khi chiên lửa phải thật nóng thì với thơm và hạt gạo sẽ không bị nát.

Cơm Chiên Cá Mặn 2

Vật liệu:

- 200 grm khô má cá thu.
- 200 grm thịt gà nạc (đùi hay ức tùy thích).
- 2 chén gạo - Nửa bắp cải nồi.
- 4 muống canh dầu olive (hay dầu bắp).
- 1 muống cà phê tiêu.
- 100 grm tỏi (băm nhuyễn).
- 2 muống canh bột gà - Vài con ngò.

Cách làm:

- Khô má cá thu rửa sạch, rồi ngâm qua đêm hay ít nhất là 4 tiếng bằng nước sôi. Khi khô cá đã mềm, mình xé thành từng xớ thịt, hong ráo trong một cái rổ.

- Thịt gà nạc (đùi hay ức gà tùy ý thích), rửa sạch, cắt thành từng miếng vừa đĩa gấp, sau đó ướp cho thấm với chút bột gà, tiêu và tỏi băm.

- Bắp cải nồi mình rửa sạch, cắt thành sợi như trộn gỏi.

- Gạo vo sạch, trộn những phần gia vị còn lại: bột gà, tiêu xay và dầu olive.

- Mình nấu cơm như cách thường. Khi cơm chín, xới cơm cho tơi xốp ra một cái khay chờ cho thật nguội.

- Dùng một cái chảo đun nóng với độ lửa cao, phi dầu và tỏi thơm vàng rồi nhanh tay xào khô cá thu, thịt nạc gà cho thật chín, và ráo nước, thì mới trộn cơm vào, bước cuối cùng là trộn đều tay những sợi bắp cải nồi đã cắt sợi nhuyễn. Dùng tay trộn và lắc chảo với độ lửa vừa.

- Cơm chiên đã xong, mình trình bày cơm chiên lên một cái đĩa hình hột xoài, rãi lên mặt

vài cọng ngò. Mời các bạn thưởng thức món cơm chiên cá mặn!

Cơm Chiên Cá Mặn 3

Vật liệu:

- 4 cup cơm nguội.
- 1 mẩu cá mặn bằng cái quarter.
- 2 muống cà phê tỏi băm nhỏ - 2 quả trứng gà.
- 1/2 cup thịt gà ức cắt miếng nhỏ nhỏ (ướp với gia vị tiêu, tỏi... cho mặn mà muối, đường, bột nêm, tiêu
- 1/4 cup hành tây cắt hạt lựu.
- 1 cup cải salad iceberg (option).
- 1 muống canh xì dầu - dầu ăn.
- 1 muống cà phê dầu mè.
- chút hành lá cắt nhỏ.

Cách làm:

Việc đầu tiên là phải biết mua cá mặn, loại cá mặn ngon nhất gọi là cá “chéc”. Tuy nhiên chúng ta chỉ cần 1 khúc cá thật nhỏ, thường người ta hay bán trong khi tủ lạnh. Cá mặn khác với cá khô là cá mặn phải ướt, mềm mại, dẻo, thịt màu hồng, tuy là da cá vẫn màu xám. Loại cá này được bao lại bằng khuôn plastic, 1 khúc như thế chỉ khoảng độ 2 đô thôi. Cá mặn dĩ nhiên rất mặn, và khi chiên cơm cá mặn ta chỉ cần 1 miếng nhỏ thôi. Ta sẽ băm cá thật nhỏ.

Mọi thứ đã sẵn sàng, ta bắc chảo lên bếp cho dầu nóng, thả hành vào trước chiên cho hơi vàng ta mới cho tỏi băm vào chiên tiếp cho vàng, cho thịt nạc gà xào thật chín + cá mặn vào chiên lên chừng 1 phút ta cho trứng vào trộn đều chờ trứng săn lại từng miếng nhỏ, ta cho cơm vào gia vị chiên thêm chừng 5 phút nữa, trước khi lấy ra thả cải iceberg vào trộn đều, rắc hành là, tiêu là xong.

Cơm Chiên Cua

Nguyên liệu:

- Cơm trắng 4 bát - Thịt cua 150g.
- Đậu Hà Lan 100g - Cà rốt nhỏ 1 củ.

- Lòng đỏ trứng gà 2 cái.
- Lòng đỏ trứng muối 2 cái.
- Muối, bột ngọt, tiêu, ngò, nước tương ớt, dầu ăn, tỏi băm mỗi thứ một ít.

Cách Làm:

1. Hấp chín lòng đỏ trứng muối rồi tán nhuyễn. Đánh tan lòng đỏ trứng gà.
2. Cà rốt cắt hạt lựu. Đậu Hà Lan trụng chín trong nước sôi, sau đó ngâm ngay vào nước đá lạnh để giữ màu, vớt ra.
3. Bắc chảo dầu nóng phi thơm tỏi, cho trứng muối và cua vào xào nêm muối, bột ngọt, nước tương tiêu.
4. Cho cơm, trứng gà vào trộn đều. Sau cùng cho cà rốt và đậu Hà Lan vào, nêm lại vừa ăn.
5. Nén chặt cơm vào khuôn rồi bày ra đĩa, trang trí ngò và cà chua tía hoa.

Cơm Chiên Đặc Biệt XO Sauce

Nguyên Liệu:

- 1 tô cơm to nấu hơi khô.
- 1/2 lạp xưởng xắt hạt lựu.
- 4 cái nấm trắng xắt miếng.
- 5 con tôm to xắt khoanh hoặc tôm nhỏ nguyên con.
- chả cá chiên xắt hạt lựu to.
- 1 tép tỏi xắt lát - dầu đậu phộng.
- 2 muỗng canh vun XO sauce.

Cách Làm:

- Cho 1/2 muỗng canh dầu vào chảo với 2 lát tỏi phi cho vàng. Cho tôm vào xào sơ vài giây rồi đến lạp xưởng, xào khoảng 5 giây nữa. Múc lạp xưởng, tôm cho vào tô. Dùng chảo này cho 1 cái trứng vào lấy cái sạn khuấy cho nát trứng ra, trứng vừa hơi chín cho chả cá vào xào lên 3 giây, múc cho vô chung cái tô.

- Rửa chảo cho sạch, chảo nóng cho dầu vào. Phi tỏi lát còn lại vừa vàng cho cơm vào. Xào đều tay vài phút mới cho XO sauce vào. Xào cho hạt cơm thấm đều với sauce. Sau đó mới cho cái tô hỗn hợp và nấm vào. Nêm nếm lại nếu nhạt thì rắc xí muối. Xào chung tất cả khoảng 5 phút nữa (nhớ là trừ hao độ mặn khi mình ăn cơm trứng chả cá và lạp xưởng). Rắc hành lá, ngò rí vào tắt lửa.

Cơm Chiên Kiểu Thái

Nguyên liệu:

- Dầu chiên cơm - 3 chén cơm nguội.
- 1 quả trứng đánh - 2 thìa cari bột.
- 1 chén dứa sắt nhỏ (lon hay tươi).
- 1 trái cà chua - 1 củ hành thái dọc.

- 3 tép tỏi băm - 1/2 chén hạt điều.
- 1/4 chén nho khô hay currants
- Nước nắm - Muối, tiêu, bột ngọt (tùy ý) - Hải sản xào chung với cơm: Tôm, mực, chém chép, scalops... tùy ý thích...

Cách Làm:

Cơm bóp tơi với tí dầu.

Chảo nóng theo thứ tự cho 1 tép tỏi, 1 thìa bột ca ri, cơm, trứng đánh vào đảo cho đều, khi cơm đã săn hạt để chỗ cơm chiên riêng ra 1 bên.

Tiếp tục xào hành tỏi, cà ri, dứa với tất cả vật liệu còn lại cho chín, trộn cơm đã chiên trên cho đều nêm nếm lại vừa ăn.

*** Trình bày trong quả dứa cắt làm đôi, lấy hết dứa ra.

Cơm Chiên Hoàng Hậu

Nguyên liệu:

- 250 g gạo thơm - 50 g giò lụa.
- 1 cây lạp xưởng - 1/4 quả su su.
- 1/2 củ cà rốt nhỏ - 1/4 củ hành tây.
- 4 lòng đỏ trứng vịt muối - Muối, dầu ăn.

Cách Làm:

1. Cơm nấu chín, xới ra để ra rá, đợi nguội.
2. Lòng đỏ trứng muối hấp chín, tán nhuyễn. Lạp xưởng chiên chín, xắt hạt lựu. Giò lụa xắt tương tự.
3. Su su, cà rốt, hành tây xắt hạt lựu.
4. Xào thơm hành tây, rồi cho su su và cà rốt vào xào khoảng 2 phút. Sau đó, cho giò lụa và lạp xưởng vào, đảo đều, xúc ra.
5. Cơm rang với chút dầu ăn. Cho lòng đỏ trứng vào trộn đều để cơm có màu vàng. Nêm ít muối. Khi hạt cơm săn lại, trút hỗn hợp nhân đã

xào vào, đảo đều.

6. Nhấn khuôn cơm, úp ra đĩa.

Thường thức: Dùng nóng, có thể chan thêm xì dầu nếu thích.

Cơm Chiên Thập Cẩm

Nguyên liệu:

- 4 chén cơm - 50gr giò heo, xắt hạt lựu.
- 1 cây lạp xưởng.
- 100 gr cà rốt, xắt hạt lựu.
- 100 gr đậu hạt Hòa Lan - 4 quả trứng gà.
- ½ củ hành tây, xắt lát mỏng.
- Bột nêm, nước mắm, dầu ăn.

Cách làm:

1. Bắc nồi lên bếp, đổ vào một chút nước lạnh, đun sôi cho lạp xưởng vào lăn qua lăn lại cho

bóng và ra bột dầu để đỡ ngấy, gắp ra đĩa, để nguội, xắt lát mỏng.

2. Luộc chín cà rốt và đậu hạt Hòa Lan.

3. Bắc chảo lên bếp, đun nóng dầu ăn, cho trứng đã đánh bông vào chiên, dùng đũa đảo tới rồi cho cơm vào chiên, bao giờ những hạt cơm săn lại cho tiếp lạp xưởng, cà rốt, đậu hạt Hòa Lan, nêm bột nêm, nước mắm cho ngấm đều, đảo cơm bông đều, cuối cùng cho hành tây.

4. Trang trí thêm một chút ngò và dưa leo.

Cơm Gà

Nguyên liệu:

- 1 con gà độ 1,5 kg - 1kg gạo thơm.
- 20gr bún tàu - Vài tai nấm mèo.
- Vài tai nấm đông cô.
- 1 cây salad, 2 trái cà chua, 2 trái ớt, ngò.
- 1 củ hành tây, vài củ hành đỏ, 1 củ tỏi.

Cách Làm:

1. Gà làm sạch, lóc thịt, xắt hạt lựu.
2. Xương gà hầm lấy 1,5 lít nước lèo (có muối, củ hành đỏ bào mỏng).
3. Gạo vo sạch, nấu chín với nước lèo gà (có nêm gia vị).
4. Bún tàu ngâm nước, cắt khúc 3cm.
5. Nấm ngâm nước, cắt sợi.

6. Hành tây tía lá, xắt mỏng ngâm với giấm đường

7. Cà chua 1 trái tía hoa, 1 trái xắt mỏng.

8. Bắc chảo dầu nóng, phi hành tỏi thơm, cho thịt gà vào xào, nêm gia vị. Gà chín cho bún tàu, nấm vào xào đều, thêm xì dầu, bột ngọt, dầu mè, hành tây.

9. Khi cơm chín xới đều rồi trộn thịt gà đã xào vào.

10. Trộn 1 đĩa rau, xếp salad ra đĩa, chung quanh xếp cà chua xắt mỏng, trên rau dưới hành tây đã ngâm dấm đường + dầu mè, hoặc dầu ô-liu, trên cùng xếp hoa cà và ớt.

Cơm dùng nóng kèm rau và chén xì dầu có ớt xắt khoanh.

Truyện dài

Mảnh Tình Quê

tác giả : VL

Chương chín

Bà Phán đang ngồi nói chuyện với chồng nơi phòng khách thì chợt thấy có chiếc xe lôi ngừng trước cổng, bà nhướn mắt nhìn. Bỗng miệng bà há hốc khi nhận ra người đàn ông từ trên xe bước xuống là con trai bà. Toại đưa tay diu một thiếu nữ trẻ xuống xe rồi sánh vai chàng thư thả vô sân. Hai ông bà tất tả đi ra đón, giọng bà Phán oang oang: - Mèn ơi! Con làm gì mà mất biệt mấy năm nay không về thăm ba má vậy Toại ?

Chàng không đáp, lớn lên cười rồi giới thiệu Nguyệt với cha mẹ. Bà Phán nhìn Nguyệt không chớp mắt, vẻ ngưỡng mộ hiện rõ trên mắt bà. Lan từ trong bếp nhìn ra, nhả mặt khó chịu. Nàng nhún vai bỏ đi lên lầu trong khi ông bà Phán rối rít mời Nguyệt ngồi, rồi bà đon đả vô bếp mở tủ lạnh lấy nước cam ra cho khách uống. Toại biết chị mình còn hờn nên giả vờ không để ý đến. Lan thay quần áo, lên qua vườn hồng bên hông nhà ra đón xe lôi đi, bỏ mặc mẹ nàng lẳng xăng tiếp đãi Nguyệt.

Trên đường vào nhà Tân, Lan do dự không biết có nên cho Huệ hay tin Toại và Nguyệt vừa về Sadrž không ? Nàng sẽ bàn lại với Tân chuyện này trước khi quyết định.

Bé Phát hiện nay được hai tuổi, biết đi sau thôi nôi và bắt đầu nói đồ đẽ với mẹ, bà ngoại và cậu. Tiếng nói của trẻ thơ làm vui nhộn gia đình bà Hai Thời. Thường ngày, sáng sớm Huệ chèo xuồng đi bán hàng bông hoặc trái cây trên sông, mẹ nàng trông chừng cháu ngoại, còn Tân lo việc vườn tược. Buổi trưa, lúc mặt trời đứng bóng thì Huệ cũng về đến, phụ mẹ lo cơm nước cho gia đình để anh hai nàng ăn rồi còn đi dạy. Nàng dành trọn buổi chiều săn sóc con thơ và may vá cho mẹ rảnh rỗi đôi chút. Giữa trưa hè êm ả, tiếng bà Hai ầu ơ ru cháu, tiếng Huệ ê a nựng con, hoà với tiếng võng đưa kéo kết tạo một âm thanh buồn man mác. Xa xa, văng vẳng tiếng gà eo óc gáy trưa, đờn cô, rời rạc. Bên nhà hàng xóm, giọng ru hờ của

người thiếu phụ trẻ nghe nã nuốt :

*Hồ hơ ...Sang sông mà lỡ chuyến đò
Yêu nhau một gánh bầy giờ gầy đôi.
Từ ngày tình nghĩa chia phôi
Anh đi đường ấy bỏ tôi một mình.*

Lúc này bãi trường, Tân có nhiều thì giờ hơn để quán xuyến việc nhà. Cứ vài hôm Lan vào thăm gia đình bà Hai, thỉnh thoảng xin phép Huệ cho nàng đưa bé Phát đi dạo chơi. Huệ thương Lan như chị nên không bao giờ từ chối. Một bữa nọ, Lan dẫn bé Phát về nhà nàng trước sự ngạc nhiên của ông bà Phán. Mẹ nàng gặng hỏi :

- Con của ai vậy Lan ?

Cha nàng lặng thinh ngắm đứa bé thật lâu, trầm ngâm không nói. Lan thắc mắc hỏi lại mẹ :

- Đố Má đó ?

Bây giờ ông Phán mới dăm nghi bèn chen lời vào :

- Sao tao thấy nó giống thằng Toại quá. Có phải...

Ông chưa dứt câu thì vợ ông lẹ miệng ngắt lời chồng :

- Tôi cũng nhận thấy như ông.

Đoạn bà Phán quay sang Lan giục giã :

- Có đúng như ba mày nói không Lan ?

Giờ đây, nàng mới mỉm cười gật đầu :

- Nó giống em con như khuôn.

Bà tiếp tục thắc mắc :

- Nhưng mẹ nó là ai ? Có phải...

Chồng bà không nghi ngờ gì nữa nhanh nhẩu đáp thay Lan :

- Chắc là con Huệ.

Lan lại ngoảnh miệng cười lần nữa :

- Đúng.

Rồi nàng mĩa mai :

- Con trai của ba má dụ dỗ con gái người ta, ăn ở một thời gian rồi phụ rẫy. Huệ phải về sống với mẹ và anh, đi bán qua ngày.

Ông Phán cau mày suy nghĩ, chép miệng than :

- Thằng Toại tệ quá. Nghĩ tội nghiệp cho con Huệ hả bà ?

Nếu lúc trước thì bà đã đong đỏng lớn tiếng bênh con nhưng dạo này bà có nhiều thay đổi sau một lần chồng bà phản ứng mạnh. Bà Phán ngó Lan lí nhí :

- Mà thằng Toại có biết con Huệ có thai không ?

Lan gằn giọng khẳng định:

- Huệ gan dạ lắm. Nó cương quyết không cho thằng Toại biết, vì nó nghĩ không nên dùng giọt máu của nó để gọi lòng thương hại của em con.

Bà Phán thở dài thườn thượt ngó chồng :

- Sao tôi thương thằng nhỏ quá ông à. Làm sao mình nhìn cháu nội mình hả ông ?

Giọng ông Phán ngao ngán :

- Để gì con Huệ nó bằng lòng.

Bà ngó sang cầu cứu con gái bà :

- Mày có ý kiến gì không Lan ?

Nàng lắc đầu :

- Khó lắm Má ơi.

Chợt bà nhớ đến Tân nên vội hỏi xa gần :

- Cậu Tân dạy chung trường với mày, dạo này ít gặp mặt. Sao không mời cậu ấy đến nhà chơi ?

Ông Phán hiểu ý vợ cũng góp lời vào :

- Mình có thể nhờ cậu Tân dùng tình cảm thuyết phục em gái của cậu cho phép vợ chồng mình nhìn nhận đứa bé làm cháu nội. Con Lan nghĩ sao ?

Nàng ôm bé Phát vào lòng nựng rồi mới hé môi:

- Con sẽ làm theo ý Ba nhưng chưa dám hứa chắc vì tánh anh Tân con biết. Ảnh tuy chất phác, thật thà nhưng cương trực, thẳng ngay. Thuyết phục anh ấy không phải chuyện dễ đâu.

Ông Phán cau mày ngẫm nghĩ :

- Ba còn nhớ có lúc cậu Tân rất có cảm tình với con mà.

Vợ ông chép miệng than :

- Đáng lý ra thì con Lan với thằng Tân đã thành vợ chồng từ lâu rồi. Cũng tại tôi nghe lời bà Nga nói có ông bác sĩ nào ở Vĩnh long goá vợ, dòm ngó con Lan nên tôi cản trở không cho nó giao thiệp với thằng Tân; vì lẽ đó mà chúng nó không dám tiến tới hôn nhân.

Ông Phán trầm giọng nói nhỏ :

- Vậy bây giờ bà đổi thái độ cũng là đúng lúc rồi.

Đoạn ông đề nghị với vợ :

- Tôi với bà nên tìm cách kết thân với gia đình người ta, trước lấy cảm tình, sau lo cho con gái mình có tấm chồng mà nó yêu thương. Bà đừng

quên thằng Toại hai mươi tám tuổi thì con Lan cũng ba mươi rồi còn gì. Không khéo con gái mình lỡ thời đó bà.

Bà Phán gật gù tán đồng ý kiến của chồng :

- Ông nói phải. Vợ chồng mình làm một công mà được hai việc: lo cho con Lan có chồng và mình nhìn được cháu nội.

Ngoài mặt Lan tỏ vẻ thản nhiên nhưng trong lòng nàng vui như đang mở hội. Lan không ngờ gió đang đổi chiều thật nhanh chóng, cha mẹ nàng đã bước sang một khúc rẽ mới. Nàng phải báo tin vui cho Tân biết.

Bé Phát ngồi uống nước cam trong lòng Lan quá lâu nên cựa quậy đòi về mẹ. Ông bà Phán trù mển vuốt má bé nựng nịu, hôn lên tóc, lên trán, bịn rịn không muốn rời đứa cháu nội của họ.

Chiều nay, trong lúc bà Phán đưa Nguyệt đi dạo phố và giới thiệu với bà chủ tiệm vàng và vài người quen thân. Niềm hãnh diện hiện rõ trên gương mặt bà, thì ở nhà, Toại đến gần chị giả lá:

- Bộ chị còn giận em hả chị Hai ?

Lan hờn mát nói bằng giọng :

- Ai dám giận cậu. Cậu bây giờ cao sang quá nên lòng dạ đổi thay nhiều.

Chàng vịn vai chị vuốt ve :

- Em xin lỗi Chị.

Lan vẫn còn ức trong lòng, nàng hất tay Toại ra, giọng hờn dỗi :

- Ai dám bắt lỗi cậu.

Toại nắm tay Lan kéo nàng ngồi xuống ghế, bảo nhỏ :

- Chị cho em hỏi vài điều.

Lan vùng vằng nói :

- Tôi nghe đây. Cậu cứ hỏi.

Toại chần chừ trong giây lát rồi mới cất tiếng:

- Đạo này Huệ sống ra sao Chị ?

Lan nhìn thẳng vào mặt em, gất gỏng :

- Cậu tưởng không có cậu là người ta chết rồi sao ? Huệ vẫn sống bình thường như trước.

Chàng hơi yên dạ nên thổ lộ thêm:

- Em phải đến gặp Huệ một lần cuối để xin Huệ một chữ ký.

Trực giác của nàng bén nhạy nên hiểu ngay :

- Đơn ly dị chờ gì ? Tôi thừa biết người ta giục cậu làm việc này.

ANH ĐI

Anh đi mang cả trời mây

Lời thương giữ trọn giờ đây bỗng thừa

Còn gì đâu nữa mà mơ?

Còn gì đâu nữa mà chờ với mong?

Anh đi tít tận vào trong

Rừng che núi lấp trắng rằm vỡ đôi

Anh đi bỏ lại tình cô

Buồn vây kín lối ông trời đổ mưa

Đâu còn đêm đón ngày đưa?

Đâu còn bên giếng ngồi chờ trăng lên

Vàng trắng cắt nửa thành tên

Giờ đây vỡ vụn chẳng nên câu vắn

Tiết trời nay đã lập xuân

Mà sao giá lạnh như gấn chớm đông?

Lệ sầu trôi ngược vào trong

Vây con tim héo đang nằm cô đơn

Sâm Frohburg

Nàng lắc đầu chua chát thêm :

- Tôi không ngờ cậu tàn nhẫn lắm.

Muốn vượt cơn giận của chị mình, Toại áp úng giải thích :

- Chuyện của em và Huệ đã đổ vỡ hơn ba năm rồi. Bây giờ Nguyệt muốn chính thức làm vợ em nên buộc lòng em phải quyết định như thế.

Lan mỉm mai thêm :

- Tôi nghĩ con Huệ nó sẵn sàng ký. Cậu đừng lo.

Toại hơi do dự :

- Em chỉ ngại gặp anh Tân thôi.

Lan ngoảnh miệng cười :

- Thì ra cậu sợ phải đối diện với lương tâm à ? Anh Tân khinh cậu chớ không đánh đập hay giết cậu đâu. Chỉ có lương tâm cậu sẽ giết lần mòn cậu thôi.

Toại bèn hỏi lấy lệ :

- Huệ vẫn sống một mình hả Chị ?

Lan hững hờ đáp:

- Ngoài bác Hai và anh Tân, Huệ sống với một người.

Toại nao nao trong lòng hỏi thúc chị :

- Huệ đã có chồng khác à ?

Lan bĩu môi cười nhạt :

- Chắc cậu tưởng ai cũng thay dạ đổi lòng dễ như cậu sao ?

Mặt Toại ngớ ra :

- Thì Chị mới nói với em.

Lan tức giận xẵng giọng bảo:

- Nó sống với đứa con trai của nó. Thằng bé tên Phát do cậu Hai Tân nó đặt.

Toại sùng sốt ngó trôn chị như ngờ vực :

- Chị nói sao ? Huệ có con à ? Mà đứa bé đó là con của em sao ?

Lan sầm mặt lại , đanh thép tiếp:

- Bé Phát không là con của cậu thì nó là con của ai ? Cậu tưởng Huệ ngoại tình giống như cậu sao ?

Toại thiếu não chép miệng :

- Em đâu ngờ em làm một việc tác tộ như thế này.

Đoạn chàng dán mắt nhìn chị, nghiêm giọng :

- Chị Hai, em phải gặp mặt con của em. Dù Huệ có chửi mắng em, anh Tân có giết em, em cũng cam lòng.

Lan chưng hửng,cộc lốc hỏi :

- Để làm gì ? Cậu gặp mẹ nó để buộc người ta ký tờ ly dị, chẳng lẽ cậu lại bắt thằng bé ký tờ từ cha ?

Toại lại trở giọng trách chị mình :

- Tại sao Chị biết Huệ có thai mà Chị cố giấu em ?

Lan hất hàm cay cú :

- Cậu bảo sao ? Huệ vì hận cậu nên cương quyết không cho cậu biết, chớ tôi vì tình chị em, tôi đã lén Huệ viết thư cho cậu mà cậu vẫn giữ im lặng, một sự im lặng tàn nhẫn khó hiểu.

Toại chột hiểu bèn ôm đầu than :

- Như vậy là Nguyệt đã xem thư và thủ tiêu nó rồi.

Đoạn chàng ấp úng năn nỉ chị :

- Chị thông cảm giùm em mà giúp em gặp mặt bé Phát đi chị Hai.

Nàng hồ hững nói :

- Để tôi gặp Huệ xem nó có bằng lòng không rồi sẽ cho cậu biết sao.

Đoạn nàng đứng lên :

- Bây giờ tôi có việc cần phải đi.Cậu ở nhà mà lo cho cô Nguyệt nhé, đừng để má phải làm

người hầu cô ta thì có chuyện với tôi đó.

Chỉ hai hôm sau, Nguyệt bắt đầu khinh khỉnh xem thường cha mẹ của Toại. Buổi sáng, nàng thoáng trông thấy ông Phán xách vợt đi đánh quần vợt thì trề môi cười mỉa, miệng lầm bầm : “Nhà quê mà tập tennis học làm sang. Không biết cầm cây vợt có đúng cách chưa ?”. Trưa đến giờ cơm, Toại sượng sùng với mẹ cha và chị mình khi Nguyệt trắng trợn chỉ trích :

- Bộ chị Hai hà tiện xà bông sao mà đĩa còn rách, chén còn nhột nhột ?

Ông Phán nhăn nhó khó chịu, vợ ông xụ mặt, nhưng Lan phẫn nộ lừ mắt bóp chặt lại ngay:

- Xin lỗi cô, nhà này từ xưa đến nay không thiếu xà bông và cũng không hề ở dơ như cô tưởng. Nếu cô cảm thấy mất vệ sinh thì nói thằng em tôi đưa cô ra khách sạn ở và ăn nhà hàng cho sạch sẽ.

Toại bối rối không biết khuyên Nguyệt cách nào vì nàng đã lỡ lời rồi làm sao rút lại được. Chàng lúng túng định mở lời xin lỗi chị. Nhưng Nguyệt lớn giọng khiêu khích thêm :

- Ăn ở kém văn hóa, tôi chỉ cho tiến bộ thêm mà còn lên mặt lối.

Dứt lời, nàng xô ghế đứng lên, miệng gắt gỏng hỏi Toại :

- Anh Toại, giờ này còn xe về Sài Gòn không? Em về trên trước, anh ở lại lo công việc rồi về sau.

Toại vội cản ngăn Nguyệt bèn tìm lời phân bua :

- Kìa em, chuyện chẳng có gì mà em lại nổi nóng lên vậy. Nán lại hai hôm nữa rồi chúng mình về chung.

Lan trông thấy cảnh Toại riu riu trước mặt Nguyệt nên ầm ức bảo:

- Giờ này còn hai chuyến xe đò về Sài Gòn. Cô có muốn đi thì chuẩn bị là vừa.

Nguyệt điên tiết, không nói thêm lời nào, nàng ngoe nguẩy lên lầu, bỏ quần áo vô va li. Toại bám theo sao năn nỉ nhưng không hiệu quả. Ông bà Phán và Lan thản nhiên ăn cơm tiếp. Chỉ độ mười phút sau, Nguyệt xách hành lý xuống lầu, không chào từ giã ai, miệng ong ong nói với Toại:

- Anh liệu mà về Sài Gòn sớm. Em cho anh biết nếu trở về trên mà lá đơn xin ly dị không có chữ ký của con Huệ thì em sẽ có thái độ với anh.

Mưa trước sân nhà

Đêm nghe mưa, biết cây đã nhú chồi
Sáng mở cửa, hoa vườn nhà nở đỏ
Nhìn mà thương, cây mỡ màng gân lá
Cành xoan gầy đã lạnh lốt tiếng chim
Cây hồng gầy đã xanh thêm đợt trở
Mưa dịu dàng, mưa độ lượng như em.

Tuổi của mình trầm tĩnh trước mưa êm
Để mưa thấm vào lòng bao kí ức
Mưa làm cũ bao nhiêu ngày rét mướt
Tất cả như là mới sinh ra...

Giá tóc mẹ cũng thể xanh lên được
Mưa ối mưa, mưa rơi trước sân nhà.

Mùa xuân này em ở biên giới xa
Mâm cơm trông một khoảng nhìn của mẹ
Cha chẳng còn để ngồi nghe anh kể
Những dặm đường từng rét mướt mùa đông

Toại quỳnh lên, lẳng xăng theo Nguyệt ra
đường đón xe lô rồi cùng nàng đến bến xe đò
cho Nguyệt về trước.

Ông Phán nghe lóm cuộc đối đáp của hai
người bèn kể tai Lan thì thào :

- Thằng Toại ăn ở với con Huệ có hôn thú
hả Lan ?

Nàng hỏi hột đáp khẽ :

- Dạ có.

Bà Phán trợn mắt, há miệng :

- Con nhỏ sao mà hiền quá vậy? Ba năm nay,
nó im lặng nhận lấy bao nhiêu thua thiệt một
cách vô lý. Nếu tôi ở trong trường hợp nó thì
liệu con Nguyệt có sống yên không ?

Chồng bà buồn bã lắc đầu :

- Nghĩ mà thương con Huệ hả bà ?

Toại chờ chiếc xe đò tách bến mang Nguyệt
trả lại cho thị thành, chàng mới uể oải quay lại
nhà, xin lỗi mẹ cha và chị rồi lên lầu đứng nhìn
ra sông, đầu miên man suy nghĩ mong tìm một
giải pháp.

Trên giong Sa giang, sóng nước êm ả, những
con thuyền chạy ngang, chạy dọc như mắc cửi.
Nhiều cụm lục bình xanh mướt lơ lững trên sông.
Bên kia bờ, một dãy nhà sàn ngâm chân dưới
nước, nhiều phen đương đầu với lũ lụt, chống

Chị tần tảo, bàn tay thêm chai nê
Ngói đỏ hồng, gian bếp mới xây xong.

Nồi bánh thơm mùi khói lá dong
Mẹ ngồi giữa bi bô đàn cháu nhỏ
Mẹ lặng lẽ như bếp than mỏng mềm
như ngọn lửa

Có thể nấu chín cơm, có thể đốt cháy rừng
Nụ cười mẹ bao nếp nhăn vất vả
Làm làn mưa tươi tốt cả chúng con...

Hoa đào đỏ như tờ lịch mới
Ý nghĩa lên tươi tốt một đầu ngày
Mưa xanh biếc, giăng mềm như sợi khói
Ấm như tay và mát như tay
Muốn làm cây để được mưa tắm gội
Muốn làm mưa xanh tốt những mầm cây.

Vũ Đình Minh - Xuân 1981

chọi với giông bão.

Sáng hôm sau, vì Lan đã báo trước nên Tân
thanh thân ngồi chồm hổm trước nhà cho gia cầm
ăn và chờ Toại đến, trong khi mẹ chàng bỗng
cháu ngoại ra chợ, còn Huệ thì đi bán như mọi
khi. Bỗng chó của nhà bên cạnh sủa vang, chàng
ngẩng đầu lên nhìn, thấy Toại đang thập thò ngoài
cổng rồi rụt rè đi vô sân bèn giả vờ hỏi :

- Cậu tìm ai ?

Giọng Toại ghen ngào vì cảm xúc :

- Anh Hai, anh không nhận ra em sao ?

Tân ra vẻ ngạc nhiên, nhíu mày như cố moi
trong trí. Chàng khẽ lắc đầu :

- Xin lỗi, tôi không nhớ.

Toại cúi đầu gằm mặt :

- Em là Toại đây anh Hai.

Tân vờ ngờ ngác, hồ hững nói :

- Tôi đâu có quen ai tên Toại. Chắc cậu lầm
nhà rồi.

Toại thấp thỏm lo, không biết việc gì sẽ xảy
ra trước gương mặt lạnh lùng của người bạn xưa.
Chàng bối rối, ngượng ngập :

- Xin anh tha lỗi cho em.

Giọng Toại nã nề tiếp :

- Em van anh, anh có thể mắng chửi hay đấm
vào mặt em cũng được miễn là anh cho em được

gặp mặt con em và Huệ.

Tân nhếch môi cười cay đắng :

- Thăng Phát hai tuổi rồi. Đã hai năm qua, cậu không về gặp mặt nó mà phải đợi đến hôm nay?

Gương mặt Toại ủ ê, chàng lắc đầu :

- Do hoàn cảnh anh à.

Tân nhăn mặt khó chịu, giọng chua chát :

- Ở đời này quả có nhiều câu hỏi nhưng cũng rất ít câu trả lời. Hoàn cảnh gì mà vợ không được sống gần chồng lúc sanh đẻ ? Hoàn cảnh gì mà con không được cha bồi dưỡng lúc mới chào đời? Cậu đừng ngại biện với thằng này. Chắc cậu chưa quên, tôi vì ai mà làm một chuyện ngược đời, khiến cho mẹ tôi phải đau khổ cùng cực ? Vì tin cậu, vì thương em gái tôi nên tôi mới đồng lõa với cậu.

Bất giác Tân thở dài ngao ngán:

- Nhưng tôi đã lầm. Chỉ vì cậu mà con Huệ mới ra nông nổi ? Tôi không giết cậu là may lắm rồi.

Toại, mặt ủ rũ vì thẹn thùa, miệng khấn khoản :

- Việc đã dĩ lỡ rồi, Anh tha thứ cho em.

Đoạn chàng ngoảnh quanh như tìm kiếm:

- Huệ và bé Phát đâu anh ? Cho em giáp mặt một lần cũng được. Em muốn thấy mặt con em.

Vừa lúc đó, bà Hai đi chợ về tới cổng nhà, tay bà dắt bé Phát lững thững đi cạnh bên, miệng đỏ để nói với ngoại :

- Ngoại ơi, sao má con chưa về ?

Bà cười híp mắt :

- Tại má con còn đi bán.

Tiếng trẻ thơ bập bẹ tiếp, giọng nhõng nhẽo:

- Con nhớ má quá hà.

Bà vuốt tóc cháu thỏ thẻ :

- Chút nữa má con về. Má dặn con phải ngoan với ngoại, với cậu đó.

Bỗng bà tròn mắt kinh ngạc, rụng rời tay chân khi nhận ra Toại đang đứng trước mặt mình, bà sững sờ hỏi:

- Cậu vào đây làm gì ? Tôi lạ cậu, hãy để con Huệ nó sống bình yên với con nó. Cậu đừng làm khổ con gái tôi nữa, bao nhiêu đó cũng đủ rồi.

Bà vừa dứt lời thì hai giòng nước mắt từ từ lăn dài trên đôi má cốp. Bà kéo vạt áo lau nước mắt, vừa thút thít nói:

- Cậu hãy về đi.

Toại khúm núm lại gần bà, quỳ xuống đất :

- Xin Má tha lỗi cho con.

Đoạn chàng nhìn trân trối bé Phát, thấy nó giống mình như khuôn, chàng dang rộng hai tay ra ngưỡng nghịu bảo :

- Hãy đến với ba đi con.

Bé Phát sợ người lạ, lắc đầu lia lịa, chạy đến ôm cậu. Bà Hai cũng như Tân không nỡ ngăn cản tình cha con của Toại nữa. Bà lặng lẽ kéo chiếc khăn rằn lau nước mắt. Tân ôm cháu vào lòng, hôn lên đôi má phúng phính đỏ hồng :

- Phát của cậu ngoan nè. Con đến chào ba con đi.

Đưa bé vẫn lắc đầu. Toại tiến lại ôm đại nó vào lòng hôn lên má. Thằng bé giẫy nảy la lên :

- Ngoại ơi, cậu ơi.

Tân xoa đầu cháu trấn an :

- Con đừng sợ. Có cậu ở đây nè.

Huệ đi bán về tự này giờ. Nàng tấp xuống vào bến, quày quả bước vô phía sau nhà. Bên chái hè, Huệ nhìn thấy dáng của Toại trước sân bèn nhẹ gót đến đứng núp bên góc cột theo dõi cuộc đối thoại giữa anh Hai nàng và Toại.

Khi chứng kiến cảnh Toại quỳ xuống đất xin lỗi mẹ vợ rồi dang tay ôm con vào lòng, Huệ mím chặt đôi môi để khỏi bật ra tiếng khóc, nhưng cuối cùng nàng không cầm được nước mắt, ôm mặt rưng rức khóc. Nghe tiếng khóc thút thít của em gái mình, Tân ngoái cổ vô nhà gọi:

- Huệ à, sao em không ra giáp mặt Toại một lần đi.

Nàng chậm nước mắt, vè mặt ủ ê, bước ra nhìn Toại đang ôm con. Đôi môi Huệ mấp máy :

- Anh mới vô ?

Toại ngo sang Huệ, lòng tái tê :

- Anh vào thăm em và con.

Lệ ràn rụa trên đôi má, giọng Huệ nghẹn ngào :

- Rồi chừng nào anh đi ?

Toại nhếch miệng đáp khẽ :

- Ngày mai.

Bé Phát trông thấy mẹ vùng vằng đòi :

- Má ẵm con. Con sợ.

Nàng vỗ về con :

- Con để ba bồng một chút rồi má ẵm. Ngoan đi má cưng.

Chợt nhớ ra, Huệ lau khô nước mắt rồi mỉm cười chua chát :

- Anh đưa đơn ly dị cho em ký.

Nàng cố nén không cho lệ trào ra. Toại lắc đầu, giọng nã nê :

- Anh đã xé bỏ nó chiều hôm qua rồi.

Dứt lời, chàng choàng tay ôm vai Huệ, tay bồng con, miệng thì thầm :

- Em tha lỗi cho anh. Ba năm nay, anh đã gây khổ cho em nhiều quá. Tội lỗi này anh phải đền bù suốt đời.

Huệ để yên cánh tay Toại trên vai nàng, hai hàng nước mắt lại chảy dài xuống má, rơi trên áo. Nàng cầm tay con nựng nịu rồi liếc sang Toại thì thào :

- Anh có hỏi kỹ lòng anh chưa ? Đừng quyết định vội vàng rồi hối tiếc về sau.

Toại đáp bằng một giọng cương quyết :

- Ngày mai anh trở lên Sài Gòn thu xếp mọi việc rồi quay về với em và con. Chỉ vài tuần thôi.

Nỗi buồn chất ngất của Huệ vội người ngoại trước những lời hối lỗi của chồng. Bà Hai và Tân cũng cảm động khi nghe một con người biết trở về con đường phải. Mặt tươi tắn hẳn ra, hai mẹ con bà ra vườn, lánh mặt, để Toại và Huệ tâm tình bên nhau.

Ngoài trời mây đen vần vũ báo hiệu một trận mưa to sắp đến. Huệ nhanh miệng hối chồng :

- Anh vào nhà với con đi. Em ra phụ má và anh Hai mang củi vô kéo ướt hết.

Tân vội cản em bằng một nụ cười hiền hòa :

- Ở trống đi. Một mình anh làm được rồi.

Mưa bắt đầu rắc hạt lộp độp lên mái lá. Tiếng gió rì rào qua lũy tre, bờ trúc, tiếng tàu lá chuối đập phần phật sau vườn.

Sáng hôm sau, Toại ngồi trên xe đò trở lại Sài Gòn, chàng đoán được việc gì sẽ xảy đến cho chàng khi gặp lại Nguyệt. Nhưng lòng Toại đã quyết định : con đò xưa phải quay về bến cũ. Huệ mới thật sự là người bạn đời nết na, hiền hậu của chàng. Tình yêu vợ, thương con đang dạt dào trong tim Toại. Chàng phải có bổn phận với Huệ và bé Phát.

Toại vừa bước vô nhà thì chạm mặt Nguyệt ngay. Nàng quắc mắt hỏi :

VỀ VỚI MÁ

**Con cũng muốn về thăm lại má
Thăm dòng sông Hậu nắng lúa thưa
Có cây dừa lão thân gầy quá
Đứng khóc theo mùa con nước đưa**

**Thấy nhớ làm sao mùa lúa chín
Má ngồi khâu áo ở đầu sân
Thương thằng hai đã nằm trong đất
Thằng út mơ màng tính vượt biên**

**Con gởi buồn theo mấy gốc bần
Mây giàn mướt khía mới đơm bông
Mây dây bình bát dây me đất
Và đám ô rô lủ mái dầm**

**Má biết con yêu thích cúc tần
Cái hương sao nháy rất thanh tân
Từ khi con bỏ quên đời lính
Lòng chêt còn thương những lá vàng**

**Ai cất lia chi từng nóm ruột
Mà kinh xáng mức cạn khô dòng
Mà chim bìm bịp chim tu hú
Cũng trốn bay về chôn biển đông**

**Con mộng đêm nay dưới ánh đèn
Hồn già sống lại thưở hoa niên
Chờ con xuôi bước miền châu thổ
Cho cát bồi hạt giống xanh thêm**

Lâm Hảo Dũng

- Sao, xong việc hết chưa ?

Chàng lấp lửng :

- Việc gì ?

Câu nói của Toại làm cho nàng điên tiết lên, giọng Nguyệt oang oang :

- Việc con Huệ ký vào đơn xin ly dị. Việc xin tiền ba má anh để mua xe hơi. Ngoài hai chuyện đó ra, đâu còn gì phải hỏi.

Toại tuyệt nhiên không đá động đến việc xin tiền cha mẹ, còn việc buộc Huệ ký tên ly dị, chàng đã có một quyết định dứt khoát rồi. Nguyệt lộ vẻ sốt ruột liền hối thúc Toại :

- Lá đơn đâu ? Đưa em xem.

Chàng điềm nhiên trả lời :

- Anh xé rồi.

Nguyệt giương cặp mắt sắc ngó Toại, lồng lộn lên :

- Cái gì ? Anh xé tờ đơn rồi ?

- Phải. Chàng đáp gọn

Mặt Nguyệt hầm hầm, giọng mỉa mai :

- Người ta nói : “Vợ chồng cũ không rủ cũng tới” đúng lắm mà. Bộ anh muốn trở về với con nhà quê đó phải không ?

Toại không trả lời. Chàng cúi kính :

- Thư của anh đâu ?

Nàng khinh khỉnh trở mặt cười nhạt :

- Thư gì ?

Phần nộ bùng lên, Toại gắt gỏng :

- Thư của chị Hai anh báo tin Huệ có thai, sao em nỡ thủ tiêu đi ?

Nàng nguyệt ngang, gạt phắt đi :

- Nhưng cái bào thai đó của ai ? Biết đâu họ dùng nó để kéo anh về.

Trước những lời tráo trở của Nguyệt, Toại mất bình tĩnh, sùng sộ :

- Nhưng thư đó do chị Lan lén Huệ gửi cho anh, chớ Huệ có viết đâu ? Em chớ nên ăn nói hàm hồ.

Một lần nữa, Nguyệt lại trề môi dè bĩu :

- Sao anh ngây thơ quá.

Nàng hần học nói thẳng vào mặt Toại :

- Tôi không muốn giống con Yến bị đồng nghiệp dèm pha giứt chồng người khác, hoặc họ xỏ xiên tôi làm vợ bé anh nên tôi mới quyết định lấy anh làm chồng chánh thức. Nay rõ ra, anh muốn quay về với vợ con anh, vậy thì càng hay. Nội ngày mai, anh dọn đi nơi khác mà ở, vì nhà này là của ba má tôi cho tôi. Anh không có quyền gì nấn ná nơi đây nữa.

Toại tiu nghỉu nói vớt vát :

- Nếu em đuổi thì anh đi.

Dứt lời, chàng uể oải đứng lên, ra lấy xe vespa đến nhà Tài ở trọ vài tháng để chàng vào bộ xin hoán chuyển với một đồng nghiệp trở về Sađéc dạy. Còn Nguyệt thì thản nhiên vào nha trung học làm đơn xin cấp một

học bổng sang Mỹ tu nghiệp. Nàng dự tính sẽ kết hôn với một công dân Hoa kỳ để ở luôn bên đó.

Ông bà Phán cũng bắt đầu thực hiện kế hoạch của mình. Họ nhờ Lan đưa vào nhà bà Hai Thời giới thiệu làm quen. Dần dà, tình thương con, thương cháu giúp họ xóa đi khoảng cách nghèo giàu ; nhờ đó, sự thân thiện đến không mấy chốc. Bà Hai cũng không hẹp lượng cho họ nhìn nhận bé Phát làm cháu nội.

Một buổi tối nọ, bà Phán bàn với chồng :

- Thấy con Lan, tôi tội nghiệp. Sau khi đám cưới của nó với thằng Tân, tôi định cho con gái mình một số tiền lớn để nó cất một căn nhà ngói bên cạnh nhà mẹ chồng mà ở cho đàng hoàng. Từ nhỏ đến lớn, nó sống trong nhung lụa, bây giờ thấy nó cực khổ, lòng tôi không đành. Ông nghĩ sao cho tôi biết ?

Ông Phán cau đôi lông mày, trầm ngâm nghĩ ngợi, đầu gật gù :

- Vợ chồng mình chỉ có hai đứa con, gia sản này là của chúng nó. Bà tính như vậy cũng hợp ý tôi. Vậy bà nên thực hiện sớm càng tốt, để lúc về nhà chồng, con Lan có một chỗ ở khang trang.

Ông căn dặn vợ thêm :

- Nhớ bảo con Lan đừng tiết lộ việc này cho thằng Tân biết. Tính nó khảng khái, cương trực, không chịu nhờ vả ai, nếu biết tiền của mình cho, nó có thể từ chối, chi bằng cứ nói là của con Lan đành dùm bấy lâu nay.

Bà vọt miệng khen chồng :

- Ý của ông hay đó. Nếu ông không nhắc thì tôi quên mất.

Ông Phán mỉm cười đắc chí.

Toại quay về dạy ở trường trung học Sađéc được một tuần thì ông bà Phán tổ chức đám cưới cho Lan và Tân. Đôi uyên ương sung sướng sánh vai nhau đến từng bàn chào bà con hai họ cùng bạn bè đồng nghiệp. Phải đợi đến hôm nay, bà Hai Thời mới nở trên môi nụ cười mãn nguyện. Toại bồng con trên tay, Huệ ngồi cạnh chồng, nhìn anh chị rồi thì thầm bên tai Toại :

- Làm sao em tin được anh chị mình có ngày vui hôm nay ?

Chàng âu yếm ngó vợ, miệng túm tím :

- Cũng như chuyện của chúng ta vậy. Châu về hiệp phố mà em.

Chợt ông bà Phán đến gần vợ chồng Toại, bà nựng cháu nội, ông khề khà mồm lời với con :

- Ngày mai, chị con về nhà chồng. Con Huệ và thằng Phát dọn qua ở với ba má cho vui cửa vui nhà. Vắng thằng nhóc này, tao với má mầy nhớ nó quá. Ba má sẽ nhờ một người giúp việc để con Huệ rảnh tay lo cho bé Phát.

Toại khấp khởi mừng, nét mặt hân hoan :

- Cám ơn ba má nhiều.

Bà Phán khoan khoái bảo :

- Cuối tháng, tao với ba tụi bây sẽ tổ chức một bữa tiệc nữa để giới thiệu con dâu và cháu nội.

Nghe vợ nói đúng ý mình, ông bật cười khành khách ra vẻ hả hê. Huệ nghe qua thỏa dạ, một niềm vui nhuộm lên trong lòng. Hạnh phúc giờ đây mới mỉm cười với nàng. Huệ ríu rít cảm ơn sự hiểu biết của cha mẹ chồng.

Hoàng hôn bàng lãng ở chân trời. Chiều xuống dần trên sông nước Cửu Long. Những giọt nắng cuối ngày rơi lãng đãng trên mặt nước nhấp nhô. Đám lục bình bèo trôi về một phương trời vô định. Trời chạng vạng. Cảnh vật bên kia sông chỉ còn là một dãy nhà đen kịt chạy dài, lập lòe những ánh lửa cách khoảng lẻ loi. Đâu đây có

tiếng mái chèo khua nước. Một cô gái trên ghe thương hồ cất tiếng ngâm :

Hồ hơ... Thuyền đi để bến đợi chờ.

Tình đi, nghĩa ở, bao giờ quên nhau ?

Gọng cô trầm ấm, âm thanh êm mượt trên sông:

Hồ hơ... Đón cây ai nở dứt chồi,

Đạo chồng, nghĩa vợ, giận rồi lại thương.

Trong kỳ chấm thi tú tài năm sau, Toại gặp lại Tài ở Sài Gòn. Bạn chàng cho biết sau khi Toại quay về quê cũ vài tháng thì Nguyệt cũng được một học bổng đi Hoa kỳ tu nghiệp hai năm. Bẵng đi một thời gian, bà hiệu trưởng cho biết Nguyệt đã kết hôn với một giáo sư Mỹ và được phép ở luôn bên đó. Toại nghe qua, thở phào nhẹ nhõm. Chàng thầm nghĩ, đối với Nguyệt, tình yêu, tiền tài, tham vọng, lúc nào nàng cũng muốn vươn cao để bay xa. Giờ đây, người chồng Mỹ của Nguyệt sẽ tháp cánh cho nàng toại nguyện. Giữa Toại và Nguyệt có một hố ngăn cách, họ đã cùng

nhìn nhau nhưng không cùng một suy nghĩ. Đến lúc này chàng mới nhận ra đường đời không dài, nhưng lắm chông gai nên phải dò dẫm đi từng bước một cho khỏi ngã.

Hạnh phúc lứa đôi của hai cặp vợ chồng trẻ Tân và Lan cũng như Toại và Huệ không được kéo dài với thời gian vì chiến tranh dấy động khắp miền Nam. Hai thế lực quốc tế dùng mảnh đất Việt nam làm chiến trường để thí nghiệm vũ khí tối tân của họ. Nhà lãnh đạo yêu nước chân chính của miền Nam đã bị giết chết vì ông không nghe theo lệnh Mỹ. Đám tướng tá bất tài được thế lực ngoại bang dựng lên để dễ sai khiến. Chính quyền miền Bắc cũng chẳng hơn gì. Được sự hậu thuẫn của khối cộng sản quốc tế, họ núp dưới chiêu bài giải phóng để lấn chiếm miền Nam, bắt cầu nhuộm đỏ Đông Nam Á. Cả hai chính quyền bù nhìn Nam cũng như Bắc đều cúi đầu tuân lệnh ngoại bang, xua một thế hệ thanh niên Việt Nam ra bãi chiến làm vật tế thần.

Mặc dầu Tân và Toại được hoãn dịch vì lý do hai người đều là con trai duy nhất trong gia đình, tuy nhiên đêm đêm nghe tiếng súng từ xa vọng về, tiếng gầm thét của đoàn trực thăng trên không trung, bắn từng loạt đạn đại liên xuống vùng xôi đậu làm cho họ cứ thao thức không thể nhắm mắt. Rồi có đêm, cả gia đình Tân hốt hoảng chui xuống bộ ván khi vài trái hoả tiễn 122 ly rơi bừa bãi vào quận lỵ. Sáng sớm trên đường ra chợ Sađéc, Lan nhìn thấy nét ưu tư hiện rõ trên khuôn mặt người dân. Nụ cười cũng biến mất trên môi của đám học trò vốn vô tư mấy năm trước.

Người dân miền Nam chưa hoàn hồn sau biến cố tết Mậu Thân thì chỉ vài năm sau họ lại kinh hoàng bởi mùa hè đỏ lửa. Cho đến khi các tên đầu sỏ quốc tế thoả thuận phân chia thế giới theo chiều hướng của họ thì miền Nam bị bức tử. Cuộc di tản 30 tháng tư năm 1975 làm cho các nước láng giềng của Việt Nam ngỡ ngàng. Tiếp theo là hàng triệu người dân miền Nam vượt biển tìm tự do và một số không ít bỏ thân trên biển cả đã đánh động lương tâm của thế giới. Những con tàu cứu người vượt biển từ các nước giàu lòng nhân đạo vượt trùng dương sang tận biển Đông để vớt người tỵ nạn.

Trước cổng trường con gái

Đoàn Vị Thượng

**Khi các em ùa ra như đàn bướm
Bao anh chàng đứng dựa dưới hàng cây
Tôi ngoài cuộc – đứng bên – và thấy hết
Nhiều thư tình vội vã lén trao tay.**

**Tôi cũng có một phong thư muốn gửi
Suốt mười năm lỡ thất lạc số nhà
Nào các em hãy nhấn giùm tôi với
Cổng cổng trường này, cô gái ấy đi ra.**

**Cô gái ấy đi ra... mười năm không thấy lại
Chỉ các em cứ lủ lợt tan trường
Phong thư cũ niêm mỗi tình thơ dại
Tay tôi cảm muốn gỡ ngại tơ vương.**

**Nên cứ mỗi buổi chiều tan lớp học
Khi các em đang rôi rít hẹn hò
Mắt lơ dểnh thoáng ngạc nhiên bắt gặp
Có một người đứng trí đứng buồn xo.**

Sau hai năm dạy dưới chế độ mới, Toại quyết định đưa vợ con rời khỏi đất nước. Tân không nỡ bỏ mẹ già nên ở lại. Lan cũng chiều ý chồng vì nàng cũng không đành để ông bà Phán quạnh hiu lúc tuổi già. Hơn nữa, nàng vừa hạ sinh một đứa con gái đầu lòng tên Cúc nên việc vượt trùng dương quá nhiều khê và nhiều nguy hiểm.

Chiếc ghe bầu gắn máy chở gia đình Toại và hai mươi người vượt biên lênh đênh trên biển cả suốt một tuần lễ mới đến được bến bờ Mã Lai. Sau những ngày thấp thỏm lo âu, hai gia đình bà Phán và bà Hai Thời mới nhận được điện tín của Toại từ Mã Lai gửi về báo tin gia đình chàng đã đến bến bờ bình an. Bẵng đi một thời gian, vợ chồng Lan lại nhận được thư em cho hay gia đình Toại đã được phái đoàn Mỹ phỏng vấn và chấp thuận cho sang Hoa kỳ tỵ nạn chính trị. Lan mừng đến rơi nước mắt. Tân choàng tay ôm vai vợ thỏ thẻ :

- Cuộc đời của hai em mình coi như đã yên, một chân trời mới đang rộng mở trước mắt chúng nó.

Lan ngả đầu vào vai chồng, giọng buồn bã :

- Hai phương trời cách biệt, biết đến bao giờ chị em mới gặp mặt nhau ?

Tân gượng cười an ủi vợ:

- Được toàn mạng sống và được một nước tự do cứu mạng là phước đức lắm rồi.

Chàng tiếp tục thì thầm bên tai Lan :

- Lịch sử đã sang trang, chính trị rồi cũng phải xoay chiều thay đổi, biết bao nhiêu nước trên thế giới, năm trước còn là kẻ thù, năm sau trở thành bạn. Trên đời này đâu có việc gì bất di bất dịch đâu em, thì chuyện hợp tan đều có thể xảy ra. Một ngày đẹp trời nào đó, vợ chồng Toại sẽ đưa thằng Phát về thăm nội ngoại và cậu mợ của nó.

Những bài thơ bỏ quên

Những bài thơ em viết rồi bỏ quên
Nằm lặng yên bên thêm kí ức
Bỗng một lần kỉ niệm về đánh thức
Em đọc lại thơ mình

Có bài thơ buồn như một ngày không bình minh
Có bài thơ dở dang câu chữ
Nét chữ nghiêng như gió
Thổi qua miền tóc dài vụng dại của hai mươi

Có bài thơ chỉ một tên người
Viết hoa bằng mực tím
Người ấy giờ đã không còn đến
Sao thơ ơi, mong đợi nữa làm gì...

Có bài thơ đỏ phượng mùa thi
Có bài thơ cong như nhánh cỏ úa
Có bài thơ ngập ngừng lời hứa
Sẽ không quên

Có bài thơ em viết cho anh
Những cảm nghĩ dại khờ về hạnh phúc
Yêu mến tự đáy lòng thành thực
Nắn nót những dòng ngày ngò

Thời gian qua, tình yêu qua
Và em đọc lại thơ
Anh trở về từ những ngày đã mất
Như những lảng quên chưa bao giờ có thật
Như năm tháng chưa từng phôi phai...

Nguyễn Thủy Nguyễn

Tiếng bé Cúc khóc lè nhè hoà với câu hát ầu ơ của bà Hai kéo vợ chồng Tân trở về thực tại. Lan vội nắm tay chồng lắc mạnh :

- Mình vào nhà đi anh, chắc con đang đói.

Tân lững thững nối gót theo vợ, đầu còn miên man suy nghĩ về vận nước nổi trôi. Một mộng ước tầm thường được ấp ủ trong lòng nhà giáo trẻ, chàng chỉ mong sao người dân được no cơm ấm áo, được quyền yêu nước không phân biệt chủ nghĩa nào là đủ. Chàng từng ngao ngán khi trông thấy những con người mang danh giải phóng lại đi áp bức và bóc lột đồng bào ruột thịt.

Trên bầu trời xanh biếc, vài cụm mây trắng bồng bênh lang thang về một phương trời vô định. Giòng Sa giang vẫn lờ lững trôi, ven sông những đám lục bình lác lư, ngơ ngác.

(còn tiếp 1 kỳ)

Hai mảnh tình

Đặt tách café xuống bàn, Tâm đưa tay kéo túi xách để trên chiếc ghế bên cạnh, lục lọi một lúc lâu, rồi lấy ra một gói thuốc đã cạn. Chỉ còn hai điếu, bật quẹt, châm điếu thuốc lá, Tâm nhả khói thuốc thành từng vòng. Từng vòng quyện vào nhau, mắt mơ màng nhìn những sợi khói mỏng manh giăng phủ... Cánh thiệp hồng nằm im lìm giữa bàn như thách thức, mời gọi, hay thậm chí nói với Tâm một điều gì sâu kín nhất...

Trang đi lấy chồng. Có thật như vậy không? Tâm nghe như có ngàn cân đè nặng trên quả tim nhỏ bé của mình... Tâm hối tiếc. Tâm thật sự hối tiếc. Nếu ngày đó, Tâm đừng thốt ra lời nào thì chắc hẳn bây giờ Tâm vẫn giữ được tình cảm ấy. Tâm thấy giận mình quá. Cứ để tự nhiên như những ngày tháng trước thì đã sao, tại sao lúc đó Tâm không kềm chế được lòng mình, để bây giờ muôn đời Tâm mãi mãi mất Trang, một người tình tuyệt vời.

Nhưng đắng cay luôn đến trong đời cô gái ấy. Chính đôi mắt sâu muện của Trang đã mách bảo cho Tâm biết Trang đã phải chịu đựng thật nhiều đau khổ trong đời.

Những kỷ niệm phút chốc lại trở về với Tâm. Tâm nhớ những ngày còn là học sinh ESL ở trường Central. Ban ngày đi làm, chiều về cắp sách đi học. Dù bận rộn và cực khổ nhưng đối với Tâm, thời gian đó sao mà nên thơ quá. Bạn bè cùng lứa tuổi với Tâm người trước, kẻ sau đều đến trường sau một ngày mệt mỏi kiếm kế sinh nhai. Tâm nhớ nhất là buổi chiều mưa hôm ấy, vào giữa tuần của tháng ba mà sao trời cứ mưa tầm tã. Trên sân trường đã lưa thưa người qua lại. Chỉ còn vài cô gái căng dù, đội mưa đón xe bus. Trời mưa mỗi lúc một nặng hạt. Tâm cho xe chạy sát vào lề đường, vừa cho kiếng xe xuống vừa gọi lớn:

- Máy chị ơi! Lên xe đi. Đợi xe bus lâu, mưa ướt lạnh là cảm lạnh đấy.

Mấy cô gái nhìn nhau ái ngại, nửa muốn lên xe, nửa còn mắc cỡ. Tâm lại giục thêm một lần nữa:

- Lên xe đi, đừng ngại, Tâm cũng về cùng đường với các chị mà.

Cửa xe mở ra, ba cô gái bước lên xe, Tâm cẩn thận bật đèn và cho xe chạy. Ngoài trời, mưa vẫn tầm tã như trút nước.

Từ hôm đó, Tâm quen được ba người bạn gái,

Uyên, Trinh và Trang. Uyên và Trinh thì nhí nhảnh hay nói cười nên Tâm không ngại đùa giỡn.

Còn Trang, có lẽ Trang nghĩ mình lớn nhất trong bốn đứa, nên lúc nào Tâm cũng thấy Trang ít nói, ít cười. Thay vào đó, Trang hay trầm buồn suy tư như có uẩn khúc gì trong đời cô ấy. Điều đó làm Tâm càng thích tìm hiểu về Trang hơn. Đôi khi vào giờ nghỉ, Tâm tần ngần đến gọi chuyện, thì Trang chỉ trả lời những câu hỏi của Tâm, và nói nhiều câu vu vơ qua loa như: "Tâm đến chơi à, Tâm có khỏe không? ..." Hôm nay trời đẹp quá... một vài mẩu chuyện nhỏ... Hết giờ lại vào học. Cứ như thế, dù chỉ những mẩu chuyện vụn vặt trong ngày, nhưng Tâm thấy nơi Trang có điều gì đó làm Tâm càng chú ý nhiều hơn. Biết Trang đi học bằng xe bus, Tâm nhả ý đưa Trang về sau mỗi giờ học. Lúc đầu, Trang

còn ngại, nhưng sau này Trang đồng ý. Thế là hôm nào Tâm cũng đưa Trang về. Với Trang, Tâm luôn luôn là một người bạn tốt, vâng, chỉ là bạn thôi. Nhưng với Tâm thì khác, khi vào lớp hay lúc về nhà, Tâm luôn nhớ đôi mắt u buồn của Trang. Có điều gì khúc mắc trong đời Trang mà đôi mắt ấy lúc nào cũng đượm buồn. Cả những lúc Trang vui cười, những sợi buồn vẫn vương trong mắt Trang... Không biết từ bao giờ... Tâm thấy mình quan tâm và luôn nghĩ đến Trang. Rồi tình cảm ấy bộc phát rất tự nhiên qua từng câu nói:

- Trang nói chuyện nhỏ nhẹ, có duyên và dễ thương ghê. Tâm muốn ngồi nghe Trang nói hoài à, thật đó.

- Hôm qua Trang nghỉ học. Tâm thật buồn và trống vắng lắm.

Và một bài thơ của tháng Giêng

Thanh Tâm Tuyên

Con đường chưa ai tới
Màu hoa nào chưa ai trao nhau
Những chữ nghĩa còn hoang
Câu thơ thốt lạ thường
Nơi không gian còn tuyệt trình
Anh làm mới tình yêu
Lửa ấm cho lời nói
Những đêm sao ở mắt nhìn
Bắt đầu từ một lần trao gửi
Bắt đầu từ một lần hò hẹn
Cách nắm tay nghẹn ngào
Ngón tay âm thầm trò chuyện
Những bước chân của con thỏ rừng
Chạy trên cỏ sắc
Sợi tóc đen như một chuỗi cười
Trên chúm môi lá biếc
Những chòm hôn vội vàng
Làm những vì sao đổi ngôi
Anh muốn làm mới tình yêu
Thở nhớ nhưng chất ngất
Tưởng thấy khoảng đường liên hành tinh

Giữa phố đông đón đợi
Những ước mơ hiện ra đi cùng mọi người
Trong vòng tay ôm xiết
Đời là nghĩa những ước mơ
Những ảnh hình nghĩ chết

Anh phải làm mới tình yêu
Như sửa sang nhà cửa
Như xây dựng thành phố
Như vun bón ruộng vườn
Như người ta nhìn vào vũ trụ
Khi thế giới vừa dựng
Sẽ mời mọc tình nhân
Khi mặt trời vừa thức
Là đòi gặt mùa xuân
Cho làn mi lá ngủ
Cho khóe mắt biển sâu
Cho trán hoa bát ngát
Bài thơ tình đã bỏ tâm hồn già
Đến với ngôn ngữ thiên nhiên
của mọi tình duyên là một

Phải làm mới tình yêu

Coi chúng ta là những người thứ nhất
Trên trái đất này biết yêu nhau
Để những cặp tình nhân khác bắt chước
Để con cái sau này không khổ đau.

Rồi có những lần Trang ngồi chung với các anh lớn cùng trường vui ve trao đổi chuyện trò... Những lúc đó, Tâm thấy buồn. Tâm muốn Trang chỉ là của Tâm thôi, mặc dù biết rằng, ở trường này có rất nhiều người mến Trang, nhưng Tâm không muốn thấy Trang vui vẻ với họ. Tâm có quá ích kỷ lắm không?

Biết Trang thích kẹo the, Tâm mang thật nhiều kẹo the để dành cho Trang. Tâm biết mình đã để ý, thương yêu Trang, vì hình bóng của Trang luôn có trong tim Tâm, cả trong suy nghĩ và trong ánh mắt của Tâm. Tâm biết Trang hơn Tâm 5 tuổi và Trang luôn coi Tâm là một đứa trẻ. Tuy vậy, nhưng Tâm luôn vẫn nghĩ tới và có lúc nhớ Trang đến quay quắt... Tâm không thấy xấu hổ khi thương yêu một người con gái lớn tuổi hơn mình. Đã suy nghĩ nhiều nên Tâm tự bào chữa cho mình. Tình yêu không phân biệt tuổi tác, hơn nữa... ở Mỹ mà... thế là Tâm vẫn nuôi tình cảm ấy lớn dần... lớn dần theo ngày tháng.

Úp cái chén cuối cùng vào chạn, Trang đứng lên, rót một ly nước, rồi uống thật vội vàng. Sau đó vào phòng lấy túi xách, chìa khóa, khóa cửa nhà và đi nhanh ra đường. Đường từ nhà Trang đến chợ cũng không xa lắm, nên Trang không đến trạm xe bus, mà đi thẳng đường 46th... Buổi trưa của tháng bảy, khí trời oi bức làm sao. Cây cối đứng im lìm chờ gió về để đong đưa đùa giỡn. Thế mà gió vẫn biệt tăm trên cao. Ông mặt trời vẫn không ngừng tung những tia nhìn nóng bỏng xuống mặt đường loang lổ dầu... Bước nhanh qua đường, Trang đến thẳng chợ Phước Lộc Thọ, Trang có thói quen đi chợ vào buổi trưa thứ bảy, sau một tuần mệt mỏi với công việc.

Trang đến Mỹ được 14 tháng, có ba mẹ và hai em của Trang nữa. Mẹ Trang rất yếu, bệnh hoạn, nên Trang rất lo và thương mẹ. Khi đã hết tiền trợ cấp, Trang phải đi làm để phụ ba mẹ lo cho hai em học hành. Rồi tiền nhà cửa, điện nước, bảo hiểm vv..., một mình Trang phải quán xuyến cả. Ban ngày đi làm, tối về, đi

học Anh văn, có lúc Trang thấy mình sắp đuối. Tuần này, trường cho nghỉ. Đến đầu tháng mười mới học lại, Trang đỡ vất vả một tí. Tối về vẫn có giờ để săn sóc mẹ. Mấy hôm rồi, Trang không gặp Tâm, cũng thấy buồn. Buồn nhưng Trang vẫn thấy thoải mái hơn, vì Trang đã cảm nhận được cái tình cảm non nớt Tâm dành cho Trang. Nghỉ học lúc này rất tốt cho Trang, vì Trang muốn tránh ánh mắt tha thiết của Tâm nhìn Trang mỗi lúc đến lớp... Trang sợ lắm những tình cảm đến với Trang trong lúc này... Sau một lúc chọn các thứ cần thiết, Trang xách hai tay hai túi thức ăn khá nặng và đi bộ đến trạm xe bus, chợt nghe có tiếng gọi sau lưng:

- Kìa Trang

Trang quay lại, Tâm đứng đó ánh mắt sáng ngời với nụ cười tươi trên môi, vừa đưa tay đỡ lấy túi xách cho Trang vừa nhanh nhẩu nói :

- Trang vừa đi chợ ra há, định đi xe bus à. Thôi gặp đây thì để Tâm đưa về. Trời nắng đón xe lâu ỏi lắm. Trang không nói gì đưa túi xách cho Tâm mà đầu óc như tơ vò trăm mối. Tại sao Tâm lúc nào cũng như bóng ma ở bên Trang mãi thế. Trang muốn tránh Tâm thì lại gặp hoài. Trong lúc đó Trang trông ngóng một người thì người ấy vẫn biệt tăm nơi phương nào. Tâm rất tốt với Trang, thương yêu và quan tâm lo lắng cho Trang, nhưng Trang bao giờ cũng coi Tâm là bạn, chỉ là bạn thôi. Ngoài ra, Trang chưa bao giờ nghĩ xa hơn. Bởi vì Trang đã dành trọn tình cảm của mình cho một người, nhưng người ấy chưa bao giờ nói yêu Trang. Tuy thế, Trang vẫn

yêu thương và chờ đợi. Trang nghĩ, “một ngày nào đó, anh ấy sẽ ngỏ lời yêu Trang và cùng Trang xây tổ uyên ương”. Trang tin tưởng như thế... Tâm đã để hai túi xách của Trang vào xe Tâm, rồi mở cửa cho Trang bước lên...

Xe rẽ vào con đường nhỏ, có nhiều ngã tư nên phải đi chậm chậm. Tâm chọn một CD khác cho vào máy, tiếng nhạc cất lên nhẹ nhàng. Tâm liếc nhìn Trang đang trầm tư suy nghĩ, ánh mắt mơ màng nhìn về phía trước, Tâm nhẹ nhàng lên tiếng:

- Trang, làm gì mà thần thờ ra thế.

Trang tránh ánh mắt của Tâm, nói nhỏ:

- À, có gì đâu. Trang đang tính lại xem mua ngần ấy thức ăn có đủ cho một tuần hay không.

- Máy hôm rồi Trang vẫn đi làm đều chứ?

- Có, Trang vẫn đi làm mỗi ngày.

- Bác gái ở nhà đỡ bệnh chưa?

- Cám ơn Tâm, mẹ Trang đỡ nhiều rồi.

- Chiều hôm qua Trang đi đâu mà Tâm gọi phone không gặp được?

- À, Trang đưa mẹ đi tái khám.

Qua khỏi khúc quanh là ngõ vào nhà Trang, Trang quay qua nhìn Tâm và nói :

- Đến nhà rồi ngừng ở ngoài này đi Tâm, cám ơn Tâm nhiều nhé.

Tâm đang nghĩ ngợi mông lung chợt giật mình khi Trang cất lời nhắc nhở. Tâm cho xe đậu sát bên lề và mở cửa xe cho Trang. Trang xách hai túi thức ăn, quay lại chào Tâm một lần nữa, rồi lặng lẽ vào nhà. Tâm nhìn theo từng bước nhỏ của Trang, cho đến lúc cánh cửa nhà của Trang khép lại Tâm mới cho xe chạy. Một nỗi buồn xâm chiếm hồn Tâm. Tâm biết, Trang chẳng để ý gì đến Tâm. Dù vậy, Tâm không thể quên Trang được. Một ngày không thấy mặt thì Tâm gọi phone để nghe giọng nói nhẹ nhàng của Trang. Có những lúc Tâm biết Trang cố ý tránh Tâm. Nhưng Tâm đành chịu vậy, vì đời Tâm đã gắn liền với tâm hồn của Trang rồi.

Nhìn đồng hồ, ba giờ chiều rồi mà nắng vẫn gay gắt. Chẳng biết làm gì, Tâm cho xe đi lòng vòng ra biển. Và như thế, Tâm đi mãi, đi mãi dọc theo chiếc cầu dài nối trên biển. Ánh nắng chiều tỏa xuống nóng ran cả mặt. Tâm lại nghĩ

Chiếc áo dài Việt Nam

**Chiếc áo quê hương dáng thướt tha
Non sông gấm vóc mở đôi tà
Tà bên Đông Hải lung linh sóng
Tà phía Trường Sơn rực rỡ hoa
Vạt rộng Nam phần chao cánh gió
Vòng eo Trung bộ thắt lưng gà
Nhịp tim Hà Nội nhò gò ngực
Hương lúa ba miền thơm thịt da**

Mười năm cách biệt

Tặng Lê Thị Ngọc

**Thiếu vắng mười năm em với ta
Mười năm mà cứ ngỡ hôm qua
Em chưa chải hết sấu trên tóc
Ta đã tan rồi mộng dưới hoa
Vẫn nhớ, vẫn thương mà cách trở
Dấu cười, dấu khóc cũng chia xa
Con tim vô tội chưa ngừng đập
Thì chút tình xưa vẫn thiết tha.**

Đinh Vũ Ngọc

đến Trang. Giờ này Trang đang làm gì nhỉ. Chắc cô ấy đang chăm sóc mẹ. Trang rất có hiếu với ba mẹ. Những ngày mẹ bệnh, Trang phải nghỉ học, ở nhà lo cho mẹ. Trang còn là người bạn tốt với tất cả mọi người. Đối với Tâm, Trang là một thần tượng... thật cao xa lắm... Tâm cứ phải theo mãi, theo mãi. Tâm thầm nghĩ: phúc cho anh chàng nào được Trang chiếu cố... Người đó là ai nhỉ? Trang kín đáo, lại quá trầm lặng. Không ai biết được lòng Trang thế nào. Tâm cho xe vòng xuống triền đồi, rồi ra thẳng con đường lớn trở về nhà. Ông mặt trời đã đi ngủ từ bao giờ...

Ánh mặt trời chiếu qua cửa sổ, bắn những tia nắng vào phòng làm Trang giật mình choàng tỉnh. Đêm qua mẹ lên cơn suyễn, ho hoài, Trang phải ở bên mẹ. Khi thì cho mẹ uống thuốc. Lúc thì vuốt ngực cho mẹ dễ thở... mãi cho đến gần sáng mẹ mới ngủ được. Trang cũng vừa về phòng ngã lưng xuống và thiếp đi được một lúc thì trời đã sáng. Hôm nay Chúa nhật, Trang không đi làm, nên giờ này vẫn còn trên giường. Tung chăn

chỗ dậy, Trang bắt đầu dọn dẹp nhà cửa, làm thức ăn cho ba mẹ và các em xong, Trang vào phòng đọc sách ... Vừa mở trang sách trên tay, một tấm hình trong sách rơi ra. Trang nhặt lên xem. Hình Trang và Quân chụp chung bên cây hoa trước cổng nhà Trang. Nhìn hình, Trang lại nhớ đến những tháng ngày đã qua. Mỗi ngày Chúa nhật, lòng Trang rộn ràng vui như mở hội, thu xếp công việc nhà xong là Quân đến, xin phép ba mẹ và hai đứa cùng đi chơi. Khi thì đến bờ hồ ngắm cảnh sông nước. Lúc ghé công viên chơi đùa, và cùng đi shopping mua sắm các thứ. Kể cho nhau nghe những chuyện vui buồn của một tuần qua... Thế rồi không hiểu vì sao, từ buổi chiều hôm ấy, sau nụ hôn từ già, Quân ra đi và mãi đến hôm nay vẫn chưa thấy quay về. Lúc đầu, Quân còn gọi phone cho Trang. Quân bảo còn phải giải quyết vài công chuyện ở xa... Khi xong việc, Quân sẽ trở về. Dần dần theo thời gian, Quân không còn liên lạc nữa. Trang buồn lắm, có nhiều lúc muốn quên Quân để lòng thanh thản, nhưng biết làm sao khi trái tim Trang đã trao trọn cho Quân. Những ngày bên nhau, Trang chờ đợi lời ngỏ yêu của Quân như mảnh đất cần mong giọt mưa đầu mùa rơi xuống. Thế mà Quân vẫn vô tình, chưa một lần nói yêu Trang. Trang biết Quân yêu thương Trang, dành tình cảm thật nhiều cho Trang. Nhưng lời yêu, anh chưa bao giờ tỏ. Tại sao thế...? Có những lúc Trang thấy Quân nhìn Trang say đắm. Trang nhắm mắt chờ nụ hôn môi. Nhưng rồi Quân chỉ ôm Trang và để lên trán, lên tóc Trang thật nhiều nụ hôn, kể cả lần chia tay cuối cùng. Quân đã hôn lên trán và mắt Trang mà thôi. Trang thật không hiểu có uẩn khúc nào, mà Quân phải e dè như thế. Thế rồi, từng ngày, từng ngày, Trang thấp thỏm đợi chờ... Tiếng chuông điện thoại reo, tim Trang cũng đập mạnh. Tiếng xe ai dừng trước ngõ, Trang ngó bước chân Quân... Nhưng, Quân như cánh chim bay thật xa... xa mãi để Trang mãi gửi hồn mình đến phương trời nào đó... Có Quân, có những kỷ niệm, với ước mong một ngày Quân trở lại... Con đường nhỏ vẫn quen lối cỏ, bóng cây nghiêng mình chờ bước chân Quân... Về với em Quân ơi! Chung quanh, Trang có thật nhiều

bạn bè, người thân. Mọi người luôn quan tâm, yêu thương Trang, những lời ngọt ngào luôn rót bên tai mỗi ngày. Thế nhưng... Trang chỉ có một trái tim, mà trái tim đó đã có hình bóng Quân chiếm trọn. Có những lúc Trang thấy tội nghiệp cho Tâm, một người bạn nhỏ đáng thương... Tâm theo Trang mãi dù biết tình cảm của Trang đã trao cho gió gởi cho mây. Tâm luôn để ý đến Trang. Lúc Trang vui hay khi Trang buồn, Tâm là người luôn ở bên cạnh Trang. Trang phải làm gì và suy nghĩ gì? Quân ơi, sao anh vô tình quá. Anh có biết em đang mỗi ngày chờ đợi anh không? Một lời thăm hỏi em qua điện thoại cũng không được nữa sao Quân? Nụ hôn ngày ấy hay Quân đã quên rồi...

Tiếng chuông điện thoại reo, Trang đưa tay quẹt hai dòng nước mắt, chạy nhanh đến, hy vọng người gọi sẽ là Quân...

- Hello.

- Hello, Trang đó hả, Tâm đây, Trang khỏe không?

- Cám ơn. Trang vẫn khỏe.

- Tâm đi công chuyện gần nhà Trang. Tâm có thể ghé nhà thăm Trang được không?

- Ồ, chắc Trang phải đi công chuyện bây giờ, nên không tiếp Tâm được.

Tâm chột vui hẳn.

- Ồ, nếu vậy thì Tâm đến chỗ Trang đi luôn nhé.

Thấy và chuyến đò xưa

Lặng xuôi năm tháng êm trôi

Con đò kể chuyện một thời rất xưa

Rằng người chèo chống đón đưa

Mặc cho bụi phấn giữa trưa rơi nhiều

Bay lên tựa những cánh diều

Khách ngày xưa đó ít nhiều lãng quên

Rời xa bên nước quên tên

Giờ sông vắng lặng buồn tênh tiếng cười

Giọt sương rơi mặn bên đời

Tóc thầy bạc trắng giữa trời chiều đông

Mắt thầy mòn mỏi xa trông

Cây bơ vợ đứng giữa dòng thời gian...

Nguyễn Quốc Đạt

Trang tần ngần một lúc rồi nói với một giọng yếu ớt:

- Cám ơn Tâm, Trang có hẹn với chị bạn, và Uyên với Trinh. Họ sẽ đến đón Trang luôn, thôi để dịp khác Tâm nhé. Bye Tâm.

Không đợi Tâm nói gì, Trang cúp phone xuống bàn và ngắt người một lúc... Trang có hẹn đi chơi với Uyên và Trinh đâu, nhưng để để từ chối, Trang đặt chuyện cho xong... Trang lại nghĩ đến Quân... Người mà Trang chờ đợi thì không bao giờ đến. Kể Trang muốn tránh thì cứ gặp hoài. Trang phải tham gia cuộc thi này cho đến bao giờ đây. Trang rất hiểu Tâm thương Trang rất nhiều, và thật tình chứ không phải đùa giỡn. Đã nhiều lần, Trang bắt gặp ánh mắt tha thiết của Tâm nhìn Trang. Những lúc ấy, Trang thấy lòng mình chùng xuống. Trang buồn và thương hại cho Tâm. Chung quanh Tâm có biết bao cô gái dễ thương nhí nhảnh muốn kết thân với Tâm, sao Tâm không chọn một người mà cứ theo đưa Trang về mãi. Có lúc gọi phone cho Trang, giọng Tâm trầm buồn và tha thiết... Trang đâu phải là gỗ đá mà không biết rung cảm trước những yêu thương ấy... Thế nhưng, Trang cảm nhận tình cảm Trang dành cho Tâm chỉ là lòng thương hại nhất thời thôi. Bởi vì Trang không cảm thấy nhớ Tâm, cũng không mong điện thoại của Tâm dù có nhiều ngày không gặp. Trang thậm chí mong cho Tâm gặp một người bạn gái khác, biết quan tâm, lo lắng và yêu thương Tâm, vì Tâm đáng được sự ưu ái đó. Tâm là một người bạn trai tốt, thế nhưng lòng Trang chỉ có Quân. Người đầu tiên đến với Trang trên đất Mỹ này đã chiếm hết tình cảm của Trang, rồi ra đi biệt biệt sau buổi chiều hôm ấy, để Trang mãi chờ đợi, đợi chờ trong một khoảng không gian vô vọng. Quân ơi! Đến bao giờ anh trở về.

Ngồi ở văn phòng luật sư với một tập hồ sơ dày cộm, Quân thấy thời gian trôi thật chậm. Quá giờ hẹn 45 phút rồi mà hàng ghế ngồi đợi vẫn

còn đông người. Không biết tới lúc nào mới đến lượt của Quân vào cửa đây. Nhìn đồng hồ trên tường đã 11 giờ 50 rồi, hèn gì mà cái bụng rộn lên muốn ăn rồi. Quân đứng lên nhìn qua cửa kính, hình như mọi người cũng đã đến giờ nghỉ ăn trưa. Người thư ký trẻ để tấm bảng nhỏ trên cửa, báo nghỉ một tiếng, và 1 giờ đúng sẽ làm việc lại. Mọi người nhón nháo đứng lên. Quân cũng vội vã đi ra xe chạy vòng qua Dely mua vài thức ăn lát dạ, rồi ghé vào một công viên gần đó, vừa nghỉ ngơi ngắm cảnh vừa nhấm nháp ổ bánh mì thịt nguội. Buổi trưa của những ngày cuối tháng năm tại Cali có vẻ mát mẻ, trời cũng trong sáng hơn. Seattle tháng này vẫn còn những cơn mưa bất chợt. Có lẽ mùa hè ở Cali đến sớm hơn. Một vài cặp trai gái đùa giỡn, ngồi sát bên nhau tâm sự, có lúc bật lên tiếng cười thật giòn... Nhìn những cặp tình nhân âu yếm nhau, Quân thấy nhớ Seattle, nhớ em gái và nhất là nhớ Trang cô bé nhỏ nhắn, có đôi mắt u buồn đã bước nhẹ vào tim Quân. Và chính đôi mắt u buồn đó đã biến đổi cuộc đời của Quân hôm nay. Quân nhớ rất rõ buổi tối hôm đó là ngày 16 tháng 4 năm 1996, Quân đến dự sinh nhật của con Chú Long. Trong khi ngồi lai rai vài ly, chú nói:

- Ngày mai chú phải ra phi trường đón ba gia đình cựu quân nhân cảnh sát Việt Nam Cộng Hòa được đến định cư tại Mỹ. Chú cần vài người có xe van giúp chở họ về nơi chú đã chuẩn bị sẵn. Quân nhanh nhẩu tình nguyện đi giúp chú.

Sáng hôm sau, lúc 10 giờ 30 sáng, Quân đã

có mặt tại phi trường. Chú Long đã đến trước và đang hướng dẫn những gia đình mới đến làm những thủ tục giấy tờ nhập cảnh. Vừa thấy Quân, chú vẫy tay gọi. Quân chạy đến và chú giới thiệu Quân với một gia đình có 5 người, bác trai, bác gái, 2 cô con gái và 1 cậu trai út. Bên cạnh đó có một cặp vợ chồng, chú Long chỉ họ và nói với Quân :

- Đây là anh chị Hòa, chị họ của bác gái đây, con chở họ về nhà giùm chú. Anh Hòa sẽ chỉ đường cho con, vì gia đình này sẽ ở cùng một căn nhà với anh Hòa.

Quân vui vẻ chào hỏi và dẫn họ ra xe. Vừa đi, Quân vừa nói chuyện và giới thiệu những cảnh mới lạ ở Mỹ cho họ nghe. Nhưng có lẽ vì mệt mỏi sau gần hai ngày ngồi máy bay, Quân thấy họ thật bơ phờ và không mấy hứng thú nghe Quân nói chuyện. Chỉ có cô gái lớn là chăm chú lắng nghe và thỉnh thoảng có hỏi một vài câu như để Quân thêm hứng thú trong vai trò hướng đạo của mình. Quân lái xe theo sự chỉ dẫn của bác Hòa và 15 phút sau, dừng lại trước cửa một ngôi nhà có hai tầng, bác Hòa giới thiệu :

- Đây là nhà của Bác, bác đến Mỹ năm 1975 và đã mua nhà này được 10 năm. Khi nào có dịp qua đây, cháu nhớ ghé nhà bác chơi.

Theo sự hướng dẫn của vợ chồng bác Hòa, Quân giúp mọi người đưa hành lý vào nhà. Gia đình bác Hòa ở tầng trên có hai phòng. Bác có một người con gái đã lập gia đình ở xa, thỉnh

thoảng mới về thăm nhà. Tầng dưới có 1 phòng khách rộng và 3 phòng ngủ, 2 phòng tắm và nhà bếp. Lâu nay bác cho mượn. Nay bác lấy lại để bà con ở hôm sớm có nhau. Đưa hành lý vào nhà xong, bác Hòa mời cả nhà ăn cơm. Quân cũng được hân hạnh ngồi chung với họ. Bác Hòa đề nghị mọi người tự giới thiệu để làm quen và để xưng hô nữa. Em gái họ của bác Hòa lên tiếng :

- Tôi tên Trúc, ông nhà tôi tên Tiến. Còn đây là con gái lớn của tôi. Nó tên Xuân Trang, năm nay 21 tuổi. Em gái nó tên Trâm, năm nay 17 tuổi. Thằng út tên Tân, năm nay 14 tuổi.

Cả nhà vỗ tay chào đón, các cô cậu vừa được giới thiệu cũng bẽn lẽn đứng lên chào mọi người.

Từ hôm đó, Quân thường xuyên đến nhà Trang giúp đỡ đi làm giấy tờ, đi mua thức ăn, đồ dùng vv... Dần dần, Quân trở thành người thân của gia đình bác Hòa và bác Tiến. Nhất là với Trang, cô bé luôn để ý và quý mến Quân. Không chỉ riêng Trang, mà đối với Quân, anh cũng rất mến cô bé có đôi mắt u buồn này. Theo ngày tháng, tình cảm của họ ngày một thắm thiết hơn. Ông bà Tiến cũng rất vui, vì thấy Quân là một chàng trai có tình cảm, có nghĩa khí biết giúp đỡ mọi người. Làm tất cả các giấy tờ xong, việc đến trường học của Trâm và Tân cũng một tay Quân lo. Quân có một cô em gái năm nay cũng bằng tuổi Tân, nên thời gian đầu Quân hay chở bé My tới chơi để giúp đỡ Tân trong việc học Anh ngữ. Trâm không trầm lặng như Trang nhưng

rất hoạt bát và nhí nhảnh. Trâm thường gọi và chọc Quân là anh rể tương lai. Những lần nghe Trâm chọc ghẹo, Quân thấy vui lắm. Nhưng nghĩ về hoàn cảnh éo le của mình, Quân thấy quặn đau. Thấy mọi người thương yêu và quý mến mình, Quân càng áy náy và bứt rứt. Họ có biết rằng ngoài những vui tươi, cởi mở, nhiệt tình và nụ cười luôn nở trên môi Quân, thì bên trong nội tâm, Quân

đang mang một mối tơ vò. Một nỗi buồn khôn tả, cố gượng cười, sống tốt, sống vui cho qua ngày tháng. Ngày đầu mới gặp Trang, Quân đã bị ánh mắt u buồn của Trang thu hút. Ngày tháng gần nhau, Quân đã biết mình yêu Trang sâu đậm. Nhưng khốn khổ cho Quân là lòng yêu mà miệng không dám ngỏ lời yêu được. Bởi vì lí trí và lương tâm không cho phép Quân làm điều đó. Có những lúc bên Trang, Quân muốn đặt lên môi Trang hàng ngàn nụ hôn để diễn tả tình yêu, nỗi nhớ nhung và niềm khát vọng của một kẻ đang yêu cuồng nhiệt. Nhưng Quân đã kịp dừng lại, phải tự kiềm chế lòng mình, vì yêu Trang, vì Trang trong trắng quá, Quân không dám làm tổn thương Trang khi Quân chưa giải quyết được chuyện riêng của mình. Quân cũng cảm nhận được Trang đã yêu Quân, một tình yêu thật trong sáng và cao đẹp. Tội nghiệp cho Trang. Trang chưa biết gì về Quân cả. Tại sao lại yêu Quân chứ? Quân đau khổ. Quân dần vật và Quân đã đi đến một quyết định là Quân sẽ ra đi sớm hơn dự định, để tìm cho mình một hướng đi khác, một cuộc đời mới. Quân sẽ âm thầm ra đi. Khi hoàn tất trở về, sẽ nói cho Trang hiểu rõ tại sao Quân yêu, mà không dám thổ lộ tình yêu của mình. Chờ đợi anh Trang nhé.

Quân mồ côi cha từ bé. Mẹ một tay nuôi lớn anh em Quân. Một ngày của tháng bảy năm 1980, mẹ đã đưa Quân và em gái Quân cùng với một nhóm người vượt biển tìm tự do. Năm đó Quân 14 tuổi, em My 4 tuổi. Chuyến tàu của Quân bị bọn hải tặc chặn lại, đánh đập, cướp của và bắt dẫn đi rất nhiều phụ nữ. Trong những người phụ nữ bị bắt có mẹ của Quân. Lên đênh trên biển hơn một tuần với nỗi khổ đau mất mẹ, mà em của Quân thì còn quá nhỏ, nên Quân không thiết ăn uống gì cả. Khi đến Mỹ, Quân đã hoàn toàn đuối sức. Nhờ có một gia đình Việt nam ở Mỹ đã lâu, đó là Bác Hân, thấy tình cảnh anh em côi cút của Quân, bác đã đưa về nuôi dưỡng. Gia đình bác Hân có 2 người con, anh Hy 18 tuổi, và bé Hương 12 tuổi. Bác Hân đối xử với anh em Quân như con trong nhà. Quân đi học được 2 năm, sau đó bỏ học đi kiếm việc làm vì Quân còn phải lo cho bé My nữa. Thời gian thấm thoát trôi qua,

Chợ nghèo

Thơ viết cho H

**Ngày qua ngày lại ngày qua
Tôi cùng em đẩy xe ra chợ nghèo
Chở đầy xe nổi gieo neo
Mua long đong bán bọt bèo quán quanh
Chợ chìm chợ nổi lênh đênh
Bán ngày lưu lạc mua tình ly hương**

**Tôi nhìn hai vết xe lăn
Ngậm ngùi như dấu bàn chân bên đường
Của em**

giọt lệ

giọt sương

**Ngàn năm còn đọng trong lòng nỗi đau
Chợ nghèo rách dột sạm màu
Thời gian**

tiếng dế buồn nao bóng chiều

**Bạn mua đời được bao nhiêu
Chở đầy xe nổi gieo neo ta về.**

Đồng Nai 9/2003

Lê Văn Trung

năm Quân 20 tuổi, bác gái bị bệnh ung thư và qua đời. Bác trai vì buồn chán sinh ra cờ bạc, lại lẳng nhăng này nọ nên bỏ đi hoài. Anh Hy đi làm xa ở mãi bên Philadenphia và lập gia đình bên đó luôn. Còn một mình Hương, cô bé rất tội nghiệp. Cảm thương tình cảnh của Hương cũng như anh em Quân, và vì nghĩ đến công ơn cưu mang của 2 bác đối với anh em Quân, Quân càng chăm sóc yêu thương Hương như em gái của mình. Không ngờ, những tháng ngày sống chung một mái nhà, Hương đã thầm yêu Quân. Nay lại mất mẹ, ba thì bỏ nhà đi, thay vào đó, Quân càng ngày càng quan tâm chăm sóc Hương, nên Hương càng yêu Quân nhiều hơn nữa, và lầm tưởng là Quân cũng yêu Hương. Khi nhận ra rằng những lo lắng chăm sóc của Quân đối với Hương chỉ là vì thương hại, hoặc vì trả ơn cha mẹ Hương đã nuôi dưỡng Quân thì Hương rất đau khổ, và quyết tâm chiếm được trái tim của Quân. Quân thì vô tư vì phải làm thêm để lo cho 2 đứa ăn học, nên không màng gì đến chuyện yêu đương gì cả.

Rồi một buổi chiều của tháng 12 năm ấy, đó là một ngày khủng khiếp đến với Quân, vừa đi làm về, Quân thấy Hương ăn mặc thật đẹp đứng ở cửa. Quân vừa bước vào, thì Hương nói ngay.

- Hôm nay, em đi dự sinh nhật của bạn.

Quân mỉm cười nhỏ nhẹ.

- Đi lái xe cẩn thận, đừng về khuya quá nghe em.

Hương đi rồi, Quân lo lục đục thu xếp mọi thứ trong nhà, rồi đi ngủ. Tự nhiên, Quân thấy không an tâm. Một điều gì đó khiến Quân không chợp mắt được. Lấy cuốn băng ca nhạc để vào tivi coi một lúc cũng không thấy buồn ngủ. Hôm nay bé My đi diễn văn nghệ của trường và ở lại nhà bạn, căn nhà trở nên vắng lặng. 11 giờ đêm rồi mà Hương chưa về. Quân thật sự lo lắng, đứng ngồi không yên. 12 giờ 20 tiếng chuông reo, Quân chạy vội ra cửa. Cánh cửa được mở ra, Hương đứng đó, miệng nói lảm nhảm, nồng nặc mùi rượu. Hai bên có hai người dìu vào. Quân đỡ Hương, cảm ơn họ, khóa cửa cẩn thận, rồi dìu Hương vào phòng của cô ấy. Vừa đặt Hương xuống giường, Hương vội quàng hai tay qua người Quân, ôm Quân ngã vào lòng Hương và cứ thế ghì chặt lấy Quân rồi đặt lên môi, lên mắt, lên cổ Quân những nụ hôn bốc lửa. Ban đầu, Quân cố gắng chống cự, nhưng sau đó, mùi da thịt của phụ nữ, những nụ hôn tê dại của Hương, bàn tay mềm mại của Hương sờ soạng khắp người Quân, với hơi thở nóng rực của Hương, Quân không kiềm chế được và họ đã quấn lấy nhau qua một đêm.

Sáng hôm sau giật mình thức dậy, thấy mình ở trong phòng của Hương, Quân bàng hoàng nhìn sang bên cạnh. Hương đang say ngủ, Quân buồn bã trở dậy chuẩn bị đi làm với một ngày thật nặng nề và chán nản.

Chiều đến khi trở về nhà, Hương rất vui, vừa nấu ăn vừa ca hát, Quân bước vào nhà đi đến chỗ Hương nói nhỏ.

- Hương, anh xin lỗi vì chuyện đêm qua. Anh...

Hương đưa tay ngăn lại,

- Anh đi tắm rửa, ra ăn cơm rồi nói chuyện.

Quân lầm lũi bước đi làm theo lời Hương như một cái máy. Khi trở ra, Hương và em My đã ngồi đợi ở bàn rồi. Quân vào bàn cầm đĩa. Mọi

Nỗi lòng

**Còn mấy vần thơ để tặng nhau
Nỗi lòng mong tỏ với xưa sau
Bút hôn giấy trắng, môi se lạnh
Hồn mộc rêu xanh, tuổi nhuộm sầu
Nao nước buồn tim tình vạn kỷ
Ngập ngừng sóng mắt lệ thiên châu
Ai hay hạt cát ngoài hoang đảo
Mang cả ưu phiền của bể dâu.**

Đinh Vũ Ngọc

người cùng ăn. Không ai nói một lời nào. Chợt Hương quay quay chiếc đĩa và hỏi bé My:

- Hôm qua văn nghệ có hay không?

Như gã đứng chỗ ngựa, bé My huyền thuyên kể hết chuyện này đến chuyện khác. Sau khi bé My dứt lời, Hương liếc nhanh về phía Quân và nói giọng rất vui tươi:

- Em biết không? Chúng mình bây giờ đã trở thành một gia đình rồi đó. Hôm qua chị và anh Quân đã quyết định sẽ kết hôn.

- Hả, kết hôn à. Bé My ngạc nhiên nhìn Quân. Có phải không anh Hai, sao em chưa bao giờ nghe nói chuyện này.

Quân đang cúi đầu, câu hỏi của bé My làm anh lúng túng.

- Ờ ờ... kết hôn, kết hôn. Anh nghĩ,... anh và chị Hương của em đây kết hôn cũng tốt mà.

Bé My có vẻ buồn. Có lẽ nó sợ khi anh Hai kết hôn rồi thì sẽ không còn nhiều thời gian lo cho nó. Quân thấy nghẹn ở cổ, thương cho em gái, và thương cả cho số phận của mình. Chỉ có Hương, cô ấy mỉm cười thu dọn chén bát trong niềm vui của người chiến thắng.

Sợ mất Quân, Hương đề nghị làm đám cưới liền. Vì trách nhiệm của một đấng nam nhi, vì ơn nghĩa cứu mang của gia đình Hương, Quân đồng ý và họ tổ chức đám cưới sau 3 tháng chuẩn bị.

Mọi chuyện diễn biến theo dự định của Hương. Nàng phấn khởi và vui tươi hẳn lên. Còn Quân, ngày càng ít nói hơn, chỉ lo chu toàn bổn phận làm anh, làm chồng mỗi ngày. Hương biết là Quân chưa bao giờ yêu Hương. Nhưng Hương nghĩ, đám cưới xong Hương sẽ làm cho Quân yêu được Hương. Hương thật sự đã quá sai lầm, khi lợi dụng lòng tốt của Quân, để cuối cùng làm hư hỏng cuộc đời của mình. Mỗi ngày, Quân chỉ lo lắng săn sóc cho Hương, vì bổn phận một người làm chồng, chứ không như một người chồng yêu vợ. Hương trở nên gắt gỏng, chán nản, bỏ bê việc nhà, tụ tập bạn bè, đi chơi lêu lổng, tối về nhà say sưa, rồi kiếm chuyện với bé My em gái của Quân, bảo là đồ ăn bám, có mấy lần đuổi My ra khỏi nhà. Quân phải cố nhịn để gia đình êm ấm, nhưng được một năm thôi, Hương lại đưa cả bạn trai về nhà để khiêu khích Quân. Không chịu được nữa, Quân đã gọi bác trai và anh Hy để trình bày sự việc và quyết định làm đơn ly dị. Hương một mực không chịu ký đơn. Hương muốn trả thù Quân vì không chiếm được trái tim của Quân. Hương không muốn cho Quân tự do, để đi yêu người khác. Quân cố gắng nhẫn nhục chịu đựng, nhưng quá nhiều lần Hương xua đuổi em gái của Quân ra khỏi nhà. Vì thương đứa em tội nghiệp, đã gánh chịu thiệt thòi ngay từ nhỏ, nay vì mình lại bị chửi rủa, xua đuổi vv... Quân quyết định đưa em gái đến ở nhờ nhà một người bạn ở Seattle, (WA) Washington để em tiếp tục học. Dù rằng Hương không chịu ký đơn ly dị, Quân cũng phải ra đi. Quân nghĩ, để em gái học hành xong, Quân sẽ trở về Cali để giải quyết vấn đề này.

Đến Seattle, Quân lo thủ tục chuyển trường cho em gái, và share phòng ở tạm nhà người bạn. Nhờ tính tình hiền dịu và siêng năng, Quân đã nhanh chóng có việc làm. Ngoài việc kiếm kế sinh nhai, Quân theo người bạn đi làm công tác thiện nguyện trong nhóm của chú Long, vì thế nên Quân mới gặp được Trang. Đây mới chính là tình yêu thật sự của Quân.

Mãi suy nghĩ về những tháng ngày cũ mà thời gian qua thật nhanh. Đã hơn 1 giờ chiều rồi mà, nhìn tập hồ sơ, với tờ đơn ly dị, Quân lắc đầu ngao ngán, trở lại văn phòng luật sư, người chờ đợi, vẫn còn khá đông. Quân tìm một chiếc ghế trống ngồi xuống và kiểm tra lại các giấy tờ. Khi thấy tờ giấy phân chia tài sản, Quân lại nhớ đến chuyện cũ. Lần này đến Cali, Quân đã gặp Hương. Cô ta đang sống chung với một người đàn ông khác, trông cũng hạnh phúc. Phải mất nhiều thời gian và tốn kém lắm, luật sư của Quân mới thuyết phục được cô ấy ký giấy ly dị. Cũng may là thời gian chung sống, Quân và Hương chưa có đứa con nào. Hương bây giờ đã trở nên rất hư hỏng, Quân thật sự thương hại cho cuộc đời Hương. Có lẽ vì quá bùng bột nên đặt tình yêu và cuộc đời mình lên như một ván cờ. Cũng tại mẹ mất sớm, cha lại bỏ đi. Thật là tội nghiệp cho một cuộc đời con gái. Quân cảm thấy mình cũng có một phần lỗi. Lỗi của Quân chính là Quân chưa bao giờ yêu Hương mà lại đồng ý cưới Hương. Chưa chuẩn bị cho tình yêu thì đã làm chồng. Sau đó, vì không được đáp trả tình yêu, Hương trở nên hư hỏng. Quân không thể ép mình phải yêu Hương suốt cuộc đời được, nên đành đoạn tuyệt để trả tự do cho đời nhau. Nhìn cảnh sống của Hương, Quân chợt nghĩ đến em

Tâm sự người lính dù

[...]

**Súng gác lưng đeo đem ba mươi tét
Sương rơi rơi kín lạnh néo rừng già
Sờ đế giày mòn tỉnh quăng đường xa
Anh mới thấy đi đã trọn vòng đất nước**

**Sao lòng chiều nay buồn lên côi cút?
Hay anh si tình anh lính dù ơi!
Có phải một lần qua xứ dừa rồi
Anh gửi trọn tình theo tà áo đỏ?**

**Ai đứng bên bờ kinh xóm lạ
Nắng lưng chiều soi mái tóc nghiêng nghiêng
Anh đến nơi đây bán thảo, thôn hiền
Xin dừng bước, vì em thơ mộng quá!**

Trang Châu

gái mình, Quân quyết chăm sóc em mình tốt, để nó không bị thiếu tình thương mà đi sai đường lạc bước.

Hôm qua Hương gọi Quân đến, có lẽ đã suy nghĩ và bàn tính với người đàn ông đó... nên Hương đồng ý ký đơn ly dị, với một điều kiện là Quân phải viết giấy tự nguyện không nhận một phần tài sản nào cả. Và Quân đã đồng ý, mặc dù hiện nay Quân vẫn còn trắng tay. Miễn sao Hương chịu ký là Quân mừng rồi. Về Seattle, Quân sẽ làm lại từ đầu. Quân tin vào bàn tay và khối óc của mình. Nghĩ đến Trang, Quân cảm thấy vui. Không biết Trang có hiểu cho Quân không. Ngày ra đi, Quân không dám nói chuyện lòng mình cho Trang nghe. Sợ sẽ làm Trang đau long. Sợ rằng nếu Hương không ký, thì Quân không cưới được Trang. Thôi đành im lặng chờ đợi thời gian khi mà mọi chuyện rõ ràng. Trang sẽ hiểu. Có lúc nhớ Trang đến quay quắt, nhưng không dám gọi, sợ cầm lòng không được lại kể thì Trang sẽ đau khổ hơn nữa. Thôi thì gắng chờ anh em nhé. Xong việc lần này trở về anh sẽ ở bên em. Chăm sóc em để đôi mắt em hết u buồn... Quân chợt thấy lòng rộn lên, mỉm cười một mình và ôm tập hồ sơ tiến về văn phòng luật sư, trong niềm vui đón chờ một tương lai tươi sáng. Khi đó tình yêu sẽ hội ngộ với tình yêu.

Vừa đi làm về, Tâm nhận được món quà nhỏ chúc mừng sinh nhật với dòng chữ nắn nót của Trang:

“Chúc mừng sinh nhật của Tâm. Ước mong Tâm luôn vui và có thật nhiều sự yêu thương của mọi người trên bước đường đời hôm nay và ngày mai...”

*Thân mến
Xuân Trang*

Tâm nâng gói quà nhỏ trên tay rồi mở ra. Một chiếc cà vạt màu vàng nhạt có điểm những hình lập thể rất đẹp mắt. Tấm thiệp xinh xinh với dòng chữ rất đầy tình cảm. Lòng Tâm bỗng rộn vui. Trang đã để ý, quan tâm và nhớ ngày sinh nhật của Tâm. Vậy là Trang cũng dành tình cảm cho Tâm. Tấm rửa xong, Tâm chọn bộ quần áo thật đẹp. Miệng huyết sáo vang khắp nhà. Như chợt nghĩ ra điều gì, Tâm mỉm cười thích thú và

CHỮ DANH

ĐỪNG vì thân cây mỡ
NÊN dối rằng vàng tâm
TƯỜNG mình đây rục rở
THỂ rồi rước chữ thâm.

GIAN nan đường danh lợi
MÙ quáng chạy lòng không
HẾT ngo ngoe sớm tối
CẢ đời đổi chữ không.

ĐỂ có được chữ danh
MỘT đường tu tâm đủ
MÌNH không nên làm thánh
NGẮT ngay ngạo đời ngu.

NGƯỠNG lòng nhìn trở lại
CHỘT dạ để biết rằng
LÀM sao danh sống mãi
VUA nào cũng phải bằng.

Bút Che Kỳ Cục

đi tới bàn điện thoại nhắc máy và bấm số lia lịa.

- Hello.

Tiếng ai nhắc máy phía đầu dây.

- Hello, xin lỗi có Trang ở nhà không ạ?

- Anh Tâm hả, anh đợi một tí nhé, Chị Trang ơi! Có phone nè.

Thằng Tân đưa máy cho Trang và chạy ù ra sân. Trang im lặng một lúc, rồi nói thật nhỏ.

- Hello, Tâm đó hả...

- Ở Tâm đây. Hôm nay Tâm muốn mời Trang cùng đi ăn tối với Tâm. Trang không từ chối chứ. Tâm nhận được quà rồi. Cám ơn Trang về món quà và những lời chúc nhé.

Trang im lặng một lúc, như để suy nghĩ có nên đi chung với Tâm không nhỉ... Hôm nay sinh nhật của Tâm, Trang không muốn Tâm buồn... Hơn nữa, Trang và Tâm là bạn thân từ lâu rồi mà. Trang vui vẻ nói: “ăn mừng sinh nhật của Tâm phải không? Được Trang đi chứ. Tâm đến rồi mình cùng đi”.

Giọng Tâm thật vui

- Ok. lát nữa gặp nhé.

Đặt điện thoại vào bàn rồi mà Tâm còn ngẩn ngơ, như người vừa đến từ hành tinh nào vậy...

Đây là lần đầu tiên Tâm mời Trang đi ăn và được Trang nhận lời. Tâm ước mong ngày nào cũng sinh nhật để được Trang chúc mừng và đi chung với Tâm. Bước nhanh ra xe, Tâm thấy lòng mình nhẹ nhàng bay bổng... Chiếc xe phóng nhanh, 10 phút sau đã đến trước nhà Trang. Ngừng xe, Tâm vào nhà xin phép ba mẹ Trang. Sau đó, cả hai cùng lên xe. Tâm liếc nhìn Trang. Hôm nay Trang thật hiền hòa. Chiếc áo thun tím nhạt, chiếc quần tây màu xám tro thật giản dị và gọn gàng, làm cho dáng Trang nhỏ nhắn và nhí nhảnh. Mái tóc cột cao chứ không buông thả như bình thường. Ngồi bên Trang, Tâm thấy lòng mình rạo rức niềm vui... Đã lâu rồi, kể từ ngày nghỉ học, Tâm chưa có dịp được đi chung với Trang như thế này. Mỗi lần có Trang trên xe, Tâm thấy đời mình như ấm lại. Tâm mồ côi từ nhỏ. Sống với chú, khi lớn lên sống tự lập nên không cảm thấy cần người thân, nhưng từ lúc gặp Trang, Tâm cứ ngày nhớ, đêm mong và Tâm nhận ra rằng đời Tâm rất cần có Trang. Tâm muốn nói cho Trang biết là Tâm đã yêu Trang và tình yêu này phát xuất từ trái tim chân thành của Tâm, nhưng Tâm phải bắt đầu như thế nào đây. Tâm quyết định, sau khi ăn tối xong, Tâm sẽ nói với Trang điều đó trên đường đi về nhà. Đến đường Jacson, Tâm cho xe quẹo phải, tìm chỗ đậu xe và cả hai cùng vào quán Hương Bình. Tâm kéo ghế mời Trang và vui vẻ hỏi:

- Trang dùng gì?
- Trang thích bún bò Huế. Còn Tâm?
- Tâm cũng vậy.

Một lúc sau, hai tô bún bò Huế đã được bưng ra thật hấp dẫn. Cả hai cùng ăn vui vẻ. Hôm nay Trang rất vui, nói cười huyên thuyên làm Tâm càng say mê Trang hơn. Có lẽ đây là lần sinh nhật vui nhất đời của Tâm. Tâm muốn giây phút này dừng lại thật lâu để còn được ngồi chung với Trang thêm vài giờ nữa. Thế nhưng... thời gian vẫn vô tình trôi. Tâm đến quây tính tiền. Cả hai cùng ra xe. Một khoảng không gian im lặng giữa hai người. Mỗi người theo đuổi một ý nghĩ. Đến nhà, Trang mở cửa, chào Tâm rồi

xuống xe, nhưng Tâm kịp nắm tay và giữ Trang lại, giọng Tâm run run.

- Trang à ! Tâm muốn nói với Trang một chuyện.

Trang đã đoán được những điều Tâm sắp nói, nên rút tay mình lại và nói:

- Thôi Tâm à. Chuyện gì để lúc khác nói nhé. Trang phải vào nhà đây, muộn rồi.

Tâm xuống xe, bước theo giữ đôi vai Trang và nói trong hơi thở.

- Tâm yêu Trang. Yêu từ lâu rồi và muốn ở bên cạnh Trang.

Như đã có chuẩn bị từ trước, Trang bình tĩnh quay lại và chậm rãi nói:

- Trang biết từ lâu tình cảm Tâm dành cho Trang. Trang cảm kích và trân trọng lắm, nhưng Trang nghĩ... Đây là một cảm xúc nhất thời đến với Tâm thôi. Đừng vội Tâm à! Mai này sẽ hối hận thôi. Vì giữa chúng ta, không thể có tình yêu, mà chỉ là tình bạn, một tình bạn thật đẹp Tâm à! Trang rất quý mến Tâm, nhưng xin lỗi Tâm, Trang không thể đáp trả tình Tâm được. Tâm suy nghĩ đi. Tuổi đời chúng ta chênh lệch, thì suy nghĩ cũng không hòa hợp được dài lâu đâu. Tâm còn trẻ. Cuộc đời còn đẹp. Trước mặt Tâm, còn có thật nhiều hoa thơm cỏ lạ. Trang có là gì đâu... Hơn nữa, Trang đã trao gởi trái tim mình cho một người khác...

Tâm im lặng nhìn Trang với đôi mắt tuyệt vọng. Mới cách đây vài phút, lúc ở nhà hàng, ánh mắt Tâm long lanh và tha thiết. Còn bây giờ, đôi mắt Tâm buồn dưới ánh đèn đêm trông thật tội

nghiệp. Trang cảm thấy xót xa cho Tâm, nhưng không làm sao hơn được. Trang chào Tâm một lần nữa rồi ù chạy vào nhà, để mặc Tâm một mình đứng lặng trông theo... Trở vào xe, Tâm phóng nhanh về nhà. Ngừng trước sân, Tâm tản bộ một mình trên con lộ vắng. Đêm nay xe cộ ít qua lại. Ánh đèn đêm chiếu xuống lòng mặt đường khi mờ, lúc tỏ. Bóng cây hai bên đường rũ xuống làm tăng thêm vẻ thanh vắng và tịch mịch của màn đêm. Tâm đi mãi, đi mãi mà không biết mình đi đâu. Đến khi dừng lại, ngược nhìn lên Tâm đã đứng trước cửa nhà Trang từ bao giờ... Nhìn đồng hồ... Đã một giờ sáng. Ánh đèn từ cửa sổ phòng Trang hắt ra thành một vệt sáng dài trên cỏ. Giờ này Trang vẫn còn thức... Vì sao thế??? Trang không ngủ được... Có phải vì câu nói của Tâm lúc chia tay đã làm Trang thao thức... Như có một lực đẩy, Tâm đi nhanh đến cửa sổ phòng Trang. Đẩy tấm kính nhích qua, Tâm tựa mặt mình vào cửa và gọi nhỏ:

- Trang, sao giờ này vẫn chưa ngủ?

Trang giật mình nhìn về phía cánh cửa.

- Tâm. Về đi, đừng như thế.

- Nhưng Tâm yêu Trang và không muốn mất Trang.

Trang nói thật khế:

- Tâm à. Nếu còn muốn gặp Trang sau này thì hãy về đi. Đừng làm Trang buồn nữa. Trang muốn được yên...

Trang gục đầu bên khung cửa, mắt đọng đầy nước. Tâm đưa tay lên vuốt ve khuôn mặt dễ thương đang đầm đìa nước mắt của Trang mà nghẹn lời. Tâm biết, Trang cũng suy nghĩ nhiều lắm. Tâm thấy thương Trang hơn. Tâm gọi Trang với giọng tha thiết:

- Trang mở cửa cho anh đi. Anh yêu em mà...

Nhưng Trang đã quay lưng đi, kéo cánh cửa lại vì sợ ba mẹ thức giấc. Trang tắt đèn và lên giường gục đầu khổ sở. Ngoài kia, Tâm ngồi bệt

xuống đất tuyệt vọng, bên tai vẫn còn nghe như văng vẳng tiếng nấc của Trang.

Ngày hôm sau và nhiều ngày kế tiếp, Tâm gọi cho Trang nhưng không ai bắt phone. Tâm tìm đến nhà hỏi bác Hòa thì nghe nói Trang đã dọn đi nơi khác để chữa bệnh cho bác gái một thời gian. Chỉ còn bác trai, Tâm và Tân ở lại. Biết Trang cố ý tránh mình nên Tâm không buồn hỏi Trang ở đâu. Tâm một mình thần thờ đến từng góc phố, các đường làng, nhưng vẫn không thấy bóng dáng Trang đâu. Thất vọng trở về, Tâm tiếp tục sống những ngày tháng nặng nề nhất. Hôm nay, nhận tấm thiệp này mới biết Trang hiện đang ở nơi nào...

Đưa mẹ vào nhà, Trang thu xếp quần áo để giặt. Từ hôm đến ở nhà mới này, mẹ có vẻ đỡ bệnh hơn. Theo lời của bác sĩ, mẹ nên có nhiều thời gian đi tản bộ ngoài trời, để hít thở khí trời, nhất là những tháng mùa hè này. Lấy lý do đó, Trang bàn với ba để Trang kiếm nơi gần công viên và yên tĩnh, để chiều chiều dẫn mẹ đi bộ. Ba đã đồng ý, thế là Trang và mẹ share một phòng của gia đình người tàu Việt. Căn nhà này ở gần công viên và bờ hồ, nên Trang thường cùng mẹ đi bộ mỗi buổi chiều. Ở đây, Trang thấy bình yên hơn vì đã dứt khoát được tình cảm với Tâm. Trang đem chuyện của Tâm kể cho mẹ nghe. Mẹ cũng thấy tội nghiệp cho Tâm, nhưng mẹ nói:

- Con dứt khoát như vậy cũng phải. Thời gian

rồi Tâm nó cũng quên thôi.

Trang rất thích Tâm. Tình cảm Trang dành cho Tâm như một người chị thương em mình. Nếu có khác hơn đi nữa, thì đó chỉ là tình thương hại thôi, Trang dứt khoát như vậy chỉ mong Tâm có một tương lai tốt hơn. Còn Trang, hình bóng Quân vẫn còn in đậm trong tim Trang. Trang chờ đợi một ngày nào đó Quân sẽ trở về, để cùng nhau xây tổ uyên ương vì Trang tin ở tình yêu của Quân.

Có một lần gặp bé My, Trang gạn hỏi xem có tin tức gì của Quân không, vì Quân đi đến nay đã hơn 6 tháng rồi. Nhưng cô bé cắn môi im lặng một lúc rồi lắc đầu nói:

- Anh Hai cũng không gọi cho em. Lúc đầu còn có vài cú điện thoại, sau này vắng luôn. Chắc anh phải công tác xa. Ngày đi anh Hai gọi em, nhờ anh Trường chăm sóc. Anh nói sẽ trở về ngay sau khi giải quyết xong công việc của anh ấy.

Trang tò mò hỏi:

- Thế em có biết anh Quân làm công việc gì ở bên đó không?

My lắc đầu lia lịa và nói nhanh:

- Em không biết, nhưng chị đừng lo. Có lẽ là công việc làm ăn thôi mà, xong việc là anh sẽ về ngay mà.

Chỉ một lần đó rồi sau này Trang không gặp bé My nữa.

Thật ra My biết rõ Quân đang giải quyết việc gì. Nhưng trước khi đi, Quân nghĩ chỉ đi một vài tháng, nên dặn bé My không được tiết lộ cho ai biết chuyện của Quân và Hương. Khi xong việc, Quân sẽ đích thân kể rõ cho mọi người biết. Nghe lời Quân, My giữ kín bí mật này cho Quân.

Mùa hè năm nay, mẹ đã đỡ nhiều rồi. Chuyện

của Tâm và Trang cũng lắng dần theo ngày tháng. Trang đưa mẹ về lại nhà cũ vì sống ở ngoài, một cảnh hai quê thật là tốn kém. Trang không thường xuyên ra ngoài, nên có lẽ Tâm cũng không biết Trang đã trở về. Trang lại có được những tháng ngày bình lặng để mong quên đi những cuộc tình trái ngang. Dù vậy, mỗi lần nghĩ đến Quân, Trang thấy lòng quặn đau vì thương và hận.

Ngày tháng trôi qua... tưởng rằng đời Trang sẽ được bình an để tiếp tục chờ đợi Quân, ngờ đâu Linh xuất hiện. Sự xuất hiện của Linh làm đảo lộn tất cả. Linh là con trai của một người bạn của ba Trang. Ngày xưa, hai gia đình rất thân thiết. Khi

Linh và Trang còn nhỏ, ba mẹ 2 bên đã đùa vui rằng: “sau này nếu có duyên, thì mình kết tình xui gia”. Khi còn ở Việt Nam, ba mẹ Trang phải lo cho chị em Trang ăn học, phải làm lụng vất vả nên lâm bệnh nặng gần chết. Bác Tài, ba của Linh đã dùng thuốc đông y gia truyền của bác để cứu sống mẹ. Từ đó, gia đình Trang luôn biết ơn của bác Tài. Sau đó vài năm, gia đình Bác vượt biên sang Mỹ, thỉnh thoảng cũng gửi quà về giúp đỡ mẹ con Trang. Lúc đó, ba đi tù cải tạo chưa về... Linh lớn hơn Trang 4 tuổi, có ý chí, rất ham học, tính tình trầm lặng nên ít bạn bè... Khi hay tin gia đình Trang đã đến Mỹ định cư. Hai bác đã từ tiểu bang Ohio lấy vé máy bay và cùng Linh bay qua Seattle thăm. Thấy Trang đã khôn lớn lại xinh đẹp, bác hỏi mẹ: “bà định gả Trang cho ai chưa”. Mẹ cười nói: “thấy nó vậy chứ còn bồng bột lắm”. Bác kể cho mẹ nghe về Linh.

- Linh nó ít giao tiếp bạn bè, nên tới bây giờ vẫn chưa có bạn gái. Hay chú thím gả cháu Trang cho con chúng tôi đi. Dù gì thì tụi nó cũng đã biết nhau từ nhỏ. Chẳng Linh năm nay ra trường là có việc làm ngay. Con Trang sẽ không cực khổ đâu.

Mẹ gật đầu nói nhỏ:

- Để em nói chuyện với cháu, nhưng thử để tụi nó tìm hiểu nhau đã.

Tuy nói vậy, nhưng mẹ Trang cũng đang đau xót lắm. Mẹ rất thương Trang, biết Trang yêu Quân sâu đậm và chỉ một lòng đợi chờ Quân. Mẹ rất thông cảm. Nhưng ơn nghĩa của bác Tài ngày trước, cứu sống mẹ, giúp đỡ gia đình lúc gặp khó khăn, mẹ không biết phải tính thế nào. Mỗi ngày mẹ đều nói đến chuyện ơn nghĩa của bác Tài, phân tích rõ cho Trang hiểu, và so sánh về tính tình và sự ân cần của Linh và Quân. Mỗi lần nói chuyện này, mẹ đều khóc vì thương Trang. Trang rất hiểu mẹ khó xử đến cỡ nào, nên không một lời than thở gì cả, chỉ biết nuốt lệ lắng nghe. Bên hiếu, bên tình, Trang không biết phải làm sao “Quân ơi! Sao anh không trở lại. Một lá thư anh cũng chẳng gửi về. Những yêu thương ngày trước anh nhớ quên sao. Quân có biết em đang chờ Quân từng ngày không. Mai này xa Quân rồi, không biết em sẽ sống ra sao... Quân, có còn nghĩ đến em không... gọi cho

em một lần thôi để em còn biết được Quân vẫn còn là của em... được không anh ???

Sự im lặng của Quân, và bên cạnh là lời phân tích của mẹ cộng với những quan tâm lo lắng của Linh, đã đưa Trang đến một quyết định. Trang sẽ lập gia đình với Linh... mặc dù Trang chưa yêu Linh bao giờ... Nhưng Trang rất cảm mến vì sự quan tâm thật tế nhị của Linh... Thiệp cưới đã in xong. Hai trái tim lồng vào nhau bên trong khắc hai chữ LT quện vào nhau và một đóa hồng thật đơn sơ.

Cầm những tấm thiệp mời trên tay, Trang nhớ lại quãng đời của mình đã qua... Nghĩ tới Tâm, Trang thấy thương cho một tâm hồn còn non trẻ mà sớm vương vấn muộn phiền. Không biết bây giờ Tâm ra sao. Ngày cưới của Trang, hy vọng Tâm sẽ đến... Nhớ về Quân, lòng Trang quặn đau vì thương hận. Quân ơi! Em đành ra đi, vì không chờ anh được nữa. Hãy hiểu cho em. Hiểu cho em nghe anh.

Ngày tháng qua nhanh. Lễ cưới cũng đã cận kề. Ngày mai, Trang sẽ là cô dâu mới. Trang buồn quá. Tâm trạng của Trang bây giờ không ai hiểu được. Mặt vui bên ngoài để mẹ khỏi xót

Nếu thật buồn

**Nếu thật buồn em hãy về với biển
Biển xanh rờn như thủa ấy vừa yêu
Giấu bão giông vào đáy lòng sâu thẳm
Biển yên bình, biển hát phiêu diêu**

**Nếu thật buồn em hãy về với biển
Về bãi cát xưa tìm dấu tích lâu đài
Em sẽ thấy cát dưới chân mản mạn
Ngỡ chạm vào xưa cũ dấu chân ai...**

**Nếu thật buồn em hãy về với biển
Viết ước mơ lên những vỏ sò
Và hãy viết tên em lên cát
Ở chỗ chúng mình đã viết ngày xưa**

**Nếu thật buồn em hãy về với biển
Sẽ gặp vầng trăng ngập sóng phía xa bờ
Sẽ thấy bóng một người nao nao thức
Sẽ thấy còn nguyên vẹn một giấc mơ.**

Đàm Huy Đông

xa, để vị hôn phu khỏi mất vui trong ngày cưới. Nhưng tim Trang se thắt. Không biết mai này Trang có trọn đạo vợ hiền dâu thảo, khi lòng đa mang một mối sầu hay không. Trang gầy đi nhiều vì những suy tư... Hình bóng Quân vẫn chưa phai mờ trong tim Trang. Từng ngày, từng ngày, dù quyết định đám cưới với Linh, nhưng Trang vẫn thấp thỏm chờ tin Quân qua phone hay những cánh thư... Vẫn vô vọng... Quân đã đi rồi, đi xa rồi, không còn ở trong cuộc đời của Trang nữa. Gạt nước mắt, Trang phải chu toàn bốn phận, một trách nhiệm mới... Làm vợ của Linh... Khoác áo cô dâu vào, Trang đã qua một cuộc sống khác, một con người khác. Không còn những ảo tưởng mộng lung như trước nữa.

Ngoài sân tiếng nói cười nhiều hơn, mỗi lúc một lớn. Tiếng pháo nổ báo hiệu giờ đón đàng trai đến để cùng làm lễ bái tổ và lễ tơ hồng... Trang sửa lại mái tóc đã búi cao, chuẩn bị ra mắt đàng trai. Bên ngoài hai họ đã đến đông đủ. Chỉ còn một mình Trang trong phòng hồi hộp chờ đợi giờ hành lễ...

Tiếng chuông điện thoại reo lên. Theo quán tính, Trang chạy vội đến nhấc phone.

- Hello.

- Hello. Trang đó hả, anh đây nè. Quân đây. Anh vừa về tới là gọi cho em ngay, em khỏe không? Anh nhớ em nhiều lắm, mẹ khỏe không em? Chiều nay anh sẽ đến thăm em nha...

- ...

- Trang à, sao em không nói gì hết vậy. Giận

anh hả, anh không đi nữa. Xong việc rồi, anh mừng lắm. Anh sẽ ở nhà với em, thay em săn sóc mẹ. Ở bên em, mình sẽ có những ngày hạnh phúc. Anh đến ngay với em, sẽ nói để em hiểu, anh sẽ...

Trang buông lỏng chiếc phone kéo theo sợi dây đồng đưa như muốn thắt chặt mối tình buồn của Trang và Quân. Rồi ôm mặt chạy nhanh đến giường úp mặt vào gối nức nở... Bên ngoài tiếng pháo vẫn nổ dồn...

- Trang, Trang...

Quân liên tưởng như có điều gì không ổn đến với Trang. Vừa đứng lên, quay lại thì thấy My đã đứng sau lưng mình tự bao giờ. Hai tay đưa ra, môi My áp úng như muốn nói điều gì đó, rồi lại thôi và ù chạy nhanh về phòng khóc thật lớn. Quân không chần chừ nữa. Chàng ra xe nổ máy và chạy một mạch đến ngôi nhà của Trang, với bộ đồ nhả nhúm đầy bụi vì mới đi xa về.

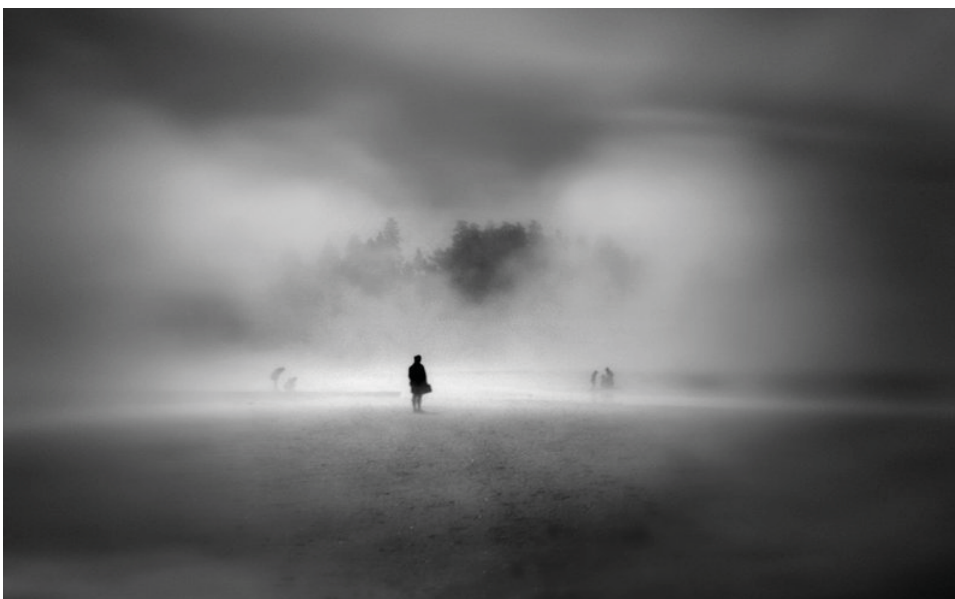
Vừa quẹo tới đầu ngõ, Quân đã nghe tiếng pháo và một đoàn người quần áo lịch sự đang đi bộ tiến về nhà Trang, với thật nhiều mâm quả để đón cô dâu. Quân lẩm bẩm: “không thể được, không thể được, Trang không được đi lấy chồng...”.

Quân ngừng xe bên lề phóng người xuống, chạy như bay về phía chiếc xe hoa... Trang trong bộ trang phục cô dâu, trông rất lộng lẫy với áo dài đỏ khăn đóng vàng của truyền thống Việt nam. Đôi mắt vẫn u buồn từ từ bước lên xe hoa mà mắt nhòa lệ... Xe bắt đầu lăn bánh...

Quân đứng đó, hai tay buông thả. Đầu tóc rối bù như một pho tượng. Lòng chết lịm nhìn theo đoàn người đưa Trang đi xa khuất... Bên kia đường, một bóng dáng người thanh niên trẻ, lòng tan nát hướng về phía xe hoa, đưa tay vẫy chào một tình yêu.

Hồng Vương 96

Tháng 1 & 2 năm 2016 69

Ao thả vịt

Bệnh nổ

Thí dụ bạn vừa gặp một người lạ hoặc nhưng người đó không ngần ngại hỏi ngay: “Biết tôi là ai không?” làm bạn phải cứng họng vì không thể nói “biết”, nhưng nếu nói “không biết” thì sợ bị “người có máu mặt” phật lòng, coi như toi mạng. Hoặc có người cả đời chỉ viết được một bài nhạc mà cũng không ai biết đó là đâu, nhưng vẫn xưng là nhạc sĩ nổi tiếng... thì đích thị đó là dân nổ chính hiệu.

1. Bệnh nổ là gì?

Bệnh này không có trong y văn thế giới và cũng không có trong từ điển. Nên không thể định nghĩa và cũng không có hồ sơ bệnh án, không có cách điều trị bằng thuốc.

2. Đối tượng nhiễm bệnh:

Bệnh nổ xuất hiện trong một thời đại mà ở nơi đó đồng tiền, danh vọng và thân thế con người được tôn vinh, còn giá trị về đạo đức và tài năng đích thực của con người bị xem nhẹ. Do đó ta dễ kết luận được rằng đối tượng nhiễm bệnh không phân biệt giới tính nên các ông thích được trọng vọng và các bà thích được tung hô chắc chắn đều bị mắc phải. Bệnh nổ thường xuất hiện ở những người thiếu tự tin hoặc muốn lợi dụng người khác. Bệnh lại có tính lây lan vì người đời vẫn thường bị “con gà ghét nhau tiếng gáy”. Cũng bởi như vậy nên bệnh không thể lây nhiễm sang các bậc chính nhân quân tử vì ở họ chất đề kháng với virus bệnh nổ rất cao.

Ao thả vịt : nơi hội tụ ghi những vui buồn xảy ra trong cuộc sống. Ao đón nhận tất cả những chia sẻ của quý độc giả. Ao không đăng những bài chỉ trích cá nhân, chửi rủa hay những bài nặc danh... nhưng sẵn sàng cho đăng đàn mọi ý kiến làm đẹp cuộc sống ...

Những bài viết do tác giả chịu trách nhiệm, chứ không nhất thiết phản ảnh lập trường của Ban Biên Tập Nhịp Cầu.

Xin mời quý vị cùng tham gia...

3. Các thể loại nổ:

- Nổ thân thế: con bệnh thường trưng bày các thể loại chức tước, người nổi tiếng, quyền thế danh gia vọng tộc... của gia đình hoặc bà con họ hàng hang hốc, bạn bè, những mối quan hệ có tầm xa trên mấy phát đại bác, thậm chí có khoảng cách đến vài ngàn năm ánh sáng. Trong phạm trù này thì con bệnh có biểu hiện hay phát thanh bất tử khi ở chỗ đông người, nếu thấy mọi người há hốc miệng ra để nghe và tròn xoe mắt tỏ vẻ thán phục thì mọi người sẽ còn bị tra tấn thêm bằng âm thanh. Hoặc một biểu hiện khác là chụp hình với nhân vật tai to mặt lớn nào đó rồi phóng to tấm hình treo chân dẫu ngay giữa cửa chính cho chúng sinh còn trông vào.

- Nổ tiền bạc giàu sang: con bệnh thường khoe những gì mình có và thậm chí họ không quên những thứ họ không có. Tiện thể khoe luôn tiền bạc của những người quen biết và rất lầy lăm hãnh diện vì mình được quen biết với những người có tầm cỡ như vậy; họ hãnh diện như thể khối của cải tiền bạc và danh vọng của người khác là của chính họ vậy.

- Nổ khoe con cái, nhà cửa, của cải, năng lực và địa vị bản thân: ôi! Về lãnh vực này thì tha hồ nổ với muôn màu muôn vẻ. Nào là con cái làm đến chức gì, lương tháng bao nhiêu. Trong nhà xài những món đồ gì, giá cả bao nhiêu, ăn những thức ăn gì....

Có những người mới phát lên nhờ trúng vài

chuyến buôn bán đất đã vội xây ngay ngôi nhà đủ các kiểu và bắt thằng con đi học đàn để chứng tỏ rằng họ đã gia nhập tầng lớp thượng lưu. Rồi khi khách đến thì lại bắt đứa con ngồi bên cây đàn tra tấn khách.

Lại có người ít học nhưng nhờ có chút năng khiếu nên được nổi tiếng trong giới xô-bít và có được người chồng biết làm ăn nên cũng phát lên. Vì vậy họ phải nâng cấp lên hàng trí thức bằng cách họ chưng trong phòng khách hàng bao nhiêu sách về mỹ học, thần học, tâm lý học và nhiều loại có chữ “học” khác. Bên cạnh là chiếc đàn piano mở sẵn bàn phím và trên đó là cuốn sách học nhạc đang mở ra đúng cái trang rắc rối phức tạp khó đàn nhất. Chưa hết! Lại còn một cái giá vẽ với bức tranh đang vẽ dở dang (!) thì có chết không chứ?!

Nói về giới xô-bít lại nhớ tới một anh ca sĩ nọ, tên tuổi cũng vừa phải nên tiền cát-sê cũng khiêm tốn. Nhưng mỗi lần đi diễn anh bảo người phát tiền ghi tiền thù lao của anh gấp nhiều lần cao hơn để chứng tỏ anh là người nổi tiếng. Để cho xứng với tầm cỡ của người nổi tiếng nên anh phải mượn xe hơi đi diễn, mượn thêm dàn múa phụ họa và mượn luôn cả một tốp người đóng vai fan hâm mộ để tặng hoa và gấu bông (tất nhiên là anh mua). Đương nhiên là thu không đủ để chi nhưng anh vui vì được sống trong vai người nổi tiếng.

4. Mục đích nỏ:

Những người mắc bệnh nỏ đều có chung một bệnh tưởng nên họ tưởng rằng khi họ nỏ thì sẽ có bao nhiêu người cúi rạp theo từng bước chân đi của họ. Tưởng rằng ai ai cũng sẽ nể nang họ đến mức ớn lạnh. Bởi vậy bệnh nỏ còn xuất hiện ở những người tâm thần phân liệt thể hoang tưởng điên điên khùng khùng. Mà cũng có người nể thật nên họ cũng nhờ đó mà kiếm được bao nhiêu mối lợi. Chuyện này sẽ được phanh phui ở phần sau. 4. Mục đích nỏ:

5. Những bà con tương cận:

Bệnh nỏ có họ hàng với bệnh sĩ.

PHẦN KẾT:

Ngoài chuyện được nể nang trọng vọng thì kết

cuộc người mắc bệnh nỏ được gì?

Lừa được người ta: Có người lừa được tình, có người lừa được tiền. Cũng có khi được cả hai. Và, đôi khi họ trở thành con mồi ngọt, rơi vào cái bẫy nỏ văng miếng do tự mình cài đặt. Thí dụ chuyện này: Nàng kia sống ở nước ngoài làm nghề gom hụi và có một tổ hợp may giỏ xách với khoảng mười nhân công. Nhưng về nước thì nỏ ban nhà lồng chợ, nàng tự cho rằng mình là đại gia với số tài sản kết sù. Tất nhiên là cũng có vài người vây quanh. Trong số đó nàng để ý đến một người và rơi tòm vào bể tình với người ấy. Nàng cần tình nhưng anh ta cần tiền. Thế là nàng đại gia bỏ tiền ra mua nhà, bỏ vốn ra cho chàng làm ăn. Ngặt một nỗi là chàng không yêu nàng mà yêu nhiều anh chàng khác.

Tin mới nhận được là cái tổ hợp may giỏ xách đã không còn tồn tại vì nàng không đủ tiền trả cho nhân công nên người ta giải tán có trật tự. Còn cái nhà thì đã bị ngân hàng siết vì nàng không đủ tiền để trả góp.

Thế nhưng nàng vẫn ngậm bồ hòn làm ngọt để đóng cho trọn vai Việt Kiều đại gia.

LỜI BÀN:

Người đời thường hay bảo “không phải cái gì lấp lánh cũng là vàng”. Thế nhưng người trần mắt thịt vẫn hay nhảy bổ vào bất cứ cái gì lấp lánh. Và cũng vì thế mà bệnh nỏ vẫn cứ tồn tại và ngày càng phát triển.

Nghệ sĩ Xuân Hương

Ý Lễ xin trong tháng 11/2015

Cộng Đoàn Colmar

- 1- Bà Trương thị Điệp xin Lễ cầu cho linh hồn Giu se Trương Kiến Hiền, Phanxicô Nguyễn Công Sự và 1 Lễ tạ ơn
- 2- Gia đình anh Quyết + cô Hiền xin Lễ cầu cho ông bà cha mẹ anh chị em và 1 Lễ cầu cho các linh hồn
- 3- Anh chị Long-Vy xin Lễ cầu cho các linh hồn
- 4- Ông bà Tạ Ngọc Trân xin Lễ cầu cho ông bà cha mẹ
- 5- Anh chị Thắng-Thu xin Lễ cầu cho các linh hồn
- 6- Chị Hồng xin Lễ cầu cho linh hồn Giu se Lý Nam Sơn, 1 Lễ tạ ơn và Lễ cầu bình an cho gia đình
- 7- Gia đình Nguyễn Đăng Khoa xin Lễ cầu cho linh hồn Phêrô Trần văn Rinh, Maria Vũ thị Cúc, Maria Trần thị Nhiều và các linh hồn mồ côi
- 8- Cộng Đoàn Colmar xin Lễ

Cộng Đoàn Mulhouse

- 1- Anh chị Thành xin Lễ giỗ cầu cho linh hồn Maria ngày 25/11/15
- 2- Bác Lai xin Lễ cầu cho linh hồn ông bà cha mẹ và các em
- 3- Anh chị Liên-Chúng xin Lễ cầu cho linh hồn Maria Trần thị Giáp và 1 Lễ cầu cho các linh hồn
- 4- Chị Oanh xin Lễ tạ ơn Thiên Chúa và Đức Mẹ
- 5- Anh chị Jacques Quang xin Lễ nhân dịp ngày của mẹ là Cụ Koebélé Jeanne
- 6- Chị Hai xin Lễ cầu cho linh hồn Giacôbê Nguyễn Henri, Anna Trần Thérèse và linh hồn Nguyễn Xuân Kính
- 7- Philippe Nga xin Lễ cầu cho linh hồn Nguyễn Xuân Kính + các con xin Lễ cầu cho linh hồn Phêrô Jean Gabriel và Maria Đoàn thị Tấn + Lễ cầu cho ông bà tổ tiên
- 8- Thoa xin Lễ cầu cho linh hồn Lonski Roland, linh hồn Alphonse cùng các linh hồn mồ côi
- 9- Hoàng thị Mai xin Lễ giỗ 14/12 cầu cho 2 linh hồn

Ý Lễ xin trong tháng 12/2015

Cộng Đoàn Strasbourg

- 1- Cộng Đoàn xin Lễ cầu cho linh hồn Phêrô Nguyễn Hữu Phước, ba của chị Hoa (Hoài) vừa qua đời tại VN
- 2- Quý Sơ Dòng Mến Thánh Giá Huế xin Lễ cầu cho linh hồn Phêrô Nguyễn Hữu Phước, ba của chị Hoa (Hoài) vừa qua đời tại VN

- 3- Anh chị Nhân-Xuyến xin Lễ cầu cho linh hồn Phêrô Nguyễn Hữu Phước, ba của chị Hoa (Hoài) và 1 Lễ cầu cho linh hồn Giuse Nguyễn Văn Khang
- 4- Gia đình Hoài-Hoa xin Lễ cầu cho linh hồn Phêrô Nguyễn Hữu Phước, ba của chị Hoa (Hoài) vừa qua đời tại VN
- 5- Gia đình Bác Hào xin Lễ cầu cho linh hồn Phêrô Nguyễn Hữu Phước, ba của chị Hoa (Hoài) vừa qua đời tại VN
- 6- Gia đình Hoàng-Thủy xin Lễ cầu cho linh hồn Phêrô Nguyễn Hữu Phước, ba của chị Hoa (Hoài) vừa qua đời tại VN
- 7- Chị Thoa xin Lễ cầu cho linh hồn người thân đã qua đời trong gia đình, cầu cho các linh hồn mồ côi và 1 Lễ cầu Bình an cho gia đình
- 8- Chị Chung thị Phượng xin Lễ tạ ơn Chúa và Đức Mẹ
- 9- Chị Xuân Mỹ xin Lễ cầu cho linh hồn Maria Cao Xuân Mộc, Giuse Maria Nguyễn Đức Nhuận, Phêrô Nguyễn Huyền Châu và Maria Lý Ngọc Ánh và Lễ tạ ơn Chúa cho gia đình
- 10- Anh chị Hữu Tâm xin Lễ tạ ơn Đức Mẹ
- 11- Anh chị Hoàng Phương xin Lễ giỗ cầu cho linh hồn Đaminh Nguyễn Văn Hòe
- 12- Anh chị Tường-Titi xin Lễ cầu cho linh hồn Đôminicô Nguyễn Văn Sáng
- 13- Anh chị Thủy-Vi xin Lễ cầu cho linh hồn linh mục Phêrô và Gioan Baotixita
- 14- Anh chị Đoàn Tân xin Lễ cầu cho linh hồn Jeanne Atzenhooffen (mẹ nuôi của anh Đoàn Tân)
- 15- Một gia đình xin Lễ cầu cho linh hồn Đaminh Nguyễn Văn Hòe

Cộng Đoàn Colmar

- 1- Thắng - Thu xin Lễ cầu cho các linh hồn thai nhi

Cộng Đoàn Mulhouse

- 1- Philippe - Nga xin Lễ cầu cho linh hồn Nguyễn Xuân Kính, các linh hồn ông bà cha mẹ tổ tiên ; các con xin Lễ cầu mẹ Maria Đoàn Thị Tấn
- 2- Bác Lai xin Lễ cầu cho các linh hồn
- 3- Famille Hoàng xin Lễ cầu cho linh hồn cháu Hoàng Yuri
- 4- Trần Cécile xin Lễ cầu cho Trần Sophie
- 5- Chị Oanh xin Lễ cầu cho các linh hồn trong gia quyến
- 6- Chị Trang xin Lễ cầu cho các linh hồn ông bà cha mẹ tiên nhân trong gia quyến
- 7- Chị Huệ xin Lễ cầu cho linh hồn ông bà cha mẹ trong gia quyến và 1 Lễ cầu bình an

Ý Lễ xin trong tháng 1/2016

Cộng Đoàn Strasbourg

- 1- Danh sách những gia đình xin Lễ cầu cho linh hồn Phêrô Nguyễn Hữu Phước, ba của chị Hoa (Hoài) vừa qua đời tại VN : Anh chị Hương-Liễu; Anh chị Tuấn- Hà ; Anh chị Thăng-Uyên ; Anh chị Tina-Đức; Anh chị Thanh-Thắm; Anh chị Trang; Anh chị Bằng ; Anh chị Thanh ; Anh chị Thủy; Anh chị Mai ; Anh chị Ngân, Anh chị Phượng ; Anh chị Lê; Anh chị Mi ; Anh chị Duyên ; Anh chị Sáng ; Anh chị Hoài-Hoa; Chị Loan
- 2- Chị Trịnh Trung Tâm xin Lễ cầu cho linh hồn Phêrô Trịnh Văn Dần (12/2015)
- 3- Ông bà Võ Hữu Lễ xin Lễ tạ ơn Đức Mẹ Thiên Chúa và Lễ cầu cho ba chị Hoa (Hoài).
- 4- Gia đình ả danh xin Lễ cầu cho linh hồn Đa Minh Nguyễn Văn Hòe
- 5- Anh chị Hiền-Mai xin Lễ bình an trong Năm Mới
- 6- Anh chị Nam-Linh xin Lễ bình an trong Năm Mới

- 7- Anh chị Hữu-Tâm xin Lễ bình an - tạ ơn Chúa và Đức Mẹ
 8- Anh chị Tường-Vi xin Lễ cầu cho Maria Ng-T-Hoài Hiền
 9- Anh chị Tuấn-Hà xin Lễ tạ ơn Chúa và Đức Mẹ
 10- Chị Loan xin Lễ cầu cho Anna Lương thị Quệt, Phaolô Trần Thái Xuân
 11- Chị Thoa xin Lễ cầu cho các linh hồn đã qua đời trong gia đình, các linh hồn mồ côi, Lễ cầu tạ ơn Chúa và Đức Mẹ và cầu bình an cho gia đình.

Danh sách Độc giả ủng hộ tiếp theo Nhịp Cầu số 214

78. Chị Phượng	30 euros
79. Anh Chị Huỳnh Ngọc Nhựt	50 euros
80. Anh chị Lê Quang Hiền (chèque)	50 euros
81. Anh Phan văn Phán (Belgique)	50 euros
82. Anh chị Danh - Vi	40 euros
83. Chị Đặng thị Chính (USA)	30 euros
84. Huỳnh Nhựt	20 euros
85. Bà Quyền Tuyết Mai	30 euros
86. Anh Chị Nguyễn Oanh (Nancy) (chèque)	50 euros
87. Ông Bà Đỗ Vinh (chèque)	50 euros
88. Dimayuga JEAN MARC (chèque)	100 euros
89. Chị Đặng thị Thoa (chèque)	30 euros
90. Ông Bà Võ Hữu Lễ (chèque)	100 euros
91. Nguyễn PIERRE (chèque)	100 euros
92. Bà Phạm Phương Anh (chèque)	50 euros
93. Bác Trình	40 euros

Hộp Thư Nhịp Cầu

Nhịp Cầu có nhận thiệp chúc Noel của anh Phan văn Phán từ Belgique. Xin chân thành cảm ơn, cầu chúc anh và gia quyến đầy ơn Chúa Hải đồng. Mến !

Lịch Trình Sinh Hoạt của 3 Cộng Đoàn

Trong suốt năm 2016 : một tháng một lần, Cộng Đoàn Strasbourg đọc kinh Lòng Chúa Thương Xót vào mỗi tối thứ bảy của tuần lễ thứ hai mỗi tháng (tức là tối thứ bảy sau chúa nhật đầu tháng) tại Trụ Sở lúc 20giờ.

Tháng 02/2016

- 1- Chúa nhật 07/02 : Thánh Lễ mừng Xuân Bính Thân tại nhà thờ Ste Bernadette lúc 11giờ15**
 - Trong Thánh Lễ : bài nhang mừng tuổi Chúa
 - Cuối Lễ : phát bánh chưng cho các bậc cao niên và lì xì cho các em
 - Sau Lễ : tiệc thân hữu do Hội Đồng Mục Vụ và anh Minh thiết đãi tại Trụ Sở
- Trưa chúa nhật 07/02 : Thánh Lễ mừng Xuân Bính Thân tại nhà thờ St Luc lúc 15giờ30**
- 2- Chúa nhật 21/02 : Thánh Lễ mừng Xuân Bính Thân tại nhà thờ St Paul lúc 15giờ00**
- 3- Chúa nhật 28/02 : Thánh Lễ tại nhà thờ St Luc ở Mulhouse**

Tháng 03/2016

1- Chúa nhật đầu tháng 06/03 : Thánh Lễ tại nhà thờ Ste Bernadette lúc 11giờ15

Tuần Thánh

2- Chúa nhật LỄ LÁ 20/03 : kiệu rước lá + Thánh Lễ tại Nhà Dòng OMI lúc 10giờ

Trưa chúa nhật 20/03 : Thánh Lễ tại nhà thờ St Paul ở Colmar lúc 15giờ

3- Thứ năm TUẦN THÁNH 24/03 : Thánh Lễ + nghi thức Rửa chân
tại Nhà Dòng OMI lúc 20giờ

4- Thứ sáu TUẦN THÁNH 25/03

- 10giờ nghe Cha khách giảng phòng tại Trụ Sở cho người lớn -

giới trẻ nghe giảng phòng bên nhà dòng OMI

- 11giờ : Bí tích giao hòa (xưng tội)

- 12giờ 30 : ăn trưa (cơm chay)

- 14giờ : đi ngắm Đàng Thánh Giá (đi chung quanh Nhà Dòng nếu trời tốt)

- 15giờ : nghi thức Hôn Thánh Giá + đọc Bài Thương khó

5- Thứ bảy LỄ VỌNG PHỤC SINH 26/03 tại Nhà Dòng OMI lúc 20giờ

- Nghi thức làm phép Lửa - Nến - Nước

- Rửa tội + Thêm Sức cho 3 tân tòng : Pascal Hứa - chị Ngọc Sương - chị Phạm Hélène

6- Trưa chúa nhật Phục Sinh 27/03 : Thánh Lễ tại nhà thờ St Luc ở Mulhouse lúc 15giờ

7- Tối chúa nhật Phục Sinh 27/03 : Cộng Đoàn Strasbourg tổ chức Đêm Karaoke
gây quỹ tại Trụ Sở bắt đầu từ 18giờ

Tháng 04/2016

1- Chúa nhật đầu tháng 03/04 : Thánh Lễ tại nhà thờ Ste Bernadette lúc 11giờ 15

2- Trưa chúa nhật 17/04 : Thánh Lễ tại nhà thờ St Paul ở Colmar lúc 15giờ

3- Trưa chúa nhật 24/04 : Thánh Lễ tại nhà thờ St Luc ở Mulhouse lúc 15giờ

Thành Kính Phân Ưu.

Chúng tôi nhận được tin buồn :

Ông Phêrô Nguyễn Hữu Phước

thân phụ của chị Hoa (anh Hoài) vừa qua đời

ngày 06-12-2015 tại Viet Nam, hưởng thọ 80 tuổi.

Cộng Đoàn Đức Mẹ La Vang xin chân thành chia buồn cùng anh chị, gia đình,
các cháu và nguyện xin Chúa nhân từ đón nhận Phêrô vào Nhà Chúa.

Strasbourg ngày 11 tháng 01 năm 2016

Linh mục Tuyên Úy Lâm Thái Sơn

Cha Vincent Lê Phú Hải omi

Chủ tịch Cộng đoàn Đức Mẹ La Vang Strasbourg

Các Soeurs Dòng Mến Thánh giá Huế tại Strasbourg

Hội Đồng Mục Vụ.

Dòng nữ La San

Nguồn gốc dòng nữ La San

Vì nhu cầu rộng lớn của sứ mạng giáo dục, dòng nữ La San được hiện diện để cộng tác với các sư huynh Việt Nam chuyên lo việc giáo dục trẻ em, nhất là trẻ nghèo theo Tinh thần và Linh đạo Thánh Gioan La San.

Lịch sử hội dòng

- 1966: Với sáng kiến của một số Sư huynh dòng La San Việt Nam và được sự chấp thuận của Sư huynh Michel Jacques, Phụ Quyền (FSC) cùng với Bề trên Giám Tỉnh, Tỉnh dòng La San Việt Nam thành lập dòng nữ La San. Lớp ứng sinh đầu tiên được đào tạo tại trường ADRAN - Đà Lạt dưới sự dìu dắt của các Sư huynh và Nữ tu Marie Albert - Dòng Chúa Quan Phòng.

Đặc sủng hội dòng.

Trung thành với tiếng gọi của Thần Khí và với đặc sủng của Thánh Gioan La San, Đấng lập dòng các Sư huynh. Các chị em hiến mình cho Thiên Chúa để "cùng chung và liên kết với nhau chu toàn thừa tác vụ tông đồ giáo dục..." (HP.2).

Linh đạo hội dòng

Bắt nguồn từ đặc sủng La San, tinh thần của dòng nữ La San là tinh thần đức tin. Cho nên, chị em chỉ nhìn nhận mọi sự bằng cặp mắt đức tin, làm mọi sự vì Chúa và qui mọi sự về Ngài. (HP.4).

Tinh thần đức tin được biểu lộ nơi các chị em qua lòng nhiệt thành lo cho các trẻ em được trao phó cho các chị. (HP.6).

Sứ mạng của hội dòng:

Sắc lệnh thành lập dòng nữ La San trao cho Dòng sứ mạng là "phục vụ tha nhân bằng công việc giáo dục theo tinh thần thánh La San. Vì thế, cứu cánh của dòng là đem lại cho giới trẻ, đặc biệt trẻ em và người nghèo, một nền giáo dục nhân bản và Kitô. (HP.3).

Tiểu sử Thánh Gioan La San:

- Sinh ngày: 30/4/1651 tại thành Reims, Pháp. Ngài là con đầu trong gia đình quyền quý và đạo đức De La Salle.
- 24/5/1990: Thánh Gioan La San được tôn phong lên bậc Hiển Thánh.
- 15/5/1950: Đức Thánh Cha Piô XII tôn phong Ngài làm Quan Thầy các nhà giáo dục Kitô.

Địa chỉ nhà mẹ tại Việt Nam
970 Xô Viết Nghệ Tĩnh (BìnhQuới),
P.28, Q.B.Thạnh, TP.HCM.
Điện thoại: 08 355.66.162
Email: lasanm@yahoo.com
<http://www.thelasallesisters.org/>